Utgiftsområde 24

Näringsliv

Utgiftsområde 24 – Näringsliv

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut 4

2 Lagförslag 7
2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas 7

3 Näringsliv 9
3.1 Principer för utformningen av denna proposition 9
3.2 Utgiftsområdets omfattning 10
3.3 Utgiftsutveckling 11
3.4 Skatteutgifter 12
3.5 Mål för utgiftsområdet 13

4 Näringspolitik 15
4.1 Mål för näringspolitiken 15
4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder 15
4.3 Resultatredovisning 16
4.3.1 Ramvillkor och väl fungerande marknader som stärker företags konkurrenskraft 19
4.3.2 Stärkta förutsättningar för innovation och förnyelse 26
4.3.3 Stärkt entreprenörskap för ett dynamiskt och diversifierat näringsliv 35
4.4 Förvaltningen av bolag med statligt ägande 38
4.4.1 Vissa frågor om bolag med statligt ägande 38
4.5 Den årliga revisionens iakttagelser 40
4.6 En samlad analys- och utvärderingsmyndighet för tillväxt och transportinfrastruktur 40
4.6.1 Ärendet och dess beredning 40
4.6.2 Mindre myndigheter omorganiseras 41
4.6.3 Transportstyrelsens olycksdatabas – Strada 41
4.6.4 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys direktåtkomst till personuppgifter i Strada 43
4.6.5 Konsekvenser 44
4.6.6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 44
4.6.7 Författningskommentar 45
4.7 Budgetförslag 45
4.7.1 1:1 Verket för innovationssystem 45
4.7.2 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling 46
4.7.3 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel 48
4.7.4 1:4 Tillväxtverket 49
4.7.5 1:5 Näringslivsutveckling 50
4.7.6 1:6 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys 51
4.7.7 1:7 Turismfrämjande 52
4.7.8 1:8 Sveriges geologiska undersökning 52
4.7.9 1:9 Geovetenskaplig forskning 54
4.7.10 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar 55
4.7.11 1:11 Bolagsverket 56
4.7.12 1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademin 57
4.7.13 1:13 Konkurrensverket 58
4.7.14 1:14 Konkurrensforskning 59
4.7.15 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal 60
4.7.16 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag 61
4.7.17 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag 61

4.7.18 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer ... 62
4.7.19 1:19 Finansiering av rättegångskostnader ... 63
4.7.20 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation ... 64
4.7.21 1:21 Patent- och registreringsverket ... 64
4.7.22 1:22 Stöd vid korttidsarbete ... 66
4.7.23 1:23 Myndigheten för redovisning och revision ... 66
4.8 Övrig statlig verksamhet ... 68
4.8.1 Bolagsverket ... 68

5 Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande ... 69
5.1 Mål för utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande ... 69
5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 69
5.3 Resultatredovisning ... 70
5.3.1 Öka Sveriges export ... 71
5.3.2 Öka utländska direktinvesteringar i Sverige ... 77
5.3.3 Effektivisera den inre marknaden ... 79
5.3.4 Stärka Sveriges handelspolitiska intressen ... 81
5.3.5 Säkra en välfungerande europeisk och internationell kvalitetsinfrastruktur ... 83
5.4 Den årliga revisionens iakttagelser ... 84
5.5 Budgetförslag ... 85
5.5.1 2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet ... 85
5.5.2 2:2 Kommerskollegium ... 87
5.5.3 2:3 Exportfrämjande verksamhet ... 88
5.5.4 2:4 Investeringsfrämjande ... 89
5.5.5 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer ... 90
5.5.6 2:6 Bidrag till standardiseringen ... 91
5.5.7 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning ... 92
5.5.8 Exportkreditnämnden ... 92
5.5.9 Låneram för AB Svensk Exportkredit ... 96

6 Offentlig upphandling ... 97
6.1 Mål för området ... 97
6.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 97
6.3 Resultatredovisning ... 97
6.3.1 Överprövning av upphandlingar minskar ... 97
6.3.2 Minskning i antal anbud men små företag vinner kontrakt i lika stor utsträckning som tidigare ... 98
6.3.3 Åtgärder för bättre tillgång till och användning av upphandlings- och inköpsdata ... 99
6.3.4 Ytterligare åtgärder för att uppnå målen för den offentliga upphandlingen ... 99
6.3.5 Åtgärder för att offentliga kontrakt enbart ska gå till seriösa leverantörer ... 100
6.4 Den årliga revisionen ... 101
6.5 Budgetförslag ... 101

Bilaga 1 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas (avsnitt 2.1 och 4.6).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 650 000 000 000 kronor (avsnitt 5.5.8)
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (avsnitt 5.5.8).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ställa ut kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 000 000 000 kronor (avsnitt 5.5.8).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ställa ut kreditgarantier för försvarsmaterielexport till den ukrainska staten som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 000 000 kronor (avsnitt 5.5.8).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ställa ut kreditgarantier för export till Ukraina som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 1 000 000 000 kronor (avsnitt 5.5.8).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2027 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för exportfinansiering som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 175 000 000 000 kronor (avsnitt 5.5.9).
8. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2027 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt tabell 1.1.
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Verket för innovationssystem	316 470
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 333 255
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	816 268
1:4 Tillväxtverket	483 970
1:5 Näringslivsutveckling	169 542
1:6 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys	157 222
1:7 Turismfrämjande	114 613
1:8 Sveriges geologiska undersökning	389 206
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 923
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000
1:11 Bolagsverket	289 181
1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	12 327
1:13 Konkurrensverket	238 392
1:14 Konkurrensforskning	10 804
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal	39 910
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	18 850
1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 801 000
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	16 860
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	18 000
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472
1:21 Patent- och registreringsverket	376 617
1:22 Stöd vid korttidsarbete	100 000
1:23 Myndigheten för redovisning och revision	15 259
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	37 781
2:2 Kommerskollegium	135 243
2:3 Exportfrämjande verksamhet	487 867
2:4 Investeringsfrämjande	107 772
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	26 517
2:6 Bidrag till standardiseringen	45 136
2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	496 000
3:1 Upphandlingsmyndigheten	126 917
Summa anslag inom utgiftsområdet	**10 470 374**

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	4 100 000	2028–2032
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 000	2028–2029
1:14 Konkurrensforskning	9 750	2028–2030
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	**4 114 750**	

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas

Härigenom föreskrivs att 15 § lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	15 §[1]
Myndigheten för civilt försvar, Polismyndigheten, Statens väg- och transportforskningsinstitut, *Trafikanalys*, Trafikverket, kommunala myndigheter och länsstyrelser får medges direktåtkomst till sådana personuppgifter i databasen som respektive myndighet behöver för de ändamål som anges i 7 § första stycket.	Myndigheten för civilt försvar, Polismyndigheten, Statens väg- och transportforskningsinstitut, *Myndigheten för tillväxt- och transportanalys*, Trafikverket, kommunala myndigheter och länsstyrelser får medges direktåtkomst till sådana personuppgifter i databasen som respektive myndighet behöver för de ändamål som anges i 7 § första stycket.

Universitet och högskolor som är myndigheter eller som vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska jämställas med myndigheter får medges direktåtkomst till personuppgifter i databasen, om uppgifterna behövs för forskning som avser trafiksäkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

[1] Senaste lydelse 2025:1083.

3 Näringsliv

3.1 Principer för utformningen av denna proposition

Vid utformningen av denna proposition har särskilda principer tillämpats med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till principerna redovisas närmare i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Förslagen i denna proposition utgår från den budget som riksdagen har beslutat för 2026 efter förslag i budgetpropositionen för 2026. Beslutade ändringar i statens budget för 2026 har inte beaktats. Följande generella justeringar har gjorts för utgiftsområdena.

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har tillämpats i enlighet med det finanspolitiska ramverket när denna proposition har tagits fram (skr. 2025/26:76, bet. 2025/26:FiU14, rskr. 2025/26:156).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

För att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2028 och 2029 till anslagen redovisar regeringen på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av 2026 års anslagsnivå för åren efter budgetåret för åtgärder som upphör vid utgången av 2026. För åtgärder som upphör från utgången av 2027 eller senare gäller 2026 års nivå för åtgärden fram till slutåret. För permanenta åtgärder gäller 2026 års nivå tills vidare. Med hänsyn till att propositionen utformats enligt principer för att lämnas av en övergångsregering är dessa beräkningar mycket osäkra som underlag för bedömning av framtida anslagsnivåer.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa en bedömning av måluppfyllelsen och den framtida politiska inriktningen. Hur anslagen är tänkta att användas under 2027 framgår i stället enbart av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa under rubriken Budgetförslag.

De konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under rubriken Skälen för regeringens förslag för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2027. För åren därefter är beräkningarna mycket osäkra varför konsekvenserna inte redovisas närmare för dessa år. I tabellerna för förändringar av anslagsnivån har det inte varit praktiskt möjligt att specificera beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2026.

3.2 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 24 Näringsliv omfattar näringspolitik, utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande samt den statliga förvaltningspolitiken i den del som avser offentlig upphandling.

Myndigheter som verkar inom näringspolitiken är Verket för innovationssystem (Vinnova), Tillväxtverket, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Patent- och registreringsverket (PRV), Patentombudsnämnden, Bolagsverket och Konkurrensverket. Från och med den 1 januari 2027 inordnas Trafikanalys i Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, som ombildas till Myndigheten för tillväxt- och transportanalys. Från och med den 1 januari 2027 ska vidare Bokföringsnämndens uppgifter överföras till och inordnas i Revisorsinspektionen. I samband med detta byter Revisorsinspektionen namn till Myndigheten för redovisning och revision.

Statligt ägda bolag och stiftelser som berörs i det följande är bl.a. Almi AB, V.S. VisitSweden AB, AB Göta kanalbolag, RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE), Saminvest AB samt Stiftelsen Industrifonden och Stiftelsen Norrlandsfonden.

Inom utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande finns följande myndigheter och andra statliga verksamheter: Kommerskollegium, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac), Exportkreditnämnden (EKN), Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) samt den statsstödda exportkreditgivningen genom Aktiebolaget Svensk Exportkredit (SEK). Vidare anslås medel för statsbidrag till standardiseringen.

Med anledning av att riksdagen den 16 juni 2026 godkände riksdagsstyrelsens förslag (2025/26:RS5) om att anslag för upphandling ska flyttas från utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning till utgiftsområde 24 Näringsliv (bet. 2025/26:KU42, rskr. 2025/26:402) redovisas frågor om offentlig upphandling från och med denna proposition under utgiftsområde 24 Näringsliv. Området offentlig upphandling omfattar flera lagar med bestämmelser som syftar till att upphandlande myndigheter och enheter ska göra effektiva offentliga inköp. Området omfattar Upphandlingsmyndigheten och den del av Konkurrensverkets verksamhet som avser tillsyn över den nämnda lagstiftningen.

3.3 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Näringspolitik	**7 739**	**8 027**	**8 006**	**9 007**	**7 056**	**6 993**
1:1 Verket för innovationssystem	287	310	314	**316**	320	318
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 346	3 428	3 398	**3 333**	3 334	3 314
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	880	813	805	**816**	816	816
1:4 Tillväxtverket	433	489	497	**484**	448	444
1:5 Näringslivsutveckling	529	627	617	**170**	86	66
1:6 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys	74	79	80	**157**	158	160
1:7 Turismfrämjande	110	115	114	**115**	115	115
1:8 Sveriges geologiska undersökning	380	391	399	**389**	392	372
1:9 Geovetenskaplig forskning	6	6	6	**6**	6	6
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	11	14	14	**14**	14	14
1:11 Bolagsverket	154	240	237	**289**	242	238
1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	12	12	12	**12**	12	12
1:13 Konkurrensverket	224	235	231	**238**	242	245
1:14 Konkurrensforskning	11	11	11	**11**	11	11
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal	40	40	40	**40**	40	40
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	22	39	39	**19**	19	19
1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag	700	397	512	**1 801**	1	1
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	23	24	22	**17**	17	17
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	12	18	13	**18**	18	18
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	269	269	267	**269**	269	269
1:21 Patent- och registreringsverket	355	371	368	**377**	381	382
1:22 Stöd vid korttidsarbete	-137	100	9	**100**	100	100
1:23 Myndigheten för redovisning och revision				**15**	15	16
Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande	**720**	**1 323**	**1 351**	**1 336**	**1 276**	**836**
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	37	37	37	**38**	38	39
2:2 Kommerskollegium	116	130	133	**135**	141	143
2:3 Exportfrämjande verksamhet	386	557	559	**488**	395	394
2:4 Investeringsfrämjande	104	108	107	**108**	88	88
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	26	26	26	**27**	27	27
2:6 Bidrag till standardiseringen	45	45	45	**45**	45	45
2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	7	419	445	**496**	543	100
Offentlig upphandling	**98**	**125**	**127**	**127**	**128**	**118**
3:1 Upphandlingsmyndigheten	98	125	127	**127**	128	118
Totalt för utgiftsområde 24 Näringsliv	**8 557**	**9 475**	**9 485**	**10 470**	**8 461**	**7 947**

1 Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

2 Från och med budgetåret 2027 ombildas Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser till Myndigheten för tillväxt- och transportanalys.

3 Från och med budgetåret 2027 inordnas Trafikanalys i Myndigheten för tillväxt- och transportanalys.

4 Till och med budgetåret 2026 redovisades anslaget 1:16 *Upphandlingsmyndigheten* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

5 Till och med budgetåret 2026 redovisades anslaget 1:2 *Bokföringsnämnden* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Bokföringsnämnden inordnas från och med budgetåret 2027 i Myndigheten för redovisning och revision inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

För 2026 prognostiseras de totala utgifterna för området uppgå till 9 485 miljoner kronor. Regeringens förslag till anslag för 2027 för utgiftsområdet innebär att 10 470 miljoner kronor anvisas. För 2028 beräknas anslagsnivån till 8 461 miljoner kronor och för 2029 till 7 947 miljoner kronor.

Tabell 3.2 Förändringar av utgiftsramen 2027–2029 för utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**9 080**	**9 080**	**9 080**
Pris- och löneomräkning[2]	33	58	92
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	1 357	-678	-1 225
Överföring till/från andra utgiftsområden	0	0	0
Övrigt			
Ny utgiftsram	**10 470**	**8 461**	**7 947**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Av tabell 3.3 framgår utgiftsområdets föreslagna anslagsram för 2027 fördelad på transfereringar, verksamhetsutgifter och investeringar.

Tabell 3.3 Utgiftsram 2027 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

	2027
Transfereringar[1]	4 109
Verksamhetsutgifter[2]	6 351
Investeringar[3]	11
Summa utgiftsram	**10 470**

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2025 samt kända förändringar av anslagens användning.

[1] Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

[2] Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

[3] Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

3.4 Skatteutgifter

Vid sidan av stöd till företag och hushåll på budgetens utgiftssida finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en enhetlig beskattning, s.k. skatteutgifter. Innebörden av skatteutgifter beskrivs närmare i Förslag till statens budget, finansplan m.m., avsnittet om skattefrågor. Den samlade redovisningen finns i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2026 (skr. 2025/26:98). I det följande redovisas de skatteutgifter som är att hänföra till utgiftsområde 24 Näringsliv

Tabell 3.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

	2026	2027
Kapitalvinst på kvalificerade andelar (A2)	-	-
Utdelning på kvalificerade andelar (A3)	-	-
Underskott i aktiv näringsverksamhet m.m. (A5)	0	0
Sjöinkomstavdrag (A7)	50	50
Skattelättnader för utländska nyckelpersoner (A11)	1 370	1 480
Lättnader i beskattningen av personaloptioner (A15)	-	-
Kostförmån vid tjänsteresa och vid representation (A31)	-	-
Gåvor till anställda (A33)	-	-
Skattefri förmån av kost i särskilda fall (A34)	0	0
Nedsatt bilförmånsvärde vid omfattande körning i tjänsten (A38)	190	190
Kapitalvinst på näringsfastigheter och näringsbostadsrätter (B3)	3 650	3 650
Tonnagebeskattning (B4)	920	960
Koncernbidragsdispens (B6)	0	0
Förenklingsregel för ränteavdragsbegränsning (B8)	-	-
Förenklingsregel för finansiell leasing (B9)	-	-
Avsättning till periodiseringsfond för juridiska personer (B13)	20	20
Begränsad avdragsrätt för representationsmåltider (B20)	-	-
Avsättning till säkerhetsreserv (B21)	0	0
Fastighetsskatt på lokaler i hyreshus (B23)	-12 420	-12 550
Fastighetsskatt på industrienheter (B24)	-3 200	-3 240
Kapitalvinstbeskattning på andelar i onoterade bolag (C3)	2 160	2 260
Kapitalvinstbeskattning på kvalificerade andelar (C4)	13 790	14 440
Utdelning i form av andelar i dotterbolag (C5)	-	-
Investeraravdrag (C13)	10	10
Ersättning för skiljemannauppdrag (D6)	-	-
Ingen särskild löneskatt för egenföretagare som fyllt 67 år (D8)	930	960
Ingen särskild löneskatt för anställda som fyllt 67 år (D9)	4 970	5 260
Restaurang- och cateringtjänster, 12% (E2)	18 540	19 520
Rumsuthyrning, 12% (E3)	4 950	5 210
Omsättningsgräns för mervärdesskatt (undantag från skatteplikt) (E17)	760	780
Nedsatt energiskatt på el inom industrin (F13)	13 590	14 170
Skattereduktion för sjöinkomst (G1)	40	40

Anm.: Inom parentes anges den beteckning för respektive skatteutgift som används i regeringens skrivelse. Skatteutgifter som inte har beräknats anges med "-". Negativa belopp innebär att skatteutgiften är en s.k. skattesanktion.

Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:98.

3.5 Mål för utgiftsområdet

Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24, bet. 2014/15:NU1, rskr. 2014/15:68).

Målet för utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande är en välfungerande inre marknad, en fri, hållbar och regelbaserad internationell handel, växande export och internationella investeringar i Sverige (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:NU1, rskr. 2022/23:98).

Utifrån det riksdagsbundna målet för den statliga förvaltningspolitiken (se utg.omr. 2 avsnitt 4) har följande mål preciserats för den offentliga upphandlingen: Den offentliga upphandlingen ska vara effektiv, rättssäker och ta tillvara konkurrensen på marknaden, samtidigt som innovativa lösningar främjas samt miljöhänsyn och sociala hänsyn beaktas (prop. 2020/21:1 utg.omr. 2).

4 Näringspolitik

4.1 Mål för näringspolitiken

Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24, avsnitt 2.4, bet. 2014/15:NU1, rskr. 2014/15:68).

För att tydliggöra sambanden mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag redovisas näringspolitiken under tre delmål. Dessa är:

– ramvillkor och väl fungerande marknader som stärker företags konkurrenskraft,
– stärkta förutsättningar för innovation och förnyelse,
– stärkt entreprenörskap för ett dynamiskt och diversifierat näringsliv.

4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

I tabell 3.1 redovisas hur mål och indikatorer är kopplade till varandra. Det näringspolitiska målets årliga resultat mäts med tre indikatorer. De insatser inom utgiftsområdet som genomförs för att påverka det näringspolitiska målet sorteras under de tre delmålen. Varje delmål har i sin tur indikatorer som avser att visa den årliga utvecklingen inom respektive delmål. Insatserna som genomförs under respektive delmål bedöms i sin tur utifrån indikatorer anpassade för de specifika insatserna. Det förväntas därför inte någon direkt linjär koppling mellan indikatorer från enskild insats till det övergripande målet.

Indikatorerna täcker inte in alla verksamheter inom området. De indikatorer som valts bedöms dock ge tillräcklig information för att kunna göra generella bedömningar av utvecklingen för det näringspolitiska målet och för respektive delmål.

För en närmare beskrivning av delmålen se budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 24, avsnitt 3.5.1).

Tabell 4.1 Mål och indikatorer inom näringspolitiken

Mål	**Stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag**		
Indikatorer	Relativ enhetsarbetskostnad Exportförmåga		
Delmål	**Ramvillkor och väl fungerande marknader som stärker företags konkurrenskraft**	**Stärkta förutsättningar för innovation och förnyelse**	**Stärkt entreprenörskap för ett dynamiskt och diversifierat näringsliv**
Indikatorer	Företagens kompetensbehov	Företagens utgifter för forskning och utveckling	Antal företag med positiv sysselsättningsutveckling
	Företagens kapitalförsörjning	Andel företag med innovationsverksamhet	Snabbväxande företag
	Riskkapitalinvesteringar	Andel företag med innovationssamarbeten	Nystartade företag
	Tillväxthinder för småföretag	Näringslivets utsläppsintensitet	Mångfald bland operativa verksamhetsledare
		Patent, varumärken och mönsterskydd	

Anm.: För vissa av indikatorerna finns inte könsuppdelad statistik tillgängligt.

4.3 Resultatredovisning

Den resultatredovisning som lämnas i budgetpropositionen bygger huvudsakligen på resultat som avser 2025 men även resultat av åtgärder som vidtagits under 2026 beaktas i den utsträckning det finns relevant underlag tillgängligt.

En årligen återkommande dialog förs med näringsutskottet om utvecklingen av resultatredovisningen.

Resultat kopplat till det övergripande målet

Med konkurrenskraft avses den svenska ekonomins produktivitet i jämförelse med andra länders ekonomier. För att åstadkomma en stärkt konkurrenskraft behövs insatser inom ett flertal politikområden. Hur konkurrenskraften utvecklas beror även på utvecklingen i omvärlden.

Inom näringspolitiken genomförs åtgärder som syftar till att förbättra ramvillkoren för företag, främja marknader med effektiv konkurrens, stärka förutsättningarna för innovation och förnyelse samt främja nyföretagande, entreprenörskap och ett varierat näringsliv. Sammantaget ska åtgärderna leda till att företag i Sverige ges goda möjligheter att utvecklas, växa och anställa fler i hela landet och på så sätt stärka den svenska konkurrenskraften.

Inom näringspolitiken omfattas företagsfrämjandet av de statligt finansierade aktiviteter som i första hand syftar till att främja investeringar, förbättra konkurrenskraften eller stödja företagens ekonomiska utveckling.

Eftersom begreppet konkurrenskraft omfattar många olika aspekter kan det också mätas på olika sätt. För att mäta den svenska konkurrenskraften används här tre ekonomiska indikatorer: relativ arbetskraftskostnad, exportförmåga och innovationsförutsättningar. Tillsammans beskriver de produktiviteten, näringslivets förutsättningar för förnyelse och svenska företags konkurrenskraft på internationella marknader.

Tabell 4.2 Sveriges konkurrenskraft

Index 2000 = 100

	2021	2022	2023	2024	2025
Relativ enhetsarbetskostnad	92,0	86,9	82,0	81,9	82,1
Exportförmåga	94,8	93,5	96,2	96,2	97,1

Källa: OECD Economic Outlook No 117

Den relativa enhetsarbetskostnaden (arbetskraftskostnaden för att producera en enhet) speglar den sammantagna utvecklingen av produktivitet, lönekostnader och växelkurs i förhållande till de viktigaste konkurrentländerna. Ökade lönekostnader och lägre produktivitetstillväxt påverkar måttet negativt. En god produktivitetstillväxt möjliggör högre löner utan att konkurrenskraften försämras. Under 2020 och 2021 steg den relativa enhetsarbetskostnaden. Under 2022 och 2023 minskade den relativa enhetsarbetskostnaden förhållandevis mycket, bl.a. till följd av en försvagad växelkurs, vilket innebär ett förbättrat konkurrensläge. Åren 2024 och 2025 har enhetsarbetskostnaden ökat.

Exportförmåga mäts som utvecklingen av svensk export, dvs. försäljningen till andra länder, i förhållande till importen från de marknader som Sverige exporterar till. Från början av 1990-talet och fram till millennieskiftet växte svensk export snabbare än exportmarknaderna, men därefter har exporten vuxit långsammare än exportmarknaderna. Denna utveckling är inte unik för Sverige, utan har även skett i många andra länder inom EU/EES och Nordamerika. Sedan 2019 har den svenska exportförmågan ökat med en fluktuerande trend. Under 2025 har denna utveckling fortsatt med en marginell ökning, vilket indikerar att det svenska näringslivet på övergripande nivå under året har haft en relativt positiv utveckling på exportmarknaderna.

Allmän bild av näringslivets utveckling

Nedan redovisas uppgifter vars syfte är att ge en allmän bild av utvecklingen i näringslivet.

Det finns enligt Tillväxtverket ca 1 miljon företag i Sverige. Små och medelstora företag (0–249 anställda) utgör tillsammans 99,9 procent av samtliga företag. Drygt 28 procent av företagen i Sverige har en kvinna som operativ företagsledare och knappt 72 procent har en man som operativ företagsledare.

Trots att storföretagen utgör en mycket liten andel av antalet företag så står de för 49 procent av förädlingsvärdet i näringslivet och 46 procent av antalet anställda.

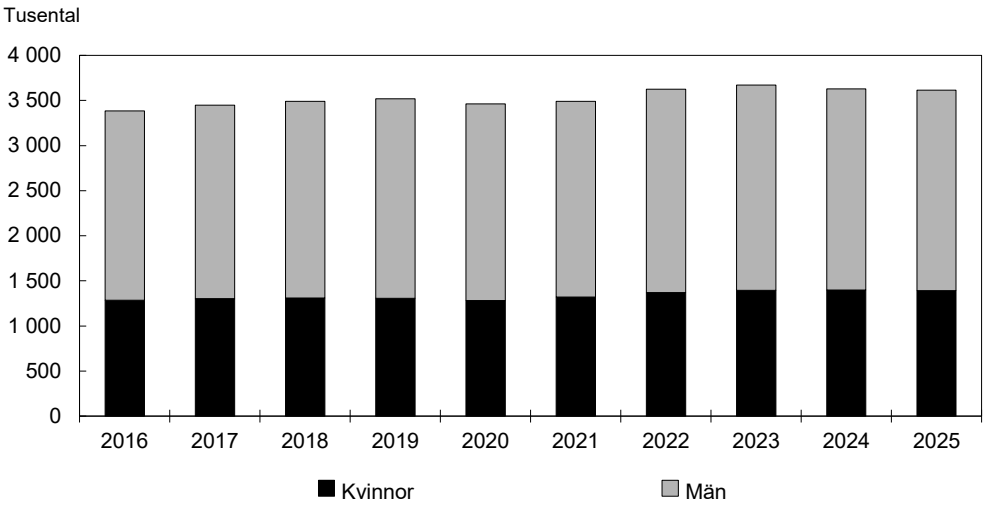
Näringsgrenarna Tillverkning och Handel har störst andel av det totala antalet anställda i näringslivet, med 18 respektive 17 procent. Dessa båda branscher ligger även i topp när det gäller förädlingsvärde.

Exporten är en motor i det svenska näringslivet. År 2025 motsvarade värdet av all export från Sverige 51,7 procent av BNP. Exporten omfattar både varor och tjänster, där exporten av tjänster växer snabbt, även om varuexporten fortfarande dominerar.

Antalet sysselsatta i näringslivet uppgick till ca 3,6 miljoner personer 2025. Efter en ökning under perioden 2016–2019 minskade sysselsättningen 2020. Därefter ökade antalet sysselsatta igen 2022 och 2023. Under 2024 minskade sysselsättningen, och nedgången fortsatte 2025 då antalet sysselsatta minskade med 0,4 procent jämfört med föregående år.

År 2025 utgjorde män 61 procent och kvinnor 39 procent av de sysselsatta i näringslivet. Under året minskade antalet sysselsatta män med 0,3 procent och antalet sysselsatta kvinnor med 0,5 procent.

Diagram 4.1 Antal sysselsatta i näringslivet

Källa: Statistiska centralbyrån, Arbetskraftsundersökningarna.

Ökad produktivitet kan bidra till att ett land stärker sin samlade konkurrensförmåga. Förädlingsvärdet kan öka genom att fler arbetar, att antalet arbetade timmar ökar och genom effektivare arbete. Indikatorerna för näringslivets utveckling visar att förädlingsvärdet och arbetsproduktiviteten ökat under 2025 jämfört med 2024. Samtidigt har antalet arbetade timmar i näringslivet minskat något sedan 2024.

Tabell 4.3 Näringslivets utveckling

Index 2000 = 100

	2021	2022	2023	2024	2025
Förädlingsvärde i näringslivet	168	170	170	174	177
Antal arbetade timmar i näringslivet	116	121	122	121	119
Arbetsproduktiviteten i näringslivet	144	141	139	144	149

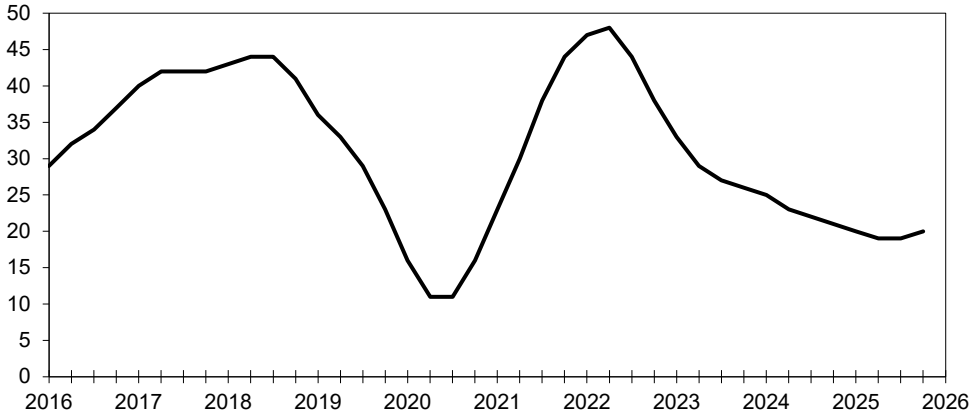
Källa: Statistiska centralbyrån, Nationalräkenskaperna.

Under 2025 genomförde regeringen insatser inom de tre näringspolitiska delmålen i syfte att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Resultaten av insatserna redovisas i avsnitt 4.3.1–4.3.3.

4.3.1 Ramvillkor och väl fungerande marknader som stärker företags konkurrenskraft

Diagram 4.2 Företagens kompetensbehov

Brist på arbetskraft i näringslivet (andel ja-svar)

Anm.: Säsongsrensat och utjämnat.
Källa: Konjunkturinstitutet, Konjunkturbarometern.

Konjunkturinstitutets undersökning Konjunkturbarometern visar att andelen företag som upplever svårigheter att hitta arbetskraft med efterfrågad kompetens ökade successivt från 2016 till slutet av 2018. Därefter minskade andelen tydligt fram till mitten av 2020, för att åter öka fram till i början av 2022. Andelen företag med rekryteringsproblem har återigen minskat och planat ut under 2025. Under det fjärde kvartalet 2025 uppgav 20 procent av företagen att de har brist på efterfrågad arbetskraft, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med fjärde kvartalet 2024.

Kompetensförsörjning

Under året genomfördes åtgärder inom flera politikområden för att stärka näringslivets kompetensförsörjning. En andra delrapport har inkommit från det treåriga regeringsuppdrag som elva aktörer har fått för att i samverkan identifiera och adressera problem kopplade till att attrahera, etablera och behålla högkvalificerad internationell kompetens och annan utländsk arbetskraft som är viktig för Sveriges konkurrenskraft. Uppdraget, med arbetsnamnet Work in Sweden, har hittills bl.a. resulterat i samlad och målgruppsanpassad information, förbättrade myndighetsprocesser för berörda målgrupper, ny och utvecklad statistik samt prognoser om arbetskraftsbehov och erfarenhetsutbyte med regioner, kommuner och lärosäten. Delredovisningen innehåller även rekommendationer för det fortsatta arbetet, bland annat utifrån erfarenheter från 34 pilotprojekt.

Därutöver har regeringen presenterat ett antal insatser för att bl.a. stärka tillgången till yrkesutbildning (se vidare utg.omr. 16) och en proposition som bl.a. innehåller förslag för att förbättra förutsättningarna för utländska forskare och doktorander att verka i Sverige (prop. 2025/26:146).

Under 2025 satsade regeringen 10 miljoner kronor på programmet Jobbsprånget. Programmet erbjuder fyra månaders individuellt anpassad praktik för nyanlända akademiker och andra prioriterade grupper, såsom ukrainska flyktingar. Enligt Tillväxtverket ökade under året antalet deltagande arbetsgivare, antalet sökande och antalet matchade praktikplatser. Totalt genomförde 1 563 utrikes födda akademiker

praktik hos ca 595 arbetsgivare på 83 platser i landet. Närmare 8 av 10 som antogs som praktikanter var kvinnor.

Förenkla för företagen

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den ska lämna en årlig redogörelse till riksdagen om förenklingsarbetet, så att riksdagen kan få en möjlighet att kontinuerligt följa utvecklingen (bet. 1998/99:NU6, rskr. 1998/99:170). Regeringen fattade 2021 beslut om nya mål för förenklingspolitiken och redovisade målen för riksdagen (skr. 2021/22:3, bet. 2021/22:NU16, rskr. 2021/22:191). Regeringen återrapporterar nedan sitt förenklingspolitiska arbete i förhållande till respektive mål.

Regler ska utgå från proportionalitet, och främja tillväxt, konkurrenskraft och innovation

Regler ska vara proportionerliga för att inte leda till stor regelbörda och omotiverat höga administrativa kostnader för företagen. Uppföljningen sker genom Tillväxtverkets undersökning Företagens villkor och verklighet, som redovisas vart tredje år. Enligt undersökningen upplever 57 procent av de små och medelstora företagen 2026 att lagar och regler sammantaget utgör ett stort eller litet hinder för tillväxt, vilket är en minskning jämfört med 2023.

Tabell 4.4 Tillväxthinder för små- och medelstora företag

Andel företag som upplever lagar och regelverk som hinder, procent

	2011	2014	2017	2020	2023	2026
Stort eller litet hinder	65	63	62	63	59	57
Litet hinder	42	40	37	38	35	33
Stort hinder	23	22	25	25	23	25

Källa: Tillväxtverket, Företagens villkor och verklighet (FVOV) 2026

Förenklingsrådet och Implementeringsrådet lämnar löpande förslag, underlag och rekommendationer till regeringen som syftar till att stärka svenska företags konkurrenskraft. Förenklingsrådet lämnade i september 2025 ett förslag till regeringen om att avskaffa krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol. Enligt rådets bedömning skulle ett slopat matkrav spara företag inom restaurangnäringen 3,9 miljarder kronor om året. Förslaget skickades på remiss och i mars 2026 beslutade regeringen om propositionen Slopat matkrav för serveringstillstånd (prop. 2025/26:221). De nya reglerna trädde i kraft den 1 juni 2026. Implementeringsrådet har bland annat bidragit med analyser av konsekvenser av EU-rättsakter för svenska företag, som använts under förhandlingar på EU-nivå.

I juli 2024 gav regeringen 11 myndigheter i uppdrag att se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd och att lämna förslag till regeringen inom sina verksamhetsområden, i syfte att minska regelbördan för företag. Uppdraget slutrapporterades i mars 2026. Myndigheterna har genomfört ett flertal förenklingsåtgärder inom ramen för uppdraget. Föreskrifter har förenklats eller planeras att förenklas och förenklingsförslag av lagar och förordningar har lämnats till regeringen. Myndigheterna nämner även andra insatser som har lett till förenklingar för företagen såsom förtydligande av information på myndigheternas webbplatser, nya e-tjänster och digitalisering.

Regeringen gav 26 myndigheter i uppdrag i regleringsbreven för 2024 att redovisa vilka förenklingsåtgärder för företag som vidtagits. Slutredovisningen lämnades i mars 2026 och beskriver myndigheternas förenklingsåtgärder såsom åtgärder för att förbättra service och bemötande samt åtgärder för att förkorta handläggningstider. De flesta myndigheter beskriver hur de arbetar med digitalisering på olika sätt för att förenkla för företag, exempelvis genom att utveckla e-tjänster. Vissa nämner att de

bedriver utvecklingsarbete för AI-lösningar som kan förenkla för företagen. Några myndigheter har arbetat med att förbättra sin information och vägledning till företag. Gemensamt för flertalet myndigheter är att de har fört dialog eller genomfört undersökningar för att lyssna in företagens behov av förenkling. Flera myndigheter lyfter behovet av att fortsätta den typen av dialoger med företag och kunskapsinhämtning för att hitta sätt att förenkla för företagen framöver.

Konsekvensutredningar är centrala för att nå mer ändamålsenliga regler. Förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar har varit i kraft i drygt ett och ett halvt år. Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar som kan få effekter av betydelse för företag.

Under 2025 behandlade Regelrådet 380 remisser från departement och myndigheter. Av dessa ledde 252 till yttranden motsvarande en andel på 66 procent och 128 ledde till kanslisvar (34 procent). Kanslisvar ges om förslaget inte bedöms medföra effekter av betydelse för företag eller om Regelrådet av resursskäl, tidsskäl eller övriga orsaker inte kan behandla remissen. För 117 av kanslisvaren (91 procent) är orsaken begränsade effekter för företag. Ett kanslisvar lämnades på grund av resursskäl, resterande 10 kanslisvar, (8 procent) hörde till kategorin övrigt. De ökade anslagen till Regelrådet har fortsatt resulterat i få kanslisvar på grund av resursskäl. Regelrådet behövde dock lämna ett sådant under 2025. Under 2023 och 2024 lämnades inte något kanslisvar på grund av resursskäl.

Av de 252 yttranden som Regelrådet lämnade bedömdes 41 procent av konsekvensutredningarna uppfylla kraven i förordningen.

Av Regeringskansliets internt framtagna remisser bedömde Regelrådet att 35 procent av konsekvensutredningarna uppfyllde kraven i förordningen, vilket är en försämring jämfört med 2024 då motsvarande andel var 59 procent. Regelrådet yttrade sig om 51 kommittébetänkanden, varav 17 (33 procent) bedömdes uppfylla kraven i förordningen. Det är i nivå med utfallet 2024 men lägre än under de fyra föregående åren. Därutöver granskade Regelrådet fem konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå under 2025.

Kostnaderna som följer av regler ska minska som andel av BNP och kostnadsutvecklingen ska vara lägre än i omvärlden

Tillväxtverket följer utvecklingen av de administrativa kostnader och fullgörandekostnader som uppstår för företagen till följd av nya eller ändrade regler under föregående år. Enligt rapporten Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2025 (KN2026/01379) uppgick dessa kostnader till 5,9 procent som andel av BNP under 2025, vilket är en minskning jämfört med 2024 då andelen var 6 procent. De totala regelkostnaderna uppskattas ha minskat under 2025 från 389,2 till 384,7 miljarder kronor.

Den regeländring som haft störst påverkan på företagens administrativa kostnader är att skyldigheten att hållbarhetsrapportera skjutits upp med två år för vissa företag, vilket innebär en årlig kostnadsminskning om 11,6 miljarder kronor. Därtill medförde lättnader i gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (CBAM) årliga kostnadsminskningar om 50 miljoner kronor.

En regeländring som ger Riksbanken möjlighet att kräva inlåning från svenska kreditinstitut innebär att kapital, som annars hade kunnat användas till utlåning eller investeringar, behöver bindas. Därmed uppstår en löpande alternativkostnad som uppskattas till 5,6 miljarder kronor.

Förvaltningsmyndigheters handläggningstider för ärenden som rör företag ska bli kortare och mer transparenta

Tillväxtverket har lämnat sin fjärde delredovisning av regeringsuppdraget att följa upp mål om handläggningstider samt om bemötande och service hos vissa myndigheter (N2022/01751, N2020/01493). Myndigheterna ska rapportera sitt arbete till Tillväxtverket 2023–2029. Uppdraget omfattade ursprungligen nio myndigheter utöver Tillväxtverket och har fr.o.m. 2024 även inkluderat länsstyrelserna, Patent- och registreringsverket samt Socialstyrelsen.

För de ärendetyper som ingår i uppföljningen minskade de genomsnittliga handläggningstiderna i 25 fall, ökade i 32 fall och var oförändrade i fem fall. Sammantaget ökade den genomsnittliga handläggningstiden mellan 2024 och 2025 med ca 15 procent. Variationen mellan olika ärendetyper är betydande. När ärenden som rör EU-stöd exkluderas uppgår den genomsnittliga ökningen till ca 8 procent.

Samtliga myndigheter som har uppdraget redovisar att de under 2025 genomfört åtgärder för att förkorta handläggningstiderna.

En redovisning av den genomsnittliga handläggningstiden för miljötillstånds-prövningen avseende åren 2020–2024 finns i utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur, avsnitt 3.3.

Myndigheters bemötande och service ska vara företagsanpassat och väl fungerande

När det gäller målet om bemötande och service hos vissa myndigheter framgår av Tillväxtverkets delredovisning av sitt regeringsuppdrag (N2022/01751, N2020/01493) att samtliga myndigheter har redovisat minst en nollbasmätning om företagens nöjdhet i kontakter med myndigheten. I fem fall har nöjdhetsvärdet förbättrats, i sex fall har det försämrats och i ett fall är det oförändrat.

Inom ramen för regeringsuppdraget om kompetenshöjande insatser riktade till länsstyrelsernas företagsnära verksamheter (KN2024/00763) har länsstyrelserna tagit fram en webbutbildning. Ett flertal anställda på de 21 länsstyrelserna har deltagit i utbildningen som bedöms ha gjort skillnad i medarbetarnas syn på och kunskaper om företag och deras villkor. Enligt Länsstyrelsen i Kronobergs läns rapport Kompetenshöjande insatser för bättre myndighetskontakter med företag (KN2026/00296) bedöms utbildningen ha lett till en bredare strategisk diskussion och även konkreta insatser. Dialogen med näringslivet har ökat, vilket har förenklat processerna för företagen genom ökad förståelse för lagstiftning, ökad kunskap om beslutsprocesserna och fokus på tidiga dialoger.

Av länsstyrelsernas årsredovisningar framgår att flera länsstyrelser vägleder och informerar företag om olika prövningsprocesser och om vilka underlag som kan komma att krävas vilket minskar behovet av kompletteringar. Flera länsstyrelser redovisar dialoger, samverkan och kompetenshöjande kontakter med näringslivsorganisationer som viktiga komponenter i förenklingsarbetet. Information om förväntade handläggningstider finns att tillgå hos ett antal länsstyrelser och några anger vem som är handläggare för det aktuella ärendet, vilket har förenklat företagens kontakter med länsstyrelserna.

Andelen tjänster och ärenden som hanteras digitalt ska öka för att förenkla för företagens uppgiftslämnande och övriga myndighetskontakter

Tillväxtverket har lämnat sin första delredovisning av regeringsuppdraget att följa upp regeringens förenklingspolitiska mål om digitalisering (KN2025/00951). Uppdraget ska redovisas årligen till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) till och med 2029. Då uppföljning av det digitala målet är nytt för 2025 finns inte en mätserie för alla indikatorer. Målet följer upp antal och andel av de 67 statliga

myndigheter som omfattas av förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

Andelen statliga myndigheter som svarat att det är möjligt för användare att följa sitt ärende i samtliga eller ett flertal av myndighetens digitala tjänster år 2025 är 31 procent (13 procent 2023).

Under 2025 togs den sammansatta bastjänsten för grunddata om organisationer (SSBTGO) i drift. Tjänsten är en vidareutveckling av den sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter om företag (SSBTGU). Vid utgången av 2025 var 26 myndigheter samt 231 kommuner, anslutna till SSBTGO och tjänsten användes vid totalt 1 868 324 anrop. SSBTGO vidareförmedlar uppgifter från Bolagsverket, Skatteverket och Statistiska centralbyrån (SCB) till offentliga aktörers e-tjänster där uppgifterna automatiskt fylls i för företagaren. Antalet anslutna aktörer förväntas öka under kommande år.

Den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen Ena samlar tjänster och lösningar som gör det enkelt, säkert och effektivt för offentlig sektor att dela information i digitala format. Informationen kan delas till medborgare, företag och organisationer med hjälp av tjänster som Mina ärenden och Mina ombud. Fyra statliga myndigheter och fyra kommuner har anslutit sig till standarden för Mina ärenden som möjliggör ärendeåterkoppling från offentliga aktörer till företag och privatpersoner. I april 2026 erbjöd 31 statliga myndigheter, däribland samtliga 21 länsstyrelser, och 5 kommuner digitala fullmakter genom Mina ombud. Av de myndigheter som omfattas av förordningen om digitalt inhämtande av uppgifter från företag har antalet anslutna till Mina ombud 2025 ökat till 40 procent, jämfört med 36 procent 2024.

Ökat fokus på förenkling och bättre lagstiftning på EU-nivå

Förenklingsfrågorna har fortsatt hög prioritet på EU-nivå. Konkreta förenklingsförslag har presenterats och förhandlats och en översyn av verktygen för bättre lagstiftning har genomförts. Regeringen driver på i arbetet och har bl.a. lämnat inspel till kommissionen inför översynen av bättre lagstiftningsverktyg.

Regelrådet har fortsatt att verka för förenklade regelverk på EU-nivå inom ramen för RegWatchEurope, som är ett informellt nätverk bestående av oberoende granskningsorgan i åtta länder. Nätverket har under året publicerat ett antal yttranden riktade till både EU-institutionerna och EU:s medlemsstater.

Kapitalförsörjning

Tillgång till finansiellt kapital är för många företag en förutsättning för såväl etablering och utveckling som hållbar tillväxt. Företagens kapitalförsörjning är en indikator som belyser företags förutsättningar att utveckla och investera i sina affärsidéer och affärsmodeller. Den främsta källan för tillförsel av externt kapital till företag är via banklån, där huvuddelen av företagens lånebehov tillgodoses av den privata marknaden.

Tabell 4.5 Företagens kapitalförsörjning

Miljarder kronor

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Monetära finansinstitutens utlåning till icke-finansiella företag	2 030	2 150	2 290	2 340	2 410	2 580	2 930	2 950	2 930	3 010
Riskkapitalinvesteringar[1]	1,97	2,29	4,05	3,55	5,82	10,14	9,62	4,39	6,93[2]	i.u.

[1] Riskkapitalinvesteringar i tidiga skeden och tillväxtfaser. Riskkapital som investeras av riskkapitalbolag, inklusive flera av de offentliga riskkapitalaktörerna.

[2] Uppgiften för 2024 är preliminär och kan komma att revideras nästa år.

Källa: Statistiska centralbyrån och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser.

Den totala utlåningen till icke-finansiella företag i Sverige har ökat under senare år, vilket indikerar ett växande kapitalförsörjningsbehov hos företagen. Företagens behov av kapitalförsörjning via lån minskade marginellt under 2024, men ökade återigen under 2025. För att få lån krävs säkerheter, vilket t.ex. små nystartade företag med tillväxtambitioner ofta saknar. Då krävs andra former av kapitaltillförsel, t.ex. riskkapital (ägarkapital). De företag som erhåller riskkapitalinvesteringar är ofta tillväxtorienterade företag som har potential att bidra relativt starkt till utvecklingen i näringslivet. Det gör att utvecklingen av riskkapitalinvesteringar är intressant att följa även om dessa jämfört med lånefinansiering står för relativt små belopp. Under 2023 minskade riskkapitalinvesteringarna kraftigt, men återhämtade sig 2024 till 6,9 miljarder kronor, från 4,4 miljarder kronor 2023.

Utvecklingen för nyutlåning och kreditförluster

Marknadskompletterande finansiering via de statliga aktörerna Almi AB (Almi) och Norrlandsfonden ska bidra till en förbättrad finansieringssituation för företag där den privata marknaden verkar i begränsad utsträckning, men där det finns ett samhällsekonomiskt motiv för insatser som leder till hållbar tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv. Almis och Norrlandsfondens utlåning sker huvudsakligen tillsammans med banker.

Syftet med Almis verksamhet är att utveckla och finansiera små och medelstora företag i hela landet. Under 2025 ökade antalet nya utbetalda lån med 11,8 procent jämfört med 2024. Nyutlåningen uppgick till ca 2,0 miljarder kronor jämfört med 1,8 miljarder kronor föregående år, en ökning med 9,5 procent. Det redovisade värdet på den totala lånestocken uppgick vid årets utgång till 4 873 miljoner kronor att jämföra med 4 970 miljoner kronor vid utgången av föregående räkenskapsår (se tabell 4,6).

Ränteintäkterna från låneverksamheten uppgick till 442 miljoner kronor (565 år 2024) Den vägda snitträntan på utestående lån vid årets utgång minskade till 8,1 procent jämfört med 8,7 procent vid motsvarande tidpunkt föregående räkenskapsår. Kreditförlusterna minskade till 152 miljoner kronor (294 år 2024).

Den största delen av Almis nyutlåning utgjordes av det s.k. Företagslånet som 2025 uppgick till 48,6 procent av utbetalat lånebelopp eller 31,3 procent av antalet nya lån.

Tabell 4.6 Marknadskompletterande utlåning

Nyutlåning 2025 och 2024 (inom parentes)

	Almi	Norrlandsfonden
Nyutlåning (mnkr)	1 962 (1 791)	396 (393)
Nyutlåning (antal)	2 732 (2 443)	147 (139)
Totalt utlånat kapital (mnkr)	4 873 (4 970)	953 (967)

Anm.: Indikatorerna är inte tillgängliga som könsuppdelad statistik.

Källa: Almi och Norrlandsfonden, årsredovisningar 2025.

Stiftelsen Norrlandsfonden (Norrlandsfonden) erbjuder finansiering i form av lån konvertibla skuldebrev och borgen till små och medelstora företag i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län.

Norrlandsfonden beviljade under 2025 krediter om totalt 396 miljoner kronor till 147 företag. Norrlandsfonden beräknar att utlåningen under 2025 genererade investeringar i norrländskt näringsliv om 1 228 miljoner kronor. Vid årets slut hade Norrlandsfonden 467 kunder med ett totalengagemang om 953 miljoner kronor (se tabell 4.6).

Almi ska för sina insatsområden verka för att bolaget utvecklas i en jämställd riktning till dess att 40–60 procent av vardera könet uppnås. Bolagets målmätning utgår från

högst rankade företagsledare i respektive kundföretag. Inom låneverksamheten stod företag ledda av kvinnor för 18 procent av utlåningen räknat i antal lån 2025, vilket är en minskning från 28 procent 2024. Motsvarande siffror inom insatsområdet riskkapital var 16 procent. Norrlandsfonden har som mål att minst 25 procent av utlåningen ska ske till företag som ägs eller leds av kvinnor. Utfallet för 2025 räknat i volym uppgick till 24 procent. Sedan 2016 har utlåningen till företag som ägs eller leds av kvinnor i genomsnitt legat på deras målsättning om 25 procent. Saminvest AB (Saminvest) som agerar för att stärka finansieringssystemet för innovativa företag med hög tillväxtpotential har som mål att andelen kvinnor i investeringsteamen ska utvecklas i en positiv trend tills dess att andelen uppgår till 40–60 procent. Under 2025 uppgick andelen kvinnor till 39 procent.

Almi har även i uppdrag att främja insatser till personer med utländsk bakgrund. Målet är att insatserna minst ska motsvara andelen personer med utländsk bakgrund i befolkningen enligt SCB:s befolkningsstatistik. Under 2025 uppgick utlåningen till personer med utländsk bakgrund till 21 procent räknat i antal tilldelade lån, varav 8 procent kvinnor, vilket inte uppfyllde målet på 27 procent enligt ovanstående definition. Inom riskkapital var siffran 23 procent, varav 4 procent kvinnor.

Riskkapital

Almi Invest AB (Almi Invest), koncernens riskkapitalverksamhet, investerar i tidiga skeden i hela landet via regionala fonder samt en nationell fond inom greentech med särskilt fokus på investeringar som minskar utsläppen av koldioxid. Vid utgången av året hade Almi invest innehav i 357 portföljbolag. Sammanlagt investerade Almi Invest 292 miljoner kronor i befintliga och nya portföljbolag under året (298 år 2024). Av genomförda investeringar avsåg 115 miljoner kronor nyinvesteringar i 46 bolag och 177 miljoner kronor följdinvesteringar i 96 bolag. Se även utgiftsområde 19 Regional utveckling avsnitt 2.6.7 och 2.6.8.

Stiftelsen Industrifondens (Industrifonden) verksamhet riktar sig till små och medelstora företag som vill växa. Under verksamhetsåret 2025 investerade fonden totalt 726 miljoner kronor, varav 215 miljoner kronor utgjorde investeringar i elva nya bolag och 511 miljoner kronor utgjorde följdinvesteringar i befintliga bolagsengagemang. Industrifondens investeringar matchades av privata (internationella och svenska investerare) kapitalinvesteringar till ett belopp av 2 904 miljoner kronor, vilket innebär en uppväxling på fyra kronor per investerad krona från Industrifonden. På balansdagen var Industrifonden direkt engagerad i 74 portföljföretag jämfört med 65 bolag från föregående år. Under 2025 utgjorde kvinnor 25 procent av portföljbolagens styrelser och 26 procent av ledningsgrupperna i Industrifondens portföljbolag.

Saminvest är ett riskkapitalbolag som aktivt investerar i riskkapitalfonder och affärsängelprogram på den svenska marknaden tillsammans med privat kapital för att fler växande företag ska skapas. Sedan starten 2016 har Saminvest lämnat utfästelser om totalt 5 930 miljoner kronor, varav 742 miljoner kronor utfästes under 2025. Sedan starten har Saminvest utfäst kapital till 31 riskkapitalfonder och 15 ängelinvesteringsbolag. Under 2025 utfästes kapital till fem riskkapitalfonder och ett ängelinvesteringsbolag. Affärsängelprogrammen drivs och hanteras av inkubatorer och affärsänglar. Totalt har Saminvest indirekt investerat i 790 tillväxtbolag sedan starten av fondverksamheten, varav 138 genomfördes under 2025. Andel kvinnliga vd:ar i fondernas portföljbolag var 17 procent 2025 medan 28 procent av affärsängelprogrammens portföljbolag har kvinnor som grundare. Saminvest konstaterar i sin årsredovisning att detta bidragit till att nya fonder och team har kunnat etableras och på så sätt skapat en mer dynamisk riskkapitalmarknad.

Kreditgarantier för gröna investeringar för industrins gröna omställning

Riksgäldskontoret fick i juni 2021 i uppdrag att ställa ut kreditgarantier för lån som företag tar upp hos kreditinstitut för att finansiera stora gröna industriinvesteringar. Garantiprogrammet innebär att staten garanterar upp till 80 procent av lån som uppgår till minst 500 miljoner kronor. Vid utgången av 2025 hade Riksgäldskontoret utestående kreditgarantier för gröna investeringar för fyra projekt för ett sammanlagt garanterat belopp om ca 26 miljarder kronor. Under 2026 finns inget bemyndigande att besluta om nya kreditgarantier för gröna investeringar.

Regeringen gav den 27 november 2025 Statskontoret i uppdrag att göra en utvärdering och kartläggning av de statliga kreditgarantierna för gröna investeringar. Resultatet av utvärderingen redovisas i rapporten Statliga kreditgarantier för gröna industriinvesteringar (STK 2026:27).

EKN utfärdade gröna kreditgarantier för 635 miljoner kronor under 2025, jämfört med 954 miljoner kronor 2024. Merparten gick till små och medelstora företag (SME), vars totala garantivolym uppgick till 2,4 miljarder kronor (2,5 miljarder 2024) fördelat på 345 nya affärer. Garantierna avser exempelvis finansiering av fraktfartyg med LNG-drift, luftvärmepumpar och industriella batterier. Under året garanterade EKN även ett större projekt med en grön kreditgaranti ett lån på 260 miljoner kronor för en ny produktionsanläggning i Hallsberg för tågväxlar med fokus på minskade utsläpp från produktionen. Offererad garantivolym för nya affärer till klimatlösningar uppgick till 4,8 miljarder jämfört med 2,2 miljarder året dessförinnan, vilket indikerar en än högre garantigivning av klimatlösningar för 2026.

4.3.2 Stärkta förutsättningar för innovation och förnyelse

Investeringar i forskning och utveckling (FoU) är en indikator som belyser viljan och förutsättningarna att utveckla näringslivets innovationsförmåga. Näringslivets FoU-utgifter ökade mellan 2016 och 2024. Enligt preliminära uppgifter från Statistiska centralbyrån ökade Sveriges totala utgifter för egen FoU med 2,2 miljarder jämfört med 2024 räknat i 2025 års prisnivå. FoU-intensiteten, dvs. FoU-utgifter som andel av BNP, minskade dock marginellt med 0,02 procentenheter jämfört med 2024.

Tabell 4.7 Företagens utgifter för forskning och utveckling

Utgifter som andel av BNP, procent

	2016	2018	2020	2022	2024
Företagens utgifter för egen FoU	2,27	2,38	2,54	2,58	2,61

Anm.: Statistiken är inte könsuppdelad och avser företag med fler än 10 anställda.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Utöver investeringar i FoU är det också angeläget att få en bild av om andelen innovativa företag ökar eller minskar i den svenska företagspopulationen samt om näringslivets innovationssamarbeten ökar eller minskar över tid.

Tabell 4.8 Innovationsverksamhet i företagen

Procent

	2014–2016	2016–2018	2018–2020	2020–2022	2022–2024
Andel företag med innovationsverksamhet[1]	45	55	55	48	58
Andel företag med innovationssamarbeten[2]	i.u.	i.u.	i.u.	26	29

[1] Ett tidsseriebrott mellan 2018–2020 och 2020–2022 gör att statistiken ska tolkas med försiktighet.

[2] En större omläggning av statistiken gör att det inte går att jämföra med tidigare års undersökningar.

Anm.: Statistiken är inte könsuppdelad och avser företag med fler än 10 anställda.

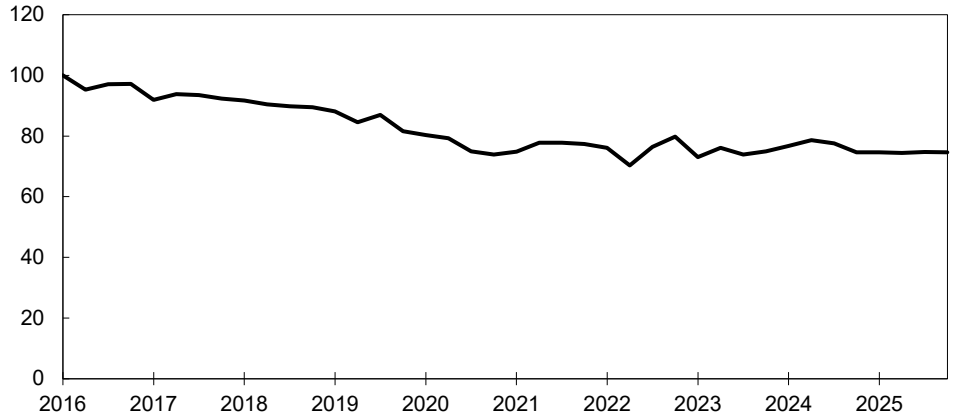
Källa: Statistiska centralbyrån.

Under perioden 2022–2024 uppgick andelen företag med innovationsverksamhet till 58 procent. Detta var en ökning på 10 procentenheter jämfört med perioden 2020–2022. En omläggning av statistiken innebär att data från och med undersökningen 2020–2022 och framåt ska tolkas med försiktighet i jämförelse med tidigare års undersökningar. Andelen företag med innovationssamarbeten ökade till 29 procent från 26 procent under perioden 2020–2022.

För att följa näringslivets gröna omställning används indikatorn näringslivets utsläppsintensitet som mäter näringslivets utsläpp av växthusgaser i relation till dess förädlingsvärde. Om utsläppen minskar eller om förädlingsvärdet ökar sjunker indexet och vice versa.

Diagram 4.3 Näringslivets utsläppsintensitet

Utsläpp av växthusgaser per förädlingsvärde i ton koldioxidekvivalenter per miljoner kronor (fasta priser)
Index: 2016 kv 1 = 100

Anm.: Säsongsrensat.
Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Sedan 2016 har utsläppsintensiteten, dvs. utsläpp av växthusgaser per förädlingsvärde, minskat med 23,6 procent, vilket beror på både minskade utsläpp (10,7 procent) och ett ökat förädlingsvärde (16,9 procent). Under 2025 har utsläppsintensiteten minskat med 3,0 procent jämfört med föregående år. Utsläppen minskade då med 1,5 procent samtidigt som förädlingsvärdet ökade med 1,6 procent.

Tabell 4.9 Patent, varumärken och formskydd

Antal

	2020	2021	2022	2023	2024
Svenska patentansökningar i världen	25 178	26 447	26 697	26 083	24 514
Svenska varumärkesansökningar i världen	22 527	26 408	22 764	20 813	18 185
Svenska formskyddsansökningar i världen	3 167	3 514	3 323	2 902	2 779
Summa	50 872	56 369	52 784	49 798	45 478

Anm.: Könsuppdelad statistik saknas.
Källa: Patent- och registreringsverket.

Immateriella rättigheter används här som en indikator på förnyelsenivån i ekonomin. År 2024 minskade antalet varumärkesansökningar med 13 procent, patentansökningar med 6 procent och formskyddsansökningar med 4 procent jämfört med 2023.

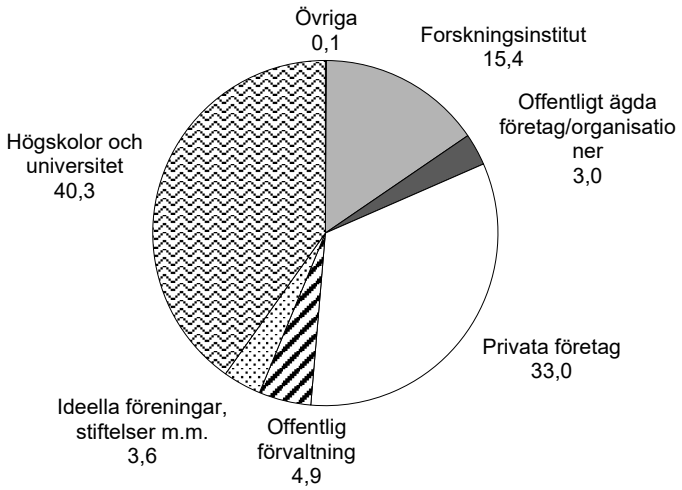
Stöd till forskning och innovation via Vinnova för ökad innovationsförmåga

Verket för innovationssystem (Vinnova) har i uppdrag att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Detta sker genom insatser av olika karaktär som sammantaget stimulerar innovationssamarbeten mellan näringsliv, universitet och högskolor, forskningsinstitut, civilsamhälle och offentlig verksamhet.

Vinnovas finansiering fördelade sig 2025 på 3 452 projekt, vilket var något färre än 2024.

Diagram 4.4 Fördelning av beviljade medel mellan olika aktörstyper 2025

Procent

Källa: Vinnovas årsredovisning 2025

År 2025 hade 38 procent av de inkomna ansökningarna en kvinna som projektledare, medan 62 procent hade en man. Av de inkomna ansökningar som hade en kvinna som projektledare beviljades 38 procent. Det är en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2024, då motsvarande andel uppgick till 42 procent.

Vinnova har till uppgift att utveckla effektiva innovationssystem i Sverige. Under året har sex större utvärderingar av Vinnovas program genomförts. Ett av dessa är en femårsutvärdering av programmet Visionsdriven hälsa som omfattar fem olika satsningar. Det visionsdrivna arbetssättet har sitt ursprung i Missionsorienterad innovation som syftar till att förändra hela system och/eller komplexa utmaningar som kräver engagemang, resurser och förståelse från aktörer med nivåer och resurser som samspelar för att nå gemensamma mål. Utvärderingen, som genomförts av Sweco, visar att programmet i varierande grad har lyckats samla relevanta aktörer och påbörjat förändring inom sina områden. Utvärderingen visar att miljöerna har lyckats bygga strukturer för tvärsektoriell samverkan, utveckla praktiska verktyg för implementering och nått flera av sina uppsatta mål. Trots positiva resultat är det dock svårt att påvisa tydliga systemförändringar. Enligt utvärderingen förklaras detta i huvudsak av att förändring på systemnivå är tidskrävande.

Under 2025 har även en halvtidsutvärdering av Vinnovas satsning på finansmarknadsforskning inkommit. De två center som erhållit finansiering av Vinnova, Swedish House of Finance (SHoF) och Sustainable Finance Lab (SFL) bedöms ha stärkt Sveriges internationella position inom området. Bland annat genom publikationer, utbildning och som mötesplats för forskare och samhällsaktörer.

Sedan 2015 har Vinnova regeringens uppdrag att ansvara för att lämna statligt stöd till inkubation. Under 2025 uppgick Vinnovas beslutade medel inom det nationella inkubatorprogrammet till totalt 133 miljoner kronor, varav 122 miljoner kronor

tilldelades inkubatorerna för affärsutvecklande tjänster till företag, inklusive verifieringsinsatser.

Under 2025 utvärderade de 30 inkubatorer som ingick i programmet totalt 4 199 affärsidéer, vilket är en minskning jämfört med 2024 då 32 inkubatorer ingick i programmet och 4 516 affärsidéer utvärderades. Antagningsgraden uppgick till knappt sju procent, i nivå med föregående år. Vid årsskiftet 2025/2026 omfattade inkubatorerna 710 bolag, jämfört med 2024 års nivå på cirka 699 företag, varav 183 klassificerades som deeptech.

Insatser via forskningsinstitut

RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) har det övergripande målet att vara internationellt konkurrenskraftigt och verka för hållbar tillväxt i Sverige, samt främja offentlig sektors förnyelse och förmåga att bidra till lösningar på samhällets utmaningar tillsammans med näringslivet.

RISE har av regeringen för 2025 tilldelats knappt 880 miljoner kronor från anslaget 1:3 *Institutens strategiska kompetensmedel* för utgifter för bolagets verksamhet samt strategiska kompetensmedel för industriforskningsinstituten inom och under RISE.

RISE har sex uppdragsmål som kommuniceras i ägaranvisningen och bolaget har 2025 nått samtliga mål:

Tabell 4.10 RISE resultat 2025

Procent

Uppdragsmål	Målnivå	Förväntad målnivå
Omsättning konkurrensutsatta forskningsmedel	38	>30
Omsättning näringslivsintäkter från små och medelstora företag	30	30–40
Samverkan genom tvärvetenskapliga projekt	45	35–55
Utnyttjande av test- och demoanläggningar	64	60–80
Innovationsförmåga	80	>78
Nöjdkundindex (NKI)	79	>75

Källa: RISE Återrapportering strategiska kompetensmedel 2025.

RISE totala intäkt 2025 var 4 394 miljoner kronor. Jämfört med 2024 har intäkten av EU-medel ökat med 30 procent till 305 miljoner kronor. Inom övriga områden var intäkten i stort sett oförändrad jämfört med 2024.

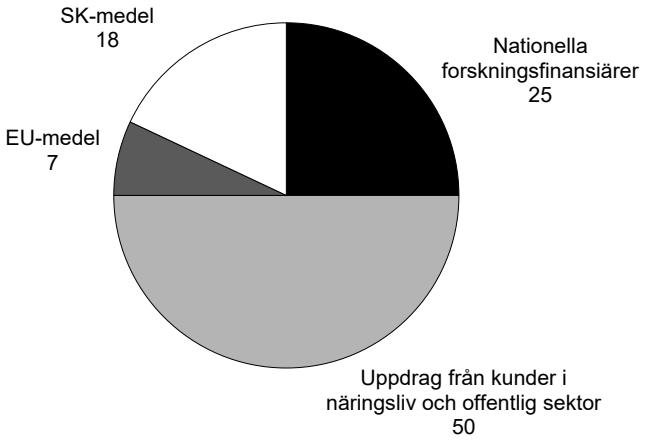
Intäkterna till RISE kommer från fyra olika källor; kunder i näringslivet och offentlig sektor, nationella offentliga finansiärer, EU-medel och strategiska kompetensmedel. Den största delen av bolagets intäkter, 2 221 miljoner kronor, utgörs av intäkter från kunder både i näringsliv och offentlig sektor. Mätt som andel av den totala intäkten utgör kundintäkterna 50 procent. Intäkterna från nationella offentliga finansiärer var 1 081 miljoner kronor, eller 25 procent av de totala intäkterna. I denna kategori är Vinnova och Statens energimyndighet de största finansiärerna och stod tillsammans för omkring 40 procent av de konkurrensutsatta forskningsanslagen. EU-medel utgjorde 305 miljoner kronor vilket motsvarar 7 procent av den totala intäkten. De strategiska kompetensmedlen stod för knappt 880 miljoner kronor.

RISE verksamhet bestod under 2025 till ungefär lika stor del av uppdrag för kunder (50 procent) respektive bidragsfinansierad forskning och utveckling (50 procent). En balans mellan kommersiella intäkter och bidragsfinansierad forskning och utveckling möjliggör rörlighet och överföring av kunskap mellan lärosäten, näringsliv och offentlig sektor inom ramen för RISE verksamhet.

En central del i RISE uppdrag är stöd till små och medelstora företag. Under 2025 var intäkter från små och medelstora företag 554,5 miljoner kronor, motsvarande 30 procent av RISE intäkter från näringslivet. Huvudsakligt fokus är tjänster för test, verifiering, kvalitetssäkring, certifiering och kompetensomställning.

Diagram 4.5 Fördelning av intäkter för RISE 2025

Procent

Källa: RISE Återrapportering strategiska kompetensmedel 2025.

Antalet anställda på RISE var vid 2025 års slut totalt 3 160 och bestod av 42 procent kvinnor och 58 procent män, vilket är oförändrat sedan 2024.

Deltagandet i EU:s forsknings- och innovationsprogram är kärnan i RISE internationella samverkan. RISE ingår bland de största mottagarna av EU-medel i Sverige, särskilt inom program för industriellt deltagande i Horisont Europa (2021–2025) där RISE beviljats 234 projekt, varav 34 som koordinator. Intäkten från EU ökade under 2025 med 30 procent jämfört med 2024. Cirka 27 procent av de strategiska kompetensmedlen, 237 miljoner kronor, har använts till medfinansiering av externa forskningsprojekt, dels till EU-projekt, dels till koncerngemensam funktionalitet för att kunna ansöka och genomföra offentligt finansierade forskningsprojekt.

Under 2025 publicerade RISE totalt 781 publikationer. Samtliga finns i den nationella databasen Digitala Vetenskapliga Arkivet (DiVA). Av dessa har 594 publikationer, 480 artiklar och 114 konferensbidrag, genomgått granskning (peer review). Av RISE 594 refereegranskade publikationer under 2025 publicerades 77 procent, med öppen access, vilket innebär att organisationer utanför RISE har fri tillgång till artiklarna. RISE äger 96 aktiva patent, fördelade på 54 patentfamiljer.

Intressebolaget Swerims intäkter från 2025 utgörs till 41 procent av näringslivet och offentlig sektor. Större delen av dessa, 71 procent, kommer från nationella kunder. Intäkter från finansiärer tillsammans med strategiska kompetensmedel utgör övriga intäkter. Omsättningen för 2025 var i nivå med föregående år och uppgick till 380 miljoner kronor. Intäkter från näringslivet har minskat med 30 miljoner kronor medan intäkter från utländska kunder har ökat med 14 miljoner kronor, och intäkter från nationella finansiärer har ökat med 15 miljoner kronor. Swerim har 196 anställda varav 25 procent är kvinnor och 75 procent är män. Cirka 25 procent utav anställda forskare är kvinnor.

Näringslivets omställning och förnyelse

Accelerationskontoret har lämnat ett delbetänkande

Regeringen beslutade under 2024 att tillsätta en kommitté i form av ett accelerationskontor för att underlätta industrins omställning (dir. 2024:57).

Accelerationskontoret har under året analyserat vilka incitament kommuner har att attrahera och ta emot stora företagsetableringar och företagsexpansioner som är viktiga för svensk ekonomi, konkurrenskraft och klimatomställning. I juni 2026 presenterade Accelerationskontoret ett betänkande med förslag för att stärka kommunernas förutsättningar att ta emot sådana företag.

Stärkt samordning bland offentliga aktörer som arbetar med industrins omställning

Som en del av regeringens strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i norra Sverige (KN2024/01434) har Tillväxtverket fått särskilda uppdrag. Myndigheten ska dels samordna arbetet på nationell nivå för att stödja nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län (KN2023/03505 och KN2023/04630), dels genomföra insatser för att definiera och undanröja hinder för industrins konkurrenskraft och gröna omställning i hela Sverige (KN2024/01855). Uppdragen pågår till och med 2026 och är inriktade på att bygga och sprida kunskap, att utveckla nätverk för offentliga aktörer och att ge vägledning med avseende på offentliga finansieringskällor.

Uppdraget att samordna arbetet på nationell nivå bedöms enligt Tillväxtverkets återrapportering (KN2026/00845) ha stärkt dialogen mellan statliga myndigheter, regioner och kommuner och andra aktörer. Genomförda insatser har även stärkt samsynen kring de systemutmaningar som följer av den snabba industriella utvecklingen. Vidare har kommunernas operativa kapacitet utvecklats genom stöd för investeringsprospekt och dialog med Europeiska investeringsbanken (EIB), samt genom verktyg och guider för finansiering, bostadsförsörjning och samhällsbyggnadsprocesser.

Uppdraget att definiera och undanröja hinder för industrins konkurrenskraft och gröna omställning genomförs i nära samarbete med Accelerationskontoret. En delrapport till regeringen (KN2026/00839) visar att Tillväxtverket under 2025 har finansierat pilotprojekt, analyser och kunskapshöjande insatser, bl.a. i form av överenskommelser om medfinansiering av utvecklingsinsatser hos andra statliga myndigheter. Det har lett till att berörda myndigheter med stöd av Tillväxtverket har utvecklat nya arbetssätt och tagit fram kunskapsunderlag som kan bidra till mer förutsebara och effektiva tillståndsprocesser.

Nytt näringslivssamarbete för grön industriproduktion

Många svenska framgångar bygger på samverkan där offentlig och privat sektor dedikerat och med delad risk möter gemensamma utmaningar och behov. Oavsett bransch delar Sveriges större industriföretag flera utmaningar. Regeringen har gett Vinnova i uppdrag att etablera ett offentligt-privat partnerskap för effektivare grön industriproduktion (KN2026/00525). Partnerskapet syftar till att implementera cirkulära och klimatsmarta lösningar som bidrar till att stärka Sveriges konkurrenskraft. Vinnova ska även finansiera näringslivssamarbeten där stora industriföretag tillsammans med små och medelstora företag utvecklar lösningar för industrins gröna omställning inom områden där det finns en tydlig efterfrågan på lösningar av relevans för industriparterna i projektet.

Fordonsindustrins omställning och konkurrenskraft

Fordonsindustrin är central för Sveriges ekonomi, konkurrenskraft och klimatomställning. Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) har haft regeringsuppdrag att förstärka koordinering av insatser för stora etableringar i fordonsindustrins gröna omställning (KN2023/0327). I uppdragets slutrapport konstaterar Business Sweden bl.a. att Sverige är en internationellt konkurrenskraftig industrination där företag fortsatt vill göra stora satsningar, samtidigt som Sverige och vår industri utsätts för tilltagande internationell konkurrens. Det lyfts att det är av stor vikt att agera på omfattande utmaningar som direkt hindrar redan beslutade stora etableringar och expansioner, samt nya projekt där Sverige utvärderas i internationell konkurrens. Business Sweden har även identifierat flera tematiska utmaningar, bl.a. behov att öka regional elproduktion och insatser för ökad effekttilldelning i Västra Götaland samt riskdelning för att möjliggöra samhällsutvecklande insatser i berörda kommuner. Även vikten av att Sverige aktivt är med i utformningen av insatser på EU-nivå för fordonsindustrins omställning lyfts.

Programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI) har under 2025 bl.a. arbetat med att nå nya branscher och aktörer samt vidareutvecklat satsningen Accelerate Startup Partnerships, där innovativa start-ups kopplas samman med etablerade behovsägare som tillsammans kan accelerera omställningen till ett hållbart transportsystem och stärka svensk konkurrenskraft. Vidare har FFI haft ökat fokus på internationalisering genom att skala upp projekt internationellt samt attrahera internationell talang och kompetens. Detta bidrar till konkurrenskraft, kompetensförsörjning och systemomställningen i fordonsindustrin.

Genomförandet av Life Science-strategin har fortsatt under året

Regeringen har under året fortsatt verka för att nå målsättningarna i den nationella life science-strategin (KN2024/02228), bl.a. genom att upprätta ett nytt offentligt-privat partnerskap inom industrin (se under rubriken Näringslivets samarbete för grön industriproduktion ovan). Syftet är att samarbeta över branscher för att hitta nya lösningar som påskyndar industrins omställning, minskar klimatpåverkan och stärker Sveriges konkurrenskraft. Regeringen har även gett Läkemedelsverket i uppdrag att etablera Swetrial, ett nationellt partnerskap för att stärka Sveriges roll inom kliniska prövningar och life science (S2025/01400).

Under 2025 har Vinnova genomfört olika insatser för life science-sektorn. Bland annat publicerade Vinnova sin årliga kartläggning av de svenska life science-företagens utveckling (N2021/02243). Uppdraget ska bidra till att nå målen i den nationella life science-strategin. Rapporten omfattar bioteknik, diagnostik, medicinteknik, laboratorieteknik och läkemedel. Vinnova har även finansierat 611 projekt för 561 miljoner kronor inom 93 olika utlysningar kopplat till life science och uppdragits att inrätta ett program för avancerad life science (KN2025/01485). Insatserna och statistiken är en värdefull grund för fortsatta diskussioner om hur life science-området kan utvecklas. Genomförandet av åtgärder i life science-strategin har bedrivits vidare med i den inom Regeringskansliet inrättade samordningsfunktionen life science-kontoret.

Life science-sektorn är en av de sektorer inom näringspolitiken där det finns goda möjligheter att stärka skalbarheten och internationaliseringen av företag som ägs av kvinnor.

Stärkt svensk kapacitet på batteriområdet

Batterier är en strategiskt viktig teknik för elektrifiering och omställning till ett fossilfritt samhälle med stärkt resiliens. Vad gäller utvecklingen av en hållbar batteriproduktion har Sverige en stark position med tillgång till bl.a. råvaror och

fossilfri el till konkurrenskraftiga priser, viss återvinningskapacitet samt kompetens och styrmedel som främjar en fortsatt elektrifiering med höga miljökrav. I enlighet med regeringens beslut om årliga satsningar under perioden 2025–2028 i syfte att stärka forsknings- och innovationskapaciteten inom batteriområdet framgår av Vinnovas årsredovisning för 2025 att utlysning av medel skett och att de första projekten har beviljats medel.

Genom forsknings- och innovationspropositionen (prop.2024/25:60) tillfördes RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) medel för vidareutveckling och förstärkning av infrastruktur för test- och demonstrationsmiljöer inom batteri- och elektrifieringsområdet. Detta avspeglas i den nya ägaranvisning som antogs av RISE bolagsstämma under 2025, vilken betonar bolagets roll inom forskning och utveckling kring batterier och elektrifiering, bland annat genom test och demonstrationsmiljöer. I RISE årsredovisning görs bedömningen att bolagets anläggningar har en avgörande roll för svensk fordonsindustri och att RISE, med den teknikinfrastruktur som byggts upp de senaste åren, tillsammans med stärkt kompetens och nya samverkansarenor, kan ta en ledande roll inom batterier och elektrifiering.

Regeringen gjorde även satsningar på batteriområdet i form av ökade anslag för forskning och utbildning på forskarnivå till vissa lärosäten samt genom Statens energimyndighets verksamhet där satsningen på batterier är en av tre prioriterade värdekedjor för energiomställning.

Regeringen har beslutat om åtgärder med anledning av Northvolts konkurs 2024, däribland uppdrag till Tillväxtverket, Sveriges export och investeringsråd (Business Sweden) och Länsstyrelsen i Västerbottens län. Fokus för dessa uppdrag har varit på omställning och stärkt utveckling efter konkursen. Stora delar av Northvolts verksamhet övertogs 2025 av nya ägare.

En offensiv och ambitiös mineralnäring för ett starkare Sverige

Regeringen fattade den 23 juli 2026 beslut om en ny mineralstrategi: Sveriges mineralstrategi – med sikte på en stark mineralindustri som ökar Sveriges konkurrens- och motståndskraft. Strategin tar avstamp i det förändrade omvärldsläget samt de sammanfallande behoven att möta både klimatförändringarna och en allt snabbare teknikutveckling för att upprätthålla en långsiktigt konkurrenskraftig och motståndskraftig industri. Sverige ska vara en konkurrenskraftig gruvnation med snabba tillståndsprocesser, goda möjligheter till prospektering, och samtidigt bibehålla ett högt miljöskydd och en arbetsmiljö på hög nivå.

Under året har den globala efterfrågan på många metaller och mineral ökat. Det gäller såväl basmetaller som kritiska metaller och mineral vilka bl.a. används i laddbara fordon, vindkraftverk och solpaneler. Sverige är EU:s största järnmalmsproducent med ca 90 procent av EU:s totala produktion. Under 2025 bröts 32,81 miljoner ton järnmalm i Sverige. Sverige står även för 42 procent av EU:s produktion av bly och för 36 procent av EU:s produktion av zink.

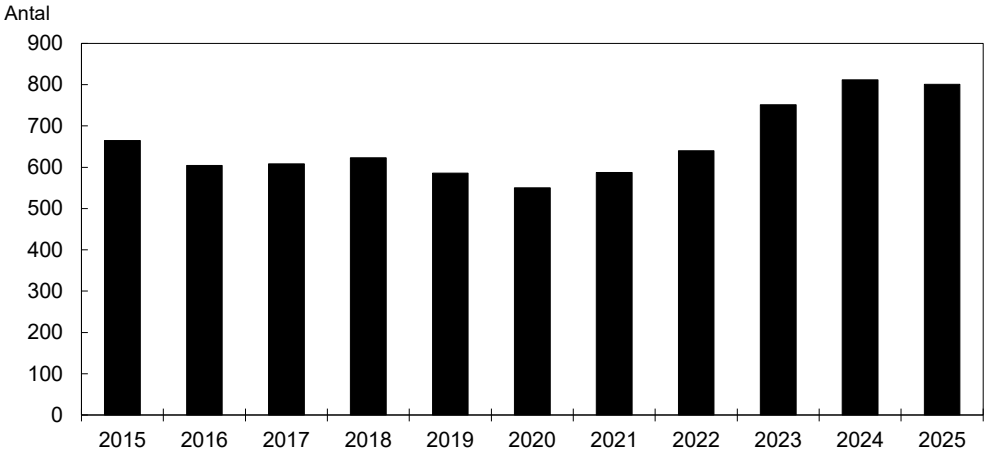
I dagsläget finns det 13 aktiva gruvor i Sverige. Under 2025 öppnades ingen ny gruva. Sju nya bearbetningskoncessioner beviljades 2025, att jämföra med fyra nya bearbetningskoncessioner 2024. Den totala ytan för gällande undersökningstillstånd har ökat med 5 procent under 2025 (från 19 540 till 20 556 kvadratkilometer) och är den högsta samlade ytan sedan 2008.

Gruvbranschens sammanlagda omsättning under 2025 uppgick till ca 58 miljarder kronor (exklusive smältverk) och vid årets utgång uppskattas ca 8 979 personer (varav 2 470 kvinnor) varit anställda i gruvnäringen (inklusive underentreprenörer). År 2025

var 28 procent av arbetskraften vid gruvorna kvinnor. Inom tillverkningsindustrin var andelen kvinnor 26 procent.

Vid årsskiftet 2025/26 fanns 801 gällande undersökningstillstånd. Motsvarande siffra för årsskiftet 2024/25 var 810, se diagram 4.6.

Diagram 4.6 Antal gällande undersökningstillstånd 2015–2025

Källa: Bergsstatens register över undersökningstillstånd.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har utökat sin kartläggningsverksamhet av malmpotentiella områden ytterligare. Insatserna fokuseras till områden där SGU bedömer att det finns god potential för förekomst av kritiska och strategiska råmaterial samt att det i dessa områden saknas uppdaterad och modern geologisk, geofysisk och geokemisk grundinformation.

Under 2025 intensifierades SGU:s arbete med riksintressen för värdefulla ämnen eller material enligt 3 kap. 7 § miljöbalken ytterligare och SGU pekade ut nio nya riksintressen, att jämföra med sex riksintressen 2024.

EU-förordningar för stärkt konkurrenskraft

Tillväxtverket har hittills utsett sex strategiska nettonollprojekt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik (förordningen om nettonollindustrin). Den 25 mars 2025 utsåg Europeiska kommissionen 47 s.k. strategiska projekt inom ramen för förordningen om kritiska råmaterial, varav fem är belägna i Sverige (kommissionens beslut av den 25 mars 2025 om erkännande av vissa projekt som strategiska projekt under förordning (EU) 2024/1252). Dessa projekt kan vända sig till den länsstyrelse med uppdrag som kontaktpunkt inom vars område projektet är beläget för vägledning genom hela den nationella tillståndsprocessen. Statusen som ett strategiskt projekt innebär även att det sätts en tidsgräns på hur lång tid som prövningen av en tillståndsansökan får ta inom ramen för nationell rätt.

De sex länsstyrelser som fått i uppdrag av regeringen att vara kontaktpunkt enligt förordningen om nettonollindustrin och förordningen om kritiska råmaterial har fortsatt arbetet med att samordna och underlätta tillståndsprocessen. Det är för tidigt att uttala sig om antalet hanterade ärenden och effekterna av kontaktpunkterna för verksamheterna som omfattas.

Förordningen om kritiska råmaterial trädde i kraft 2024 och innehåller åtgärder för att stärka EU:s tillgång till primära och sekundära kritiska råmaterial. Bland annat införs krav på nationella program för grundläggande geologisk kartläggning. Den 3 december

2025 presenterade kommissionen handlingsplanen RESourceEU, som syftar till att påskynda genomförandet av förordningen.

Inför 2025 gav regeringen uppdrag till SGU avseende olika delar av förordningen om kritiska råmaterial. Regeringen gav SGU i uppdrag att upprätta nationella program och offentliggöra kartor med grundläggande information om mineralförekomster. Mot den bakgrunden har SGU tagit fram en femårig plan för kartläggning med fokus på berggrundsgeologi, geofysik, markgeokemi samt utökad inventering av malm- och mineralförekomster i malmpotentiella områden. Under 2025 har SGU även genomfört berggrundsgeologisk och geofysisk kartläggning i delar av norra Norrbotten, Hälsingland, Västernorrland, Jämtland samt i Norbergs- och Västerviksområdena. Dessa områden har potential för bland annat grafit, kobolt, fosfor, sällsynta jordartsmetaller, litium, tantal, vanadin, basmetaller och järn.

En ny beredskapssektor för industri, byggande och handel

I juni 2025 beslutade regeringen om en ny beredskapssektor för industri, byggande och handel. Tillväxtverket utsågs till sektorsansvarig myndighet och Boverket och SGU utsågs till beredskapsmyndigheter inom den nya sektorn. Tillväxtverket har sedan dess stärkt sin förmåga att både upprätthålla myndighetens egen verksamhet vid kris och höjd beredskap, och att samordna beredskapsarbetet inom sektorn.

Genom att etablera strukturer, processer och kompetenser har myndigheterna i sektorn tagit betydande steg mot att kunna fullgöra sina ansvar vid höjd beredskap och ytterst krig.

Arbetet har tydliggjort respektive myndighets roll i totalförsvaret och förbättrat samordningen med andra aktörer. Detta har i sin tur lagt grunden för en mer robust planering, ledning och sektorssamverkan inom ramen för totalförsvarets civila del.

Sektorn har påbörjat arbetet med försörjningsanalyser där inledningsvis tre områden valts ut: stål, betong och e-handel. Ett arbete har även inletts med att hitta formerna för hur den privat-offentliga samverkan inom ramen för beredskapssektorn bör se ut.

4.3.3 Stärkt entreprenörskap för ett dynamiskt och diversifierat näringsliv

Bakom ökningen av antalet sysselsatta i näringslivet finns en underliggande dynamik. I många företag ökar antalet sysselsatta, samtidigt som sysselsättningen minskar i många företag. I genomsnitt ökar antalet sysselsatta från ett år till nästa i drygt 10 procent av de befintliga företagen. Det betyder att det vanligtvis är över 50 000 företag som årligen ökar antalet sysselsatta. År 2024 hade 53 300 företag en positiv sysselsättningsutveckling, vilket är en ökning jämfört med antalet föregående år som uppgick till 51 300. År 2024 hade samtidigt 49 300 företag en negativ sysselsättningsutveckling, att jämföra med 51 000 företag 2022.

Snabbväxande företag har betydelse för skapandet av nya arbetstillfällen, vilket har bidragit till att dessa företag har fått stor uppmärksamhet under de senaste åren. Andelen snabbväxande företag belyser också det handlingsutrymme som finns för entreprenörskap, att kunna växa och utnyttja framgångsrika affärsidéer. Här definieras ett snabbväxande företag som ett företag som har haft en genomsnittlig sysselsättningstillväxt på minst 20 procent per år under tre år i följd. Under 2024 var andelen snabbväxande företag 2,1 företag per 1 000 existerande företag, vilket är en minskning jämfört med föregående år. En annan viktig del i sysselsättningsdynamiken är skapandet av nya företag och att företag som inte klarar konkurrensen läggs ned. Indikatorn nystartade företag är känslig för påverkan av en stark konjunktur då arbetskraftsbehovet är stort. Antalet nystartade företag har ökat trendmässigt över en

längre tidsperiod. Antalet nystartade företag var under flera år omkring 67 000 företag per år, men under 2020 och 2021 ökade antalet nystartade företag relativt mycket för att sedan minska under 2022 och 2023. Under 2025 ökade antalet nystartade företag relativt mycket. Under 2024 leddes 33 procent av de nystartade företagen av kvinnor och 67 procent av män.

Tabell 4.11 Dynamik i näringslivet

Antal

	2021	2022	2023	2024	2025
Företag med positiv sysselsättningsutveckling relativt föregående år	55 300	55 700	51 300	53 300	i.u.
Snabbväxande företag per 1 000 existerande	2,5	2,5	2,4	2,1	i.u.
Nystartade företag	78 690	73 182	65 050	70 617	74 436

Anm.: För vissa av indikatorerna finns inte könsuppdelad statistik tillgängligt.

Källa: Statistiska centralbyrån, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser samt egna beräkningar.

För att belysa näringslivets mångfald används uppgifter om andelen företag som har en operativ verksamhetsledare som är kvinna respektive man eller en operativ verksamhetsledare som är kvinna respektive man och född i ett annat land.

Tabell 4.12 Mångfald bland operativa verksamhetsledare i näringslivet

Procent

	2020	2021	2022	2023	2024
Andel företag med en kvinna som operativ verksamhetsledare	28,3	28,4	28,5	28,7	28,1
Andel företag med en man som operativ verksamhetsledare	71,7	71,6	71,5	71,3	71,9
Andel företag med en utrikes född operativ verksamhetsledare	18,0	18,6	19,1	19,6	19,9
Andelen utrikes födda av de kvinnor som är operativa verksamhetsledare	19,2	19,8	20,3	20,7	21,4
Andelen utrikes födda av de män som är operativa verksamhetsledare	17,5	18,1	18,7	19,1	19,3

Källa: Statistiska centralbyrån.

År 2024 innebar en förändring i andelen företag med en kvinna som operativ verksamhetsledare, en minskning till 28,1 procent jämfört med 28,7 procent föregående år. Andelen utrikes födda som är operativa verksamhetsledare har ökat under perioden 2020–2024, såväl bland kvinnor som män.

Information och rådgivning

Webbplatsen verksamt.se tillhandahåller information och tjänster till blivande och etablerade företagare och är ett viktigt verktyg i arbetet med att förenkla för företag. Utöver generell information om att starta och driva företag tillhandahåller verksamt.se även information med utgångspunkt från omvärldsläget. Under 2025 och 2026 tillhandahölls information om bland annat rekrytering av internationell kompetens, amerikanska tullar samt beredskap för företag. Under året lanserade SCB en ny tillfällig tjänst på verksamt.se i syfte att förbereda den kommande SNI-omläggning när det svenska systemet för branschkoder förnyas. I en årlig enkätundersökning angav 93 procent av svarande män och 94 procent av svarande kvinnor att verksamt.se helt eller delvis gör det enklare att starta och driva företag.

Antalet personer som loggade in på Mina sidor under 2025 var 603 506, vilket är en ökning med drygt 10 procent sedan 2024. Siffran är ett rekord för webbplatsen. Av de som loggade in på verksamt.se under 2025 var 66 procent män och 34 procent

kvinnor, vilket ligger i linje med 2024 års siffror. Under 2025 deltog 3 545 personer (6 570 personer år 2024) i verksamt.se live, en serie webbinarier som ska ge lättillgänglig information om att bl.a. starta företag, anställa samt handel med utlandet. Av de som deltog var 73 procent kvinnor och 27 procent män. Anledningen till minskningen av deltagare var att färre webbinarier genomfördes under 2025. Nyhetsbrev från verksamt.se uppgår nu till över 31 000 prenumeranter under 2025 och blir en allt viktigare kanal för att nå ut både brett och riktat med information, speciellt vid kris och samhällsstörande insatser.

Under 2025 har verksamt.se byggt en tjänst som möjliggör för företagaren att välja relevant bransch och den kommun företaget ska vara verksam i samt få en lista med alla tillstånd och andra förfaranden som kan påverkar företagets etablering. Företagen blir också guidade till att själva bedöma om de är tillstånds- eller anmälningspliktiga samt får direktkontakt till rätt myndighet. I februari 2026 lanserades tjänsten för företag i hela livsmedelskedjan.

Insatser för att stärka kvinnors och ungas entreprenörskap och företagande

Arbetet med att främja kvinnors företagande fortsätter och ska slutredovisas 2027. Tillväxtverket har inkommit med preliminära resultat vad gäller framtagandet av en metodik för att producera könsuppdelad statistik om ägande i svenska företag.

Inom Ung Företagsamhets (UF) verksamhet i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan, som finansieras inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, drevs det under läsåret 2025/2026 13 520 UF-företag av totalt 43 738 elever av vilka fyrtiofyra procent var kvinnor och femtiosex procent män. Det var en ökning av antalet UF-företag jämfört med läsåret 2024/2025 då det drevs 12 861 UF-företag av totalt 40 892 elever av vilka fyrtiofem procent var kvinnor och femtio procent var män.

Turism och besöksnäring

Turismkonsumtionen har passerat nivån före pandemin 2019

År 2025 konsumerade turister för 504 miljarder kronor i Sverige. Det är en ökning med 2 procent jämfört med föregående år. Svenska turister stod för merparten (363 miljarder kronor) av den totala konsumtionen, men andelen utländsk konsumtion har ökat från 25 procent 2019 till 28 procent 2025.

Turismens bidrag till den svenska samhällsekonomin (mätt som andel i relation till BNP) var 2,8 procent 2025. Det är något lägre än 2019 då turismens bidrag till BNP uppgick till 2,9 procent.

För att säkerställa hög kvalitet och relevans i turismstatistiken bedriver Tillväxtverket ett kontinuerligt arbete med kvalitetsförbättring och utveckling. Målet är att statistiken ska spegla samhällets förändringar och bli mer jämförbar, tillförlitlig och användbar. Tillväxtverkets statistikprodukter kopplat till turism är inkvarteringsstatistiken samt turismräkenskaper på nationell, regional och kommunal nivå.

Under 2026 har Tillväxtverket tillsammans med SCB genomfört två pilotprojekt för att kartlägga turismens miljöpåverkan. Ambitionen är att vidareutveckla detta arbete och lansera en statistikprodukt inom området.

Tillväxtverket genomför regelbundet undersökningen Svenskars resande, som mäter svenska befolkningens turismresor i Sverige och utomlands. Undersökningen svarar mot Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 692/2011 av den 6 juli 2011 om europeisk statistik och kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1681 av

den 1 augusti 2019 som utgör den rättsliga ramen för insamling och produktion av europeisk turismstatistik.

Ökad internationell marknadsföring

Visit Swedens uppdrag är att genom effektiva kommunikationskanaler marknadsföra hela Sverige som turistland och bidra till att öka Sveriges attraktionskraft som besöksmål. Under 2025 var fortsatt fokus på långsiktigt varumärkesbyggande, affärsfrämjande insatser och kunskapsdelning – samt strategisk samverkan för en enhetlig och stark Sverigebild. Visit Swedens insatser syftar till att öka kännedomen om Sverige för att stärka svensk besöksnäring. Det mediala genomslaget nådde ett samlat PR-värde på Visit Swedens fokusmarknader om 5,9 miljarder kronor och en potentiell räckvidd på 4,8 miljarder personer. Räckvidden visar hur många potentiella mottagare som nås av ett budskap och kan mätas genom exempelvis antal artiklar, upplagor, läsare, visningar i sociala medier, sidvisningar eller eventdeltagare. PR-värdet är en beräkning av vad publiciteten hade kostat om den hade bestått av annonsutrymme och är en del av det värde som skapas genom bolagets verksamhet. Visit Swedens arbete under 2025 resulterade även i över 3 200 kvalitetssäkrade affärsmöten mellan svenska turismföretag och internationella researrangörer som paketerar och säljer resor till Sverige.

I september 2025 lanserade Visit Sweden ett nationellt API (Application Programming Interface) för svensk turismnäring. API:et är en gemensam nationell digital infrastruktur där turismnäringens publika information standardiseras och görs tillgänglig. Vid årets slut omfattade API:et över 16 300 produkter från 50 datakällor. Bland de anslutna aktörerna finns regioner och destinationer samt flera större företag liksom tusentals mindre aktörer.

För att ytterligare öka effektiviteten i offentligt finansierade verksamheter har regeringen tillsatt utredningen En översyn av Visit Sweden AB och Svenska institutets uppgifter och organisering (Dir. 2026:50). Utredningen ska bland annat analysera om det finns uppgifter som är näraliggande eller överlappande mellan de båda verksamheterna men också i förhållande till uppgifter som utförs av andra myndigheter eller organisationer. Syftet är att pröva om det går att uppnå effektivitetsvinster mellan turismfrämjandet och ett bredare Sverigefrämjande.

4.4 Förvaltningen av bolag med statligt ägande

Varje år ska regeringen lämna en redogörelse för bolag med statligt ägande (prop. 1980/81:22, bet. 1980/81:NU29, rskr. 1980/81:147). I juni 2026 överlämnade regeringen skrivelsen 2026 års redogörelse för företag med statligt ägande (skr. 2025/26:140) till riksdagen.

4.4.1 Vissa frågor om bolag med statligt ägande

INSTEX

Instrument in Support of Trade Exchanges (INSTEX) grundades 2019 av Frankrike, Tyskland och Storbritannien. INSTEX var ett aktiebolag med säte i Frankrike som hade till syfte att underlätta betalningar i samband med legitim handel mellan Europa och Iran. Svenska regeringen förvärvade under 2020, i enlighet med riksdagens bemyndigande, aktier till ett värde av 100 000 euro i INSTEX (prop. 2019/20:1 utg.omr. 24, bet. 2019/20:FiU1, rskr. 2019/20:59). Den svenska statens ägarandel uppgick till 1 procent. Även Belgien, Danmark, Finland, Nederländerna, Norge och Spanien var delägare i bolaget.

I mars 2023 beslutade de tio ägarna om att försätta INSTEX i likvidation, bl.a. på grund av bristande samarbete från Iran som fick till följd att bolaget inte kunde fullgöra sitt uppdrag. Likvidationen av bolaget avslutades den 19 december 2025. I februari 2026 mottog staten 346 943 kronor från likvidationen.

Ersättningsmark i Sverige 2 AB

Riksdagen beslutade 2022 att bemyndiga regeringen att genom utdelning av aktier i ett av Sveaskog AB (Sveaskog) ägt dotterföretag under 2022 och 2023 överföra fastigheter med en sammanlagd areal om högst 25 000 hektar produktiv skogsmark som inte utgör fjällnära skog från Sveaskog till staten för att användas som ersättningsmark (prop. 2021/22:58, bet. 2021/22:MJU18, rskr. 2021/22:207).

Sveaskog identifierade därefter i samverkan med Naturvårdsverket lämpliga fastigheter och överförde dessa till det av Sveaskog helägda dotterbolaget Ersättningsmark i Sverige 2 AB (ESAB2). Aktierna i ESAB2 överfördes till staten den 20 december 2023 genom utdelning från Sveaskog. Överlåtelserna av fastigheterna från ESAB2 till Naturvårdsverket slutfördes 2024.

Regeringen bemyndigades efter detta att under 2025 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statliga ägda företag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv besluta om kapitaltillskott på högst 50 miljoner kronor samt att inleda avveckling av ESAB2 (prop. 2024/25:99, bet. 2024/25:FiU21, rskr. 2024/25:252). Bemyndigandet att betala ut kapitaltillskott har inte utnyttjats, då den beskattning som aktualiserades till följd av överlåtelserna blev lägre än förväntat. Vid en extra bolagsstämma i ESAB2 den 17 december 2025 beslutades att försätta bolaget i frivillig likvidation. Likvidationen beräknas avslutas under 2026.

Ändrat uppdrag för AB Göta kanalbolag

Riksdagen beslutade 2025 om att utvidga AB Göta kanalbolags (Göta kanalbolag) uppdrag till att även omfatta drift och förvaltning av Hjälmare kanal (prop. 2024/25:1 utg.omr. 24, bet. 2024/25:NU1, rskr. 2024/25:117).

Vid en extra bolagsstämma den 10 februari 2025 beslutades om ändring av Göta kanalbolags bolagsordning och en ny ägaranvisning i enlighet med riksdagens beslut.

Utbetalning av kapitaltillskott till SSC Space AB

Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2022–2026 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 miljoner kronor till Svenska rymdaktiebolaget för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:466 och prop. 2022/23:1 utg.omr. 16, bet. 2022/23:NU1, rskr. 2022/23:99). Svenska rymdaktiebolaget har under 2026 bytt namn till SSC Space AB (SSC).

För att genomföra omställningen har SSC fått kapitaltillskott om 476 miljoner kronor under 2022, 212 miljoner kronor under 2023, 77 miljoner kronor under 2024 och 115 miljoner kronor under 2026. Summan av kapitaltillskotten uppgår till 880 miljoner kronor och motsvarar hela bemyndigandet.

Under 2026 har riksdagen bemyndigat regeringen att besluta om kapitaltillskott till SSC om högst 386 miljoner kronor för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet och Sveriges försvars- och säkerhetsstrategi för rymden (skr. 2017/18:259, bet. 2018/19:UbU3, rskr. 2018/19:45, prop. 2025/26:99, bet. 2025/26:FiU21, rskr. 2025/26:344). Regeringen beslutade den 18 juni 2026 om

uppdrag till Kammarkollegiet att betala ut kapitaltillskott i enlighet med bemyndigandet (Fi2026/01556).

4.5 Den årliga revisionens iakttagelser

Enligt Riksrevisionens bedömning har Revisorsinspektionen i alla väsentliga avseenden upprättat årsredovisningen enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag – förutom i ett avseende. Detta har medfört att Riksrevisionen i sitt revisionsutlåtande har en reservation.

Riksrevisionen skriver att Revisorsinspektionen inte har återrapporterat hur myndigheten i arbetet med föreskrifter och allmänna råd har beaktat att myndigheten ska bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen. Återrapporteringskravet framgår av regleringsbrevet för myndigheten. Avsaknad av återrapportering är inte förenlig med 3 kap. 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Skälet till detta är enligt Revisorsinspektionen att myndigheten under den aktuella perioden inte utfärdade några nya föreskrifter eller allmänna råd. Revisorsinspektionen har uppgett att åtgärder kommer att vidtas för att säkerställa en korrekt återrapportering framöver.

4.6 En samlad analys- och utvärderingsmyndighet för tillväxt och transportinfrastruktur

4.6.1 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 14 september 2023 att låta en särskild utredare analysera de mindre myndigheternas verksamhet, uppgifter och organisering (dir. 2023:132). I ett tilläggsdirektiv den 8 februari 2024 beslutade regeringen att uppdraget även skulle omfatta en analys av hur behovet av analys och utvärdering av statlig och annan offentlig verksamhet och av reformer kan tillgodoses genom att de befintliga analys- och utvärderingsmyndigheterna samlas i färre myndigheter (dir. 2024:23). Den 3 oktober 2024 beslutade regeringen att senarelägga datumet för uppdragets redovisning (dir. 2024:96). Utredningen överlämnade i januari 2025 betänkandet En effektivare organisation av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13). I betänkandet redovisades också vilka författningar som berörs av förslagen, bland andra vilka som hänvisar till Trafikanalys. Några uttryckliga författningsförslag lämnades inte. En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1*. Betänkandet har remissbehandlats. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2025/00348).

Den 27 november 2025 gav regeringen Trafikanalys i uppdrag att bland annat förbereda överföring av myndighetens samtliga uppgifter så att dessa kan inordnas i Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser den 1 januari 2027 (LI2025/02012). I myndighetens redovisning av uppdraget den 2 februari 2026 ingick förslaget att i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas byta ut Trafikanalys namn till den sammanslagna myndighetens namn.

Lagrådet

Lagförslaget innebär att namnet Trafikanalys i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas ersätts med namnet Myndigheten för tillväxt- och transportanalys. Ändringen är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget.

4.6.2 Mindre myndigheter omorganiseras

I betänkandet En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13) föreslår utredningen omorganiseringar för ett antal mindre myndigheter. Utredningens uppdrag var att analysera om de mindre myndigheternas verksamhet och uppgifter utgör motiverade offentliga åtaganden och om dessa i så fall bör utföras av staten samt vilka av dessa myndigheters uppgifter som är näraliggande eller överlappande varandra. I uppdraget ingick även att analysera hur behovet av analys och utvärdering av statlig och annan offentlig verksamhet kan tillgodoses genom att de befintliga analys- och utvärderingsmyndigheterna samlas i färre myndigheter. Bland de sistnämnda myndigheterna finns Trafikanalys och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys).

Enligt 1 § förordningen (2010:186) med instruktion för Trafikanalys är myndighetens huvuduppgift att, med utgångspunkt i de transportpolitiska målen, utvärdera och analysera samt redovisa effekterna av åtgärder inom transportområdet. Myndigheten ska också ansvara för att samla in, sammanställa och sprida statistik på transportområdet samt bistå regeringen med underlag och rekommendationer. Tillväxtanalys ska å sin sida, enligt 1 § förordningen (2016:1048) med instruktion för Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser bland annat utvärdera, analysera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling.

När det gäller de två analysmyndigheterna föreslog utredningen en sammanläggning av myndigheterna. Förslaget motiverades med att de båda myndigheterna har direkt koppling till förutsättningarna för svenskt näringsliv och svensk konkurrenskraft där betydelsen av miljö- och klimataspekter kommit att få allt större tyngd. Båda myndigheterna utvärderar och analyserar effekter av statens åtgärder och är statistikansvariga på sina respektive områden. En sammanläggning skulle ge regeringen tillgång till en analys- och utvärderingsmyndighet som täcker flera politiskt viktiga områden. Organisationsförändringen föreslogs ske genom att Trafikanalys uppgifter inordnas i Tillväxtanalys den 1 januari 2027.

Regeringen har gått vidare med utredningens förslag för, såvitt nu är aktuellt, de två analysmyndigheterna. I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) angavs att det ska etableras en samlad analys- och utvärderingsmyndighet genom överförandet och inordnandet av Trafikanalys uppgifter i Tillväxtanalys. I vårpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:100) dels informerades riksdagen om regeringens avsikt att överföra och inordna Trafikanalys samtliga uppgifter i Tillväxtanalys från den 1 januari 2027, dels föreslogs att ändamål och verksamheter som finansieras från Trafikanalys anslag inom utgiftsområde 22 Kommunikationer flyttas till utgiftsområde 24 Näringsliv. Den 25 juni 2026 beslutade regeringen förordningen (2026:1401) med instruktion för Myndigheten för tillväxt- och transportanalys. Förordningen träder i kraft den 1 januari 2027.

4.6.3 Transportstyrelsens olycksdatabas – Strada

I Transportstyrelsen förs ett informationssystem i form av en databas med namnet Swedish Traffic Accident Data Acquisition, i det följande Strada. Strada utvecklades på 1990-talet av dåvarande Vägverket som fått i uppdrag att införa ett nytt informationssystem för skador och olyckor inom vägtransportområdet. Genom Strada utvecklades och utökades informationen för att kunna ge ett bättre underlag för trafiksäkerhetsarbetet. Såväl polisen som sjukvården skulle bidra med uppgifter för att skapa ett mer fullständigt underlag. Förutom att uppgifterna skulle komma olika aktörer som arbetar med trafiksäkerhet till godo liksom att forskning och utveckling skulle stödjas skulle systemet även tillhandahålla den information som behövdes för

att producera den officiella olycksstatistiken för vägtrafikolyckor. När Vägverket lades ner överfördes huvudmannaskapet för Strada till Transportstyrelsen.

Den 1 juli 2021 trädde lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas i kraft, efter förslag i propositionen Transportstyrelsens olycksdatabas (prop. 2020/21:124). I lagen regleras framför allt den personuppgiftsbehandling som sker i Strada. Lagen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och innehåller därmed bland annat bestämmelser om för vilka ändamål personuppgifter får behandlas i databasen. Som krav för behandlingen av personuppgifterna i Strada anges att behandlingen ska vara nödvändig för framställning av statistik inom trafiksäkerhetsområdet, för forskning som avser trafiksäkerhet, eller för planering, uppföljning, utvärdering eller kvalitetssäkring av trafiksäkerhetsarbete.

I Strada registreras uppgifter om vägtrafikolyckor, olyckor i trafikmiljö och olyckor med terrängmotorfordon och fritidsfartyg, liksom om personer som varit involverade i olyckan inklusive uppgifter om hälsa som avser personskador. Vårdgivare som ger akutsjukvård och vars verksamhet innefattar ortopedi eller kirurgi samt Polismyndigheten och Kustbevakningen är skyldiga att under vissa förutsättningar lämna uppgifterna. Huvudregeln är att Strada endast får innehålla pseudonymiserade personuppgifter. Enligt lagen får personuppgifter behandlas i databasen om det är nödvändigt för bland annat framställning av statistik inom trafiksäkerhetsområdet och utvärdering av trafiksäkerhetsarbete.

Ett antal myndigheter, däribland Trafikanalys, får medges direktåtkomst till sådana personuppgifter i Strada som behövs för något av de i lagen angivna ändamål som ställs som krav för behandling av personuppgifter. Direktåtkomst innebär att myndigheterna på elektronisk väg själva kan söka i databasen utan att först behöva begära ut uppgifterna från Transportstyrelsen. De myndigheter som får medges direktåtkomst har alla ett ansvar för systemutformningen av trafiksäkerheten. För Trafikanalys del handlar det bland annat om att utvärdera och analysera samt redovisa effekter av föreslagna och genomförda åtgärder inom transportområdet.

I lagen om Transportstyrelsens olycksdatabas föreskrivs också att den som har medgetts direktåtkomst har rätt att ta del av de uppgifter i databasen som avses i bestämmelsen om direktåtkomst. Det finns därmed en sådan uppgiftsskyldighet för Transportstyrelsen som medför att den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) blir tillämplig i förhållande till den som har medgetts direktåtkomst. Dessutom regleras att den som har medgetts direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Den rättsliga grunden för Trafikanalys behandling av personuppgifter finns i artikel 6.1 e) i dataskyddsförordningen dvs. att behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Som angetts i avsnitt 4.6.2 är Trafikanalys huvuduppgift enligt 1 § förordningen (2010:186) med instruktion för Trafikanalys att, med utgångspunkt i de transportpolitiska målen, utvärdera och analysera samt redovisa effekterna av åtgärder inom transportområdet. Myndigheten ska också ansvara för att samla in, sammanställa och sprida statistik på transportområdet samt bistå regeringen med underlag och rekommendationer. Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen är således fastställd genom lagen om Transportstyrelsens olycksdatabas och förordningen med instruktion för Trafikanalys.

4.6.4 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys direktåtkomst till personuppgifter i Strada

Regeringens förslag

Namnet Trafikanalys ska bytas ut mot namnet Myndigheten för tillväxt- och transportanalys i lagen om Transportstyrelsens olycksdatabas. Myndigheten för tillväxt- och transportanalys ska få medges direktåtkomst till personuppgifter i Strada.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer i sak överens med regeringens. Utredningen föreslog att de två myndigheternas verksamheter sammanläggs, men lämnade inga uttryckliga författningsförslag.

Remissinstanserna

Remissinstanserna uttalar sig inte avseende byte av myndighetens namn.

Skälen för regeringens förslag

Med utgångspunkt i de transportpolitiska målen utvärderar och analyserar samt redovisar Trafikanalys effekter av föreslagna och genomförda åtgärder inom transportområdet. Vidare ansvarar myndigheten för att samla in, sammanställa och sprida statistik på transportområdet. Samtliga Trafikanalys uppgifter kommer att inordnas i Tillväxtanalys och myndigheten kommer att heta Myndigheten för tillväxt- och transportanalys. Av 1 § myndighetens instruktion, som träder i kraft den 1 januari 2027, framgår att myndigheten har till huvuduppgift att bland annat utvärdera, analysera och redovisa effekter av föreslagna och genomförda åtgärder inom de tillväxt- och transportpolitiska områdena. Myndigheten ska vidare enligt 5 § fortsatt samla in data och sammanställa och sprida statistik inom sitt verksamhetsområde. Uppgifterna är således oförändrade såvitt avser den verksamhet som flyttats från Trafikanalys. För att kunna fullgöra sina uppgifter enligt sin instruktion kommer Myndigheten för tillväxt- och transportanalys följaktligen att, precis som i dag när det gäller Trafikanalys, behöva uppgifter som finns i Strada. Likaså kommer myndigheten efter sammanslagningen att oförändrat ha behov av att på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt kunna få del av uppgifterna. Myndigheten kommer även att ha behov av att genom olika sökningar på egen hand leta fram relevanta uppgifter i databasen.

Även i övrigt kommer förutsättningarna för och förhållandena kring inhämtandet av personuppgifter ur Strada att vara oförändrade efter myndighetssammanslagningen. Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen kommer att vara artikel 6.1 e) i dataskyddsförordningen och den rättsliga grunden är fastställd enligt artikel 6.3 genom att det i myndighetens instruktion föreskrivs att myndigheten bland annat ska samla in data och sammanställa och sprida statistik inom sitt verksamhetsområde. Tillgången till personuppgifterna kommer fortsätta att vara begränsad på samma sätt som tidigare.

Vad gäller sekretesskyddet hos Myndigheten för tillväxt- och transportanalys så kommer det att vara detsamma som hos Trafikanalys. Liksom tidigare kommer uppgifterna enbart att förekomma i sådan särskild verksamhet som avser framställning av statistik, vilket medför att statistiksekretessen enligt 24 kap. 8 § OSL blir tillämplig (jfr prop. 2020/21:124 s. 63). Uppgifterna kommer därmed att ha samma

sekretesskydd hos Myndigheten för tillväxt- och transportanalys som hos Transportstyrelsen.

Regeringen bedömer därmed att Myndigheten för tillväxt- och transportanalys har samma behov av direktåtkomst till personuppgifter i Strada som Trafikanalys har i dag och att det finns förutsättningar att ge direktåtkomst. Direktåtkomst ska därför få medges Myndigheten för tillväxt- och transportanalys. Författningstekniskt tillgodoses behovet genom en ändring i den bestämmelse i lagen om Transportstyrelsens olycksdatabas som reglerar vilka myndigheter som får medges direktåtkomst.

Inga andra bestämmelser berörs
Ingen av övriga bestämmelser i lagen om Transportstyrelsens olycksdatabas berörs av lagförslaget eller av omorganisationen på de mindre myndigheternas område som sådan.

4.6.5 Konsekvenser

Regeringens bedömning

Förslaget innebär inga ökade kostnader för staten eller kostnader för någon enskild myndighet som kräver finansiering. Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på kommuner, företag eller enskilda. Förslaget kommer inte att medföra några andra konsekvenser.

Utredningens bedömning

Bedömningen i betänkandet stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna uttalar sig inte avseende byte av myndighetens namn.

Skälen för regeringens bedömning

Lagförslaget innebär att namnet Trafikanalys i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas ersätts med namnet Myndigheten för tillväxt- och transportanalys. Ändringen är nödvändig för att förutsättningarna för och förhållandena kring inhämtandet av personuppgifter ur Strada ska vara oförändrade efter myndighetssammanslagningen.

Regeringens förslag bedöms inte påverka några andra aktörer än de som beskrivits ovan i någon väsentlig omfattning. Regeringen bedömer inte att förslaget påverkar Sveriges åtaganden i förhållande till EU och förslaget bedöms inte få några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män eller miljön.

4.6.6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Lagändringen ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Regeringens bedömning

Några särskilda övergångsbestämmelser behövs inte.

Utredningens förslag

Utredningen lämnade inget förslag avseende ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Lagändringen bör träda i kraft samtidigt som Trafikanalys verksamhet inordnas i Myndigheten för tillväxt- och transportanalys, dvs. den 1 januari 2027.

Några övergångsbestämmelser bedöms inte behövas.

4.6.7 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas

15 §

I paragrafen regleras vilka myndigheter som får medges direktåtkomst till sådana personuppgifter i databasen som respektive myndighet behöver för de ändamål som anges i 7 § första stycket.

Ändringen i *första stycket* innebär att Myndigheten för tillväxt- och transportanalys får medges direktåtkomst och att Trafikanalys tas bort ur paragrafen.

4.7 Budgetförslag

4.7.1 1:1 Verket för innovationssystem

Tabell 4.13 Anslagsutveckling 1:1 Verket för innovationssystem

Tusental kronor

2025	Utfall	286 856	Anslagssparande	7 308
2026	Anslag	309 753[1]	Utgiftsprognos	314 223
2027	**Förslag**	**316 470**		
2028	Beräknat	320 395[2]		
2029	Beräknat	317 840[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 316 470 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 309 364 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Verket för innovationssystems förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.14 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:1 Verket för innovationssystem

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**309 753**	**309 753**	**309 753**
Pris- och löneomräkning[2]	4 717	8 617	13 333
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	2 000	2 025	-5 246
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**316 470**	**320 395**	**317 840**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökas mot bakgrund av att det utifrån att det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. Etableringen av den försvarsinnovationsenhet där Vinnova och flera försvarsmyndigheter ingår kommer inte att kunna upprätthållas med oförändrad anslagsnivå. Anslaget ökas därför med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 316 470 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Verket för innovationssystem* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 320 395 000 kronor respektive 317 840 000 kronor.

4.7.2 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Tabell 4.15 Anslagsutveckling 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Tusental kronor

2025	Utfall	3 345 556	Anslagssparande	14 809
2026	Anslag	3 428 455[1]	Utgiftsprognos	3 397 768
2027	**Förslag**	**3 333 255**		
2028	Beräknat	3 334 255		
2029	Beräknat	3 314 255		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystem och programanknutna utgifter samt för forskning och utveckling inom metallvärdekedjan. Anslaget får även användas för statsbidrag till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) för riksmätplatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.16 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**3 439 255**	**3 439 255**	**3 439 255**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-106 000	-105 000	-125 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**3 333 255**	**3 334 255**	**3 314 255**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tidigare beräknade ökningen av anslaget med 314 000 000 kronor för 2027 enligt propositionen Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60) uteblir.

Tillämpningen av principerna innebär vidare att den tillfälliga satsningen på forskning och innovation inom 6G upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget minskas därför med 100 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Därutöver innebär tillämpningen av principerna att anslaget minskas med 6 000 000 kronor 2027 för att delvis finansiera ökningen av anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning*. Anslaget beräknas minska med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

Regeringen föreslår att 3 333 255 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 3 334 255 000 kronor respektive 3 314 255 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 100 000 000 kronor 2028–2032.

Skälen för regeringens förslag

Bemyndigandet behövs för att de åtgärder som beslutas och bedrivs ska kunna genomföras långsiktigt. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 100 000 000 kronor 2028–2032.

Tabell 4.17 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030 – 2032
Ekonomiska åtaganden vid årets början	3 574 785	3 868 389	3 907 973			
Nya ekonomiska åtaganden	2 310 671	1 775 824	2 278 000			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-2 038 276	-1 736 840	-2 085 973	-1 647 000	-846 000	-1 607 000
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	21 209	600				
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	3 868 389	3 907 973	4 100 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**3 952 000**	**3 930 513**	**4 100 000**			

4.7.3 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel

Tabell 4.18 Anslagsutveckling 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel

Tusental kronor

2025	Utfall	879 768	Anslagssparande	
2026	Anslag	812 668[1]	Utgiftsprognos	805 394
2027	**Förslag**	**816 268**		
2028	Beräknat	816 268		
2029	Beräknat	816 268		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för RISE Research Institutes of Sweden AB samt dess del- och helägda dotterbolag, liksom utgifter för RISE Research Institutes of Sweden AB:s verksamhet, samt vissa omstruktureringsutgifter för RISE-instituten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.19 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**812 668**	**812 668**	**812 668**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	3 600	3 600	3 600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**816 268**	**816 268**	**816 268**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tidigare beräknade ökningen av anslaget med 27 000 000 kronor för 2027 enligt propositionen Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60) uteblir.

Tillämpningen av principerna innebär vidare att den tillfälliga satsningen för att finansiera Sveriges geologiska undersöknings uppdrag om nya utvinningstekniker upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget ökas därför med 3 600 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 816 268 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Institutens strategiska kompetensmedel* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp.

4.7.4 1:4 Tillväxtverket

Tabell 4.20 Anslagsutveckling 1:4 Tillväxtverket

Tusental kronor

2025	Utfall	432 938	Anslagssparande	12 950
2026	Anslag	488 578[1]	Utgiftsprognos	497 039
2027	**Förslag**	**483 970**		
2028	Beräknat	447 790[2]		
2029	Beräknat	444 128[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 442 462 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 432 342 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Tillväxtverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för Tillväxtverkets uppdrag att svara för utgifter för lokaler, ekonomi- och personaladministration samt övrig administrativ service åt Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.21 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:4 Tillväxtverket

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**489 278**	**489 278**	**489 278**
Pris- och löneomräkning[2]	7 598	13 581	21 143
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-12 906	-55 069	-66 293
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**483 970**	**447 790**	**444 128**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att de tillfälliga satsningarna gällande norra Sverige, grön omställning och tillväxtstyrka, publicering av förväntade handläggningstider samt regelförenkling i dagligvaruhandeln upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget minskas därför med 16 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Utifrån det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. Tillväxtverket har som sektorsansvarig myndighet särskild betydelse för det civila försvaret och totalförsvaret. Med oförändrad anslagsnivå riskerar

nödvändig verksamhet inte kunna upprätthållas. Anslaget ökas därför med 4 000 000 kronor 2027. Anslaget beräknas öka med 7 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

Regeringen föreslår att 483 970 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Tillväxtverket* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 447 790 000 kronor respektive 444 128 000 kronor.

4.7.5 1:5 Näringslivsutveckling

Tabell 4.22 Anslagsutveckling 1:5 Näringslivsutveckling

Tusental kronor

2025	Utfall	528 834	Anslagssparande	25 209
2026	Anslag	627 042[1]	Utgiftsprognos	617 352
2027	**Förslag**	**169 542**		
2028	Beräknat	85 542		
2029	Beräknat	65 542		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för näringslivsfrämjande åtgärder.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.23 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:5 Näringslivsutveckling

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**619 542**	**619 542**	**619 542**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-450 000	-534 000	-554 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**169 542**	**85 542**	**65 542**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att de tillfälliga satsningarna gällande näringslivsfrämjande insatser, tillskott till Norrlandsfonden, grön omställning och tillväxtstyrka, samverkansuppdrag om spetskompetens, utvärdering av företagsfrämjande insatser, kvinnors företagande, utbildning av myndighetskontakter samt digitala tjänster till kommuner upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget minskas därför med 450 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 169 542 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 85 542 000 kronor respektive 65 542 000 kronor.

4.7.6 1:6 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys

Tabell 4.24 Anslagsutveckling 1:6 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys

Tusental kronor

2025	Utfall	74 047	Anslagssparande	1 842
2026	Anslag	78 910[1]	Utgiftsprognos	80 029
2027	**Förslag**	**157 222**		
2028	Beräknat	158 083[2]		
2029	Beräknat	160 479[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 156 234 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 156 234 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för tillväxt- och transportanalys förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för avveckling av Trafikanalys.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.25 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:6 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**76 910**	**76 910**	**76 910**
Pris- och löneomräkning[2]	1 152	2 076	3 273
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	79 160	79 097	80 296
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**157 222**	**158 083**	**160 479**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Riksdagen har beslutat att de ändamål och verksamheter som avser Trafikanalys, med undantag för maritima näringar och som finansieras från anslaget 1:13 *Trafikanalys*, flyttas från utgiftsområde 22 Kommunikationer till utgiftsområde 24 Näringsliv (prop. 2025/26: 100, bet. 2025/26:KU42, rskr. 2025/26:401). Mot denna bakgrund ökas anslaget fr.o.m. 2027 med 82 360 000 kronor. Anslaget 1:13 *Trafikanalys* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskas med motsvarande belopp.

Riksdagen har beslutat att maritima näringar ska undantas från de ändamål och verksamheter som avser Trafikanalys och flyttas från utgiftsområde 22 Kommunikationer till utgiftsområde 24 Näringsliv. Anslaget minskas därför med 2 200 000 kronor fr.o.m. 2027. Anslaget 1:9 *Statens väg- och transportforskningsinstitut* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer ökas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 157 222 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Myndigheten för tillväxt- och transportanalys* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 158 083 000 kronor respektive 160 479 000 kronor.

4.7.7 1:7 Turismfrämjande

Tabell 4.26 Anslagsutveckling 1:7 Turismfrämjande

Tusental kronor

2025	Utfall	109 613	Anslagssparande	
2026	Anslag	114 613[1]	Utgiftsprognos	113 587
2027	**Förslag**	**114 613**		
2028	Beräknat	114 613		
2029	Beräknat	114 613		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för V.S. VisitSweden AB.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.27 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:7 Turismfrämjande

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**114 613**	**114 613**	**114 613**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**114 613**	**114 613**	**114 613**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 114 613 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Turismfrämjande* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 114 613 000 kronor respektive 114 613 000 kronor.

4.7.8 1:8 Sveriges geologiska undersökning

Tabell 4.28 Anslagsutveckling 1:8 Sveriges geologiska undersökning

Tusental kronor

2025	Utfall	380 142	Anslagssparande	14 940
2026	Anslag	390 747[1]	Utgiftsprognos	399 381
2027	**Förslag**	**389 206**		
2028	Beräknat	392 073[2]		
2029	Beräknat	372 398[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 388 099 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 362 747 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Sveriges geologiska undersöknings förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.29 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:8 Sveriges geologiska undersökning

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**390 747**	**390 747**	**390 747**
Pris- och löneomräkning[2]	5 497	9 555	16 039
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-7 038	-8 229	-34 388
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**389 206**	**392 073**	**372 398**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att de tillfälliga satsningarna för att stärka SGU:s handläggning av kontinentalsockelärenden och för att genomföra en förstudie om nya utvinningstekniker upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget minskas därför med 9 038 000 kronor fr.o.m. 2027.

Utifrån det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. Med oförändrad anslagsnivå riskerar nödvändig verksamhet rörande SGU:s uppgift som beredskapsmyndighet inom beredskapssektorn för industri, byggande och handel att inte kunna upprätthållas. Anslaget ökas därför med 2 000 000 kronor 2027. Anslaget beräknas öka med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2028 för samma ändamål.

EU:s förordningar om nettonollindustri respektive kritiska råmaterial innebär bland annat krav på att medlemsländerna ska stärka villkoren för mineralnäringen och underlätta för företag som vill ansöka om status som strategiskt nettonollprojekt. Anslaget beräknas därför öka med 19 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

Regeringen föreslår att 389 206 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Sveriges geologiska undersökning* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 392 073 000 kronor respektive 372 398 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.30 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Sveriges geologiska undersökning

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat utgående 2027
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	0	60 000	51 000		51 000	51 000
Verksamhet där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	0	0	1 000	1 000	0	0
Uppdragsverksamhet	866	866	42 000	42 000	0	866

4.7.9 1:9 Geovetenskaplig forskning

Tabell 4.31 Anslagsutveckling 1:9 Geovetenskaplig forskning

Tusental kronor

2025	Utfall	5 923	Anslagssparande	
2026	Anslag	5 923[1]	Utgiftsprognos	5 870
2027	**Förslag**	**5 923**		
2028	Beräknat	5 923		
2029	Beräknat	5 923		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.32 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:9 Geovetenskaplig forskning

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**5 923**	**5 923**	**5 923**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**5 923**	**5 923**	**5 923**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 5 923 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Geovetenskaplig forskning* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 5 923 000 kronor respektive 5 923 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:9 *Geovetenskaplig forskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 000 000 kronor 2028 och 2029.

Skälen för regeringens förslag

Bemyndigandet behövs för att de åtgärder som beslutas och bedrivs ska kunna genomföras långsiktigt. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:9 *Geovetenskaplig forskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 000 000 kronor 2028 och 2029.

Tabell 4.33 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Ekonomiska åtaganden vid årets början	4 481	4 420	4 420		
Nya ekonomiska åtaganden	2 900	2 920	3 500		
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-2 961	-2 920	-2 920	-2 920	-2 080
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	4 420	4 420	5 000		
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**5 000**	**5 000**	**5 000**		

4.7.10 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

Tabell 4.34 Anslagsutveckling 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

Tusental kronor

2025	Utfall	10 975	Anslagssparande	2 721
2026	Anslag	14 000[1]	Utgiftsprognos	13 875
2027	**Förslag**	**14 000**		
2028	Beräknat	14 000		
2029	Beräknat	14 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak, Malå kommun, inklusive miljö- och funktionskontroll, förvaltning och nödvändiga underhålls- och miljösäkrande åtgärder vid efterbehandlade anläggningar.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.35 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**14 000**	**14 000**	**14 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**14 000**	**14 000**	**14 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 14 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Miljösäkring av oljelagringsanläggningar* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 14 000 000 kronor respektive 14 000 000 kronor.

4.7.11 1:11 Bolagsverket

Tabell 4.36 Anslagsutveckling 1:11 Bolagsverket

Tusental kronor

2025	Utfall	153 647	Anslagssparande	18 734
2026	Anslag	239 981[1]	Utgiftsprognos	237 101
2027	**Förslag**	**289 181**		
2028	Beräknat	242 281		
2029	Beräknat	238 281		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för likvidatorer och för associationsrättsliga ärenden, förvaltning och utveckling av teknisk infrastruktur för förenklat uppgiftslämnande, förvaltning och utveckling av register för rapportering av betalningstider, en europeisk gemensam åtkomstpunkt för finansiell och hållbarhetsrelaterad information, utveckling av en nationell ombudstjänst för företag och fysiska personer samt för att utöka analyskapacitet och samverkan i arbetet mot ekonomisk brottslighet och finansiering av terrorism. Anslaget får även användas för att täcka kostnader för räntor och avskrivningar för ovanstående.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.37 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:11 Bolagsverket

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**228 281**	**228 281**	**228 281**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	60 900	14 000	10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**289 181**	**242 281**	**238 281**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökas för 2027.

För att genomföra EU:s direktiv (EU) 2025/25 om digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätten, som ska vara införlivat i svensk rätt senast den 31 juli 2027, samt EU-förordningen om ett 28:e bolagsrättsligt regelverk (EU Inc.) behöver Bolagsverket anpassa sina register, digitala tjänster och it-system. Anslaget ökas därför med 20 000 000 kronor 2027.

En europeisk gemensam åtkomstpunkt för finansiell och hållbarhetsrelaterad information (Esap), som ska vara i drift senast den 10 juli 2027 (prop. 2025/26:124, bet. 2025/26:FiU44, rskr. 2025/26:254), innebär tvingande teknisk utveckling för Bolagsverket. Anslaget ökas därför med 11 900 000 kronor 2027. Anslaget 1:10 *Finansinspektionen* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning minskas med motsvarande belopp.

För arbetet med att utfärda personidentifieringsuppgifter till digitala identitetsplånboken i enlighet EU:s förordning (EU) 2024/1183 om elektronisk identifiering minskas anslaget med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2027. Anslaget

1:1 *Polismyndigheten* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökas med motsvarande belopp.

Bolagsverket ska från februari 2025 avgiftsfritt tillgängliggöra värdefulla datamängder i enlighet med EU:s direktiv (EU) 2019/1024 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Anslaget ökas därför med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

EU:s nya penningtvättsregelverk ska i huvudsak börja tillämpas den 10 juli 2027. Detta innebär bl.a. att Bolagsverket behöver fortsätta med pågående utvecklingsarbete för att tillgodose kraven gällande registret över verkliga huvudmän. Anslaget ökas därför med 49 000 000 kronor 2027. Anslaget beräknas öka med 30 000 000 kronor 2028 och 49 000 000 kronor 2029.

Utifrån det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. Med oförändrad anslagsnivå riskerar nödvändig verksamhet rörande Bolagsverkets uppgift som beredskapsmyndighet inte kunna upprätthållas. Anslaget ökas därför med 2 000 000 kronor 2027.

Regeringen föreslår att 289 181 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Bolagsverket* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 242 281 000 kronor respektive 238 281 000 kronor.

4.7.12 1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademin

Tabell 4.38 Anslagsutveckling 1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien

Tusental kronor

2025	Utfall	12 327	Anslagssparande	
2026	Anslag	12 327[1]	Utgiftsprognos	12 217
2027	**Förslag**	**12 327**		
2028	Beräknat	12 327		
2029	Beräknat	12 327		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) grundläggande verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.39 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**12 327**	**12 327**	**12 327**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**12 327**	**12 327**	**12 327**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 12 327 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademin* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 12 327 000 kronor respektive 12 327 000 kronor.

4.7.13 1:13 Konkurrensverket

Tabell 4.40 Anslagsutveckling 1:13 Konkurrensverket

Tusental kronor

2025	Utfall	223 588	Anslagssparande	-1 158
2026	Anslag	234 589[1]	Utgiftsprognos	231 342
2027	**Förslag**	**238 392**		
2028	Beräknat	241 610[2]		
2029	Beräknat	245 012[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 238 392 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 238 392 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Konkurrensverkets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.41 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:13 Konkurrensverket

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**234 589**	**234 589**	**234 589**
Pris- och löneomräkning[2]	3 803	7 021	10 423
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**238 392**	**241 610**	**245 012**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 238 392 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Konkurrensverket* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 241 610 000 kronor respektive 245 012 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.42 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Konkurrensverket

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat utgående 2027
Verksamhet där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	-480	97	153	276	-124	-507

4.7.14 1:14 Konkurrensforskning

Tabell 4.43 Anslagsutveckling 1:14 Konkurrensforskning

Tusental kronor

2025	Utfall	10 888	Anslagssparande	-209
2026	Anslag	10 804[1]	Utgiftsprognos	10 500
2027	**Förslag**	**10 804**		
2028	Beräknat	10 804		
2029	Beräknat	10 804		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för forskning med anknytning till Konkurrensverkets verksamhetsområde med forskare företrädesvis vid universitet och högskolor. Anslaget får användas för utgifter för uppdragsforskning, seminarier och informationsinsatser på konkurrens- och upphandlingsområdet. Anslaget får användas för utgifter för arvoden till ledamöter i rådet för forskningsfrågor.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.44 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:14 Konkurrensforskning

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**10 804**	**10 804**	**10 804**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**10 804**	**10 804**	**10 804**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 10 804 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Konkurrensforskning* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 10 804 000 kronor respektive 10 804 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:14 *Konkurrensforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 750 000 kronor 2028–2030.

Skälen för regeringens förslag

Bemyndigandet behövs för att de åtgärder som beslutas och bedrivs ska kunna genomföras långsiktigt. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:14 *Konkurrensforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 750 000 kronor 2028–2030.

Tabell 4.45 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:14 Konkurrensforskning

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030
Ekonomiska åtaganden vid årets början	9 732	9 748	9 750			
Nya ekonomiska åtaganden	6 239	6 000	6 000			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-6 223	-5 998	-6 000	-6 000	-3 250	-500
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	9 748	9 750	9 750			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**9 750**	**9 750**	**9 750**			

4.7.15 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal

Tabell 4.46 Anslagsutveckling 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal

Tusental kronor

2025	Utfall	39 910	Anslagssparande	
2026	Anslag	39 910[1]	Utgiftsprognos	39 910
2027	**Förslag**	**39 910**		
2028	Beräknat	39 910		
2029	Beräknat	39 910		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för upprustning och drift av Göta kanal.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.47 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**39 910**	**39 910**	**39 910**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**39 910**	**39 910**	**39 910**

1 Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 39 910 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Upprustning och drift av Göta kanal* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 39 910 000 kronor per år.

4.7.16 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag

Tabell 4.48 Anslagsutveckling 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag

Tusental kronor

2025	Utfall	22 228	Anslagssparande	46 622
2026	Anslag	38 850[1]	Utgiftsprognos	38 502
2027	**Förslag**	**18 850**		
2028	Beräknat	18 850		
2029	Beräknat	18 850		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för omstrukturering, genomlysning, försäljning och avveckling av företag med statligt ägande.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.49 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**38 850**	**38 850**	**38 850**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-20 000	-20 000	-20 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**18 850**	**18 850**	**18 850**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 18 850 000 kronor anvisas under anslaget 1:16 *Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 18 850 000 kronor per år.

4.7.17 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag

Tabell 4.50 Anslagsutveckling 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag

Tusental kronor

2025	Utfall	700 000	Anslagssparande	157 000
2026	Anslag	397 000[1]	Utgiftsprognos	512 000
2027	**Förslag**	**1 801 000**		
2028	Beräknat	1 000		
2029	Beräknat	1 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas av regeringen, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall, för kapitalinsatser i statligt ägda företag. Anslaget får även användas till utgifter för att förvärva eller bilda aktiebolag för ny eller befintlig statlig företagsverksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.51 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**11 000**	**11 000**	**11 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	1 790 000	-10 000	-10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**1 801 000**	**1 000**	**1 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökas med 1 800 000 000 kronor 2027 eftersom regeringen den 25 juni 2026 med stöd av riksdagens bemyndigande har ingått avtal med Vattenfall AB för statens räkning om förvärv av aktier i Videberg Kraft AB (prop. 2025/26:99, bet. 2025/26:FiU21, rskr. 2025/26:344). Avtalet innebär att staten ska betala en köpeskilling om högst 1 800 000 000 kronor när aktierna tillträds, vilket ska ske senast den 31 december 2027.

Regeringen föreslår att 1 801 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 1 000 000 kronor per år.

4.7.18 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer

Tabell 4.52 Anslagsutveckling 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer

Tusental kronor

2025	Utfall	22 666	Anslagssparande	-1 686
2026	Anslag	23 860[1]	Utgiftsprognos	21 976
2027	**Förslag**	**16 860**		
2028	Beräknat	16 860		
2029	Beräknat	16 860		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för gällande avgifter och statsbidrag avseende Sveriges deltagande i internationella näringspolitiska organ.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.53 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**16 860**	**16 860**	**16 860**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**16 860**	**16 860**	**16 860**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 16 860 000 kronor anvisas under anslaget 1:18 *Avgifter till vissa internationella organisationer* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 16 860 000 kronor respektive 16 860 000 kronor.

4.7.19 1:19 Finansiering av rättegångskostnader

Tabell 4.54 Anslagsutveckling 1:19 Finansiering av rättegångskostnader

Tusental kronor

2025	Utfall	11 888	Anslagssparande	6 112
2026	Anslag	18 000[1]	Utgiftsprognos	13 348
2027	**Förslag**	**18 000**		
2028	Beräknat	18 000		
2029	Beräknat	18 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för rättegångskostnader med anledning av mål och ärenden som avser överklagande av Konkurrensverkets beslut eller vari Konkurrensverket för talan.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.55 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:19 Finansiering av rättegångskostnader

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**18 000**	**18 000**	**18 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**18 000**	**18 000**	**18 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 18 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:19 *Finansiering av rättegångskostnader* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 18 000 000 kronor respektive 18 000 000 kronor.

4.7.20 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation

Tabell 4.56 Anslagsutveckling 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation

Tusental kronor

2025	Utfall	269 472	Anslagssparande	
2026	Anslag	269 472[1]	Utgiftsprognos	267 060
2027	**Förslag**	**269 472**		
2028	Beräknat	269 472		
2029	Beräknat	269 472		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Almi AB, för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning. Anslaget får även användas för kapitaltillskott för återflöde från EU:s riskkapitalfonder till Almi AB.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.57 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**269 472**	**269 472**	**269 472**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**269 472**	**269 472**	**269 472**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 269 472 000 kronor anvisas under anslaget 1:20 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 269 472 000 kronor respektive 269 472 000 kronor.

4.7.21 1:21 Patent- och registreringsverket

Tabell 4.58 Anslagsutveckling 1:21 Patent- och registreringsverket

Tusental kronor

2025	Utfall	355 047	Anslagssparande	-1 771
2026	Anslag	371 096[1]	Utgiftsprognos	368 370
2027	**Förslag**	**376 617**		
2028	Beräknat	380 984[2]		
2029	Beräknat	381 618[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 376 617 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 371 543 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Patent- och registreringsverkets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.59 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:21 Patent- och registreringsverket

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**371 096**	**371 096**	**371 096**
Pris- och löneomräkning[2]	5 521	9 888	15 734
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			-5 212
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**376 617**	**380 984**	**381 618**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att de tillfälliga satsningarna på stärkt hantering respektive kunskapshöjande insatser gällande immateriella tillgångar upphör vid årsskiftet 2028. Anslaget minskas därför med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2029.

Regeringen föreslår att 376 617 000 kronor anvisas under anslaget 1:21 *Patent- och registreringsverket* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 380 984 000 kronor respektive 381 618 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.60 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Patent- och registreringsverket

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat utgående 2027
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	-76 682	-14 876	358 000	376 757	-18 757	-110 315
Verksamhet där intäkterna disponeras						
Uppdragsverksamhet	-7 113	1 877	11 000	9 500	1 500	-3 736

4.7.22 1:22 Stöd vid korttidsarbete

Tabell 4.61 Anslagsutveckling 1:22 Stöd vid korttidsarbete

Tusental kronor

2025	Utfall	-137 244	Anslagssparande	497 244
2026	Anslag	100 000[1]	Utgiftsprognos	9 000
2027	**Förslag**	**100 000**		
2028	Beräknat	100 000		
2029	Beräknat	100 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utbetalningar av tidsbegränsat stöd till arbetsgivare i enlighet med lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete och den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall. Anslaget får även användas för utbetalningar av omställningsstöd till företag i enlighet med lagen (2020:548) om omställningsstöd. Anslaget får även användas för utbetalningar för omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.62 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:22 Stöd vid korttidsarbete

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**100 000**	**100 000**	**100 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Makroekonomisk utveckling			
Volymer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**100 000**	**100 000**	**100 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 100 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 100 000 000 kronor respektive 100 000 000 kronor.

4.7.23 1:23 Myndigheten för redovisning och revision

Tabell 4.63 Anslagsutveckling 1:23 Myndigheten för redovisning och revision

Tusental kronor

2025	Utfall		Anslagssparande
2026	Anslag	0[1]	Utgiftsprognos
2027	**Förslag**	**15 259**	
2028	Beräknat	15 422[2]	
2029	Beräknat	15 668[3]	

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 15 259 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 15 259 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för redovisning och revisions förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för avveckling av Bokföringsnämnden.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.64 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:23 Myndigheten för redovisning och revision

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]			
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	15 259	15 422	15 668
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**15 259**	**15 422**	**15 668**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökas mot bakgrund av att riksdagen har beslutat att de ändamål och verksamheter som avser Bokföringsnämnden och finansieras från anslaget 1:12 *Bokföringsnämnden* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning flyttas till utgiftsområde 24 Näringsliv (prop. 2025/26:100, bet. 2025/26:KU42, rskr. 2025/26:401). I samband med avvecklingen av Bokföringsnämnden och inordnandet av myndighetens uppgifter i Revisorsinspektionen den 1 januari 2027 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.6) förs anslagsmedlen från anslaget 1:12 *Bokföringsnämnden* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning över till anslaget 1:23 *Myndigheten för redovisning och revision*. Regeringen föreslår även att Revisorsinspektionen ska byta namn till Myndigheten för redovisning och revision (lagrådsremiss den 20 augusti 2026, Fi2026/01763). Regeringen avser att lämna en proposition om namnbyte för myndigheten inom kort. Mot denna bakgrund ökas anslaget fr.o.m. 2027 med 15 259 000 kronor. Anslaget 1:12 *Bokföringsnämnden* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 15 259 000 kronor anvisas under anslaget 1:23 *Myndigheten för redovisning och revision* för 2027. För 2028 och för 2029 beräknas anslaget till 15 422 000 kronor respektive 15 668 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Myndigheten för redovisning och revision finansieras huvudsakligen genom avgifter. Före 2027, då myndigheten hade namnet Revisorsinspektionen, var myndigheten helt avgiftsfinansierad. För 2025 uppgick de totala avgiftsintäkterna för Revisorsinspektionen till 43 116 000 kronor. Myndighetens kostnader uppgick till 46 157 000 kronor, varav personalkostnader utgjorde 30 124 000 kronor. Vid utgången av 2025 hade Revisorsinspektionen ett positivt myndighetskapital om 4 627 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.65 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Myndigheten för redovisning och revision

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat utgående 2027
Verksamhet där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	4 627	-2 280	54 391	53 800	591	2 938

4.8 Övrig statlig verksamhet

4.8.1 Bolagsverket

Bolagsverket finansieras huvudsakligen genom avgifter. De intäkter som redovisas under inkomsttitel utgörs av stämpelskatt (inkomsttitel 9341) och förseningsavgifter (inkomsttitel 2529).

Tabell 4.66 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Bolagsverket

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat utgående 2027
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	0	497 700	521 900	0	521 900	521 900
Verksamhet där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	77 926	10 678	617 260	631 390	-14 130	74 474
Uppdragsverksamhet	14 040	-15 778	108 492	114 684	-6 191	-7 930

5 Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

5.1 Mål för utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Målet för utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande är en välfungerande inre marknad, en fri, hållbar och regelbaserad internationell handel, växande export och internationella investeringar i Sverige (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:NU1, rskr. 2022/23:98).

För att tydliggöra sambanden och öka möjligheterna att följa resultat har målet delats upp i delmål. Dessa är:

- öka Sveriges export,
- öka utländska direktinvesteringar i Sverige,
- effektivisera den inre marknaden
- stärka Sveriges handelspolitiska intressen, och
- säkra en välfungerade europeisk och internationell kvalitetsinfrastruktur.

5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

I Tabell 5.1 redovisas hur mål och indikatorer är kopplade till varandra. De insatser som genomförs för att uppnå utgiftsområdets mål sorteras under fem delmål. Varje delmål har indikatorer som avser att visa den årliga utvecklingen inom respektive delmål. Insatserna som genomförs under respektive delmål följs i sin tur upp genom indikatorer anpassade för specifika insatser. Resultatredovisningen och regeringens bedömning av måluppfyllelse görs med utgångspunkt i de resultatindikatorer som anges i Tabell 5.1 nedan.

Indikatorerna täcker inte in alla verksamheter inom området. De indikatorer som valts bedöms dock ge tillräcklig information för att regeringen ska kunna göra en generell bedömning av resultatutvecklingen inom utgiftsområdet.

De indikatorer som redovisas har en tidsserie om minst tre år och upp till tio år där så är möjligt och lämpligt.

För en närmare beskrivning av delmålen se budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 24 avsnitt 5.1).

Jämfört med budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 24 avsnitt 4.2, bet. 2024/25:NU1, rskr. 2024/25:111) har valet av resultatindikatorer ändrats i syfte att renodla redovisningen.

Tabell 5.1 Mål och indikatorer inom Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Mål	En fri, hållbar och regelbaserad internationell handel, en välfungerande inre marknad, växande export och internationella investeringar i Sverige				
Delmål	Öka Sveriges export	Öka utländska direktinvesteringar i Sverige	Stärka Sveriges handelspolitiska intressen	Effektivisera den inre marknaden	Säkra en välfungerande europeisk och internationell kvalitetsinfrastruktur
Indikatorer	- Sveriges export i absoluta tal och som andel av BNP - Andel och antal exporterande företag - Antal små och medelstora exporterande företag - Antal ”nya” exporterande företag	- Utländska direktinvesteringar i Sverige - Öppna investeringsprocesser - Högkvalitativa utländska investeringar	- Utvecklade regelverk och avtal som medför lägre tullar, lättare regelbörda och bättre förutsättningar för handel - Integrerade hållbarhetsaspekter i handelspolitiken	- Utrikeshandelns utveckling med varor och tjänster inom EU:s inre marknad - Utvecklingen när det gäller hinder och nationella särregler	- Nationell kundnöjdhet - Deltagande i europeiska och internationella ackrediteringsorganisationer - Samverkan inom svensk standardisering - Deltagande i europeisk och internationell standardisering

5.3 Resultatredovisning

En välfungerande inre marknad, en fri, hållbar och regelbaserad internationell handel, växande export och internationella investeringar i Sverige

För att nå resultat för den verksamhet som omfattas av det riksdagsbundna målet för utgiftsområdet har regeringen under 2025 genomfört åtgärder inom fem delmål. Utvecklingen för relevanta indikatorer redovisas i detta avsnitt. Resultatredovisningen följer de ovan nämnda delmålen och indikatorerna.

Strategi för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft

Den 30 november 2023 fattade regeringen beslut om en ny strategi för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft (UD2023/01758) (utrikeshandelsstrategin). Genomförandet av strategin har pågått under snart tre år inom Regeringskansliet och i samråd med berörda aktörer i Team Sweden. Strategin omfattar tre övergripande mål och 78 delmål, varav insatser inom 65 delmål är i en genomförandefas som pekar på att de, helt eller delvis, kommer att uppnås inom angiven tidsram. Insatserna för att uppnå de återstående 13 delmålen visar på framåtrörelse. Strategin bidrar till att uppnå riksdagens beslutade mål för näringspolitik, utrikeshandel och export- och investeringsfrämjande (budgetproposition 2023/2024:1, utgiftsområde 24).

Regeringen har genomfört en rad satsningar för att stärka svensk export och internationalisering, bland annat genom förbättrade finansieringsmöjligheter genom utökade garantiramar för Exportkreditnämnden (EKN), och en höjd låneram för Svensk Exportkredit (SEK). Business Sweden erbjuder stöd genom hela internationaliseringsprocessen – från marknadsval till konkreta affärer. Insatserna omfattar också öppnande av nya handelskontor, fler affärsdelegationer och ett ökat fokus på frihandelsavtal samt stöd till små och medelstora företag.

Inom ramen för utrikeshandelsstrategin har det också bedrivits ett riktat arbete för att stärka Sveriges ställning som partner i den globala gröna omställningen, genom klimatdiplomati, strategiska samarbeten, innovationsdrivna satsningar och en

samordnad Team Sweden-insats. Tillsammans med övriga Team Sweden-aktörer strävar Business Sweden efter att matcha svenska lösningar med länders klimat- och utvecklingsplaner.

Åtgärder för att attrahera internationell kompetens har förstärkts med kortare handläggningstider, nya rekryteringsprogram och myndighetssamverkan bl.a. inom ramen för samarbetet Work in Sweden. Dessutom har forsknings- och innovationssatsningar, strategier för olika nyckelbranscher och en ny internationell Sverigebildsstrategi bidragit till att stärka Sveriges globala konkurrenskraft och attraktionskraft. Under 2025 beslutade Regeringen om Livsmedelsstrategin 2.0 som omfattar flera åtgärder inom exportfrämjande, investeringsfrämjande och Sverigefrämjande (se UO23 för närmare beskrivning). Att stärka Sveriges konkurrenskraft och Sverigebilden är också i fokus inom ramen för regeringens arbete med en samlad inriktning för immaterialrätt.

Utrikeshandelsstrategin har samtidigt medfört ett närmare samarbete mellan statliga aktörer och stärkt Team Sweden som plattform för samverkan, med tydligare roller för myndigheter, regioner och företag. Strategin har också bidragit till ett tydligare fokus på att uppnå ökade synergier mellan handelspolitiken, främjande och utvecklingssamarbete inklusive främjande av svenska lösningar för grön och digital omställning och Sveriges utvecklingssamarbete, där både näringslivet och berörda myndigheter upplever att en förbättring har skett. Stödet till Ukraina har vidareutvecklats för att bidra till landets ekonomiska motståndskraft och samtidigt möjliggöra för svenska företag att engagera sig. Regeringen har även bidragit till att främja både utländska direktinvesteringar till Sverige och svenskt näringslivs exportsatsningar på en rad internationella marknader.

Av de drygt 90 resultatredovisningarna från utlandsmyndigheternas främjandeverksamhet 2025 framgår att regeringens nya inriktning för främjandet har fått ett brett genomslag, med tydligare fokus på svenska intressen samt export- och investeringsfrämjande. Insatserna har bidragit till att undanröja handelshinder och öka svenska företags förståelse för det lokala affärsklimatet, skapa kontakter mellan svenska företag och lokala aktörer samt identifiera och aktivt stötta nya affärs- och investeringsmöjligheter. Ambitionerna på försvarsmaterielområdet har också tydligt höjts. Arbetsmetoderna för främjandet har under året blivit mer affärsnära, efterfrågestyrda och Team Sweden-samarbetet har stärkts, i linje med regeringens inriktning och målsättningarna i utrikeshandelsstrategin.

Det finns en ökad efterfrågan från andra länder på samverkan med Sverige, vilket bland annat resulterat i flera nya bilaterala samarbetsavtal som har slutits under högnivåbesök av svenska statsråd. Regeringskansliet som helhet, inklusive statsråd på flera departement, har bidragit aktivt till det statliga främjandeuppdraget via deltagande i statsbesök, besök i Sverige av utländska företagsledare, delegationsresor och evenemang, samt via stöd till nya samförståndsavtal, samarbetsplattformar och partnerskap.

5.3.1 Öka Sveriges export

En växande export leder till ökad sysselsättning, stärkt ekonomi, ökad tillväxt och konkurrenskraft. Delmålet inkluderar insatser som främjar en ökad export och stöttar svenska företag att i större utsträckning exportera och bli en del av den globala ekonomin. Det innefattar även exportfinansiering genom statsstödda exportkrediter och exportkreditgarantier. Under 2026 har regeringens arbete med att stödja svensk export intensifierats. I följande avsnitt berörs resultatindikatorerna till delmålet:

– Sveriges export i absoluta tal och som andel av BNP

– andel och antal exporterande företag
– antal små och medelstora företag som exporterar
– antal ”nya” exporterande företag, dvs. företag som inte tidigare har exporterat.

Dessutom behandlas kompletterande bedömningsgrunder.

Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden), Exportkreditnämnden (EKN) och AB Svensk Exportkredit (SEK) har regeringens uppdrag att främja svenska företags export och internationalisering. Därtill bidrar bland annat Almi, Statens energimyndighet, Svenska institutet, Swedfund International AB, Tillväxtverket, Vinnova, regioner, stiftelsen Swecare samt Visit Sweden, inom ramen för sina ansvarsområden. Även Sveriges utlandsmyndigheter spelar en viktig roll i att främja svenska företags export.

Tabell 5.2 Indikatorer för delmål Öka Sveriges export

Indikatorer	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Förändring 2024–2025	Förändring 2015–2025
Sveriges export i absoluta tal, löpande priser (miljarder kr)	2 220	2 573	3 159	3 391	3 492	3 505	0,4%	90%
Varav varuexport, löpande priser (miljarder kr)	1 580	1 826	2 226	2 324	2 333	2 301	-1,4%	80%
Varav tjänsteexport, löpande priser (miljarder kr)	640	747	933	1 066	1 160	1 205	3,9%	111%
Sveriges export som andel av BNP löpande priser (procent)	44,3	47,5	54,3	55,2	54,2	52,7	-1.5 (p.e.)[2]	9 (p.e.)
Andel exporterande företag, (procent)	12,2	11,6	11,9	11,9	12,0	11,4	-0,6 (p.e.)	-0,6 (p.e.)
Antal exporterande företag	27 768	27 550	29 240	29 267	29 436	28 068	-1 368	647
Antal ”nya” exporterande företag	6 450	6 086	7 030	6 597	6 801	6 692	6 083	609
Antal små och medelstora exporterande företag[1]	26 834	26 581	28 223	28 226	28 394	27 040	-1 354	448

[1] Små och medelstora företag definieras som företag med 1–199 anställda.

[2] ”p.e.” avser förändring i procentenheter

Källa: Statistiska centralbyrån.

Sveriges samlade export ökade blygsamt (med 0,4 procent i löpande priser) under 2025 jämfört med 2024. Tjänsteexporten utvecklades starkare under året, med en ökning på nära 4 procent i löpande priser, jämfört med varuexporten som minskade med 1,4 procent. Exportandelen av BNP minskade med drygt en procentenhet under året. Att ökningen av exporten var liten mätt i kronor berodde delvis på valutaeffekter. Den stärkta kronan bidrog till att exportpriserna sjönk under 2025. Detta innebar i sin tur att den samlade exporten mätt i fasta priser ökade med 3,8 procent.

Tjänsteexportens betydelse för Sveriges ekonomi fortsätter att öka och stod 2025 för 35 procent av Sveriges totala export och motsvarade 19 procent av BNP. Affärstjänster (främst av forsknings- och utvecklingstjänster), tele, data- och informationstjänster samt transporttjänster utgör de största tjänsteexportkategorierna under 2025. Därtill fortsatte personliga tjänster samt resor och turism att växa under 2025, medan avgifter för användning av immateriella rättigheter sjönk med 5 procent.

Antalet exporterande företag respektive små och medelstora företag har minskat något relativt 2024, med 1 368 respektive 1 354 företag. Andelen exporterande företag har minskat med 0,6 procentenheter.

Exporttillväxten hölls främst tillbaka av de varuexporterande branscherna, delvis till följd av det relativt svaga konjunkturläget i övriga Europa och delvis på grund av tullhöjningar och hög osäkerhet i handeln med USA.

Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden)

Inom exportfrämjandet spelar Business Sweden en betydande roll och tar emot huvuddelen av den statliga finansieringen inom området. Det statliga uppdraget till Business Sweden omfattar i enlighet med riktlinjebeslut från regeringen (UD2024/17863) tre deluppdrag: grundläggande exportservice, Små och medelstora företagsprogrammet (SME-programmet) samt riktat exportfrämjande. Syftet är bland annat att främja en grön och digital tillväxt i Sverige och globalt. Samtliga områden ska bidra till att uppnå delmålet Öka Sveriges export. Därutöver fortsätter Business Sweden med uppdraget som syftar till att öka synergierna mellan handelsfrämjande och utvecklingssamarbetet, finansierat under utgiftsområde 7. Verksamheten ska bidra till Sveriges biståndspolitiska mål och kan samtidigt bidra till att skapa förutsättningar för ökat handelsutbyte mellan Sverige och låg- och medelinkomstländer som finns med på OECD-DAC:s lista över tillåtna biståndsmottagare (se utgiftsområde 7).

Business Swedens Nöjd Kundindex (NKI) för hela den exportfrämjande verksamheten under 2025 var 90 (89 under 2024) av 100, baserat på ett ökande antal kundenkäter som underlag. För expertinformation (grundläggande exportservice) var siffran 94 (92 under 2024), för SME-programmet i sin helhet 88 (85 under 2023) och för riktat exportfrämjande inklusive långsiktigt strategiskt exportfrämjande var siffran 88 (87 under 2023).

Grundläggande exportservice

Verksamheten och tjänsterna inom Business Swedens deluppdrag Grundläggande exportservice vänder sig till företag, särskilt små och medelstora. Verksamheten syftar till att öka kunskapen hos svenska företag om förhållanden och möjligheter på internationella marknader i syfte att stimulera dem till att utnyttja sin egen och olika marknaders potential.

Totalt registrerades 4 730 (4 748 under 2024) inkommande marknadstekniska och exporttekniska frågor under 2025 Komplexiteten och riskerna inom den internationella handeln fortsatte att öka för de enskilda företagen. I ett omvärldsläge med växande osäkerhet om vilka tullar som gäller ville allt fler företag informeras sig om vilka tullavgifter och andra kostnader deras export innebar. Företagen efterfrågade även mer kunskap inför strategiska beslut för att minimera risker. Bankernas minskade möjligheter att genomföra betalningar till och från vissa länder p.g.a. strängare regelkrav, liksom komplexa frågeställningar kring flerpartshandel har fortsatt att generera frågor. Detsamma gäller val av värdekedjor och marknader. Frågor kopplat till tullar vid import till USA har varit särskilt framträdande, bland annat rörande tillämpade tullsatser och beräkningsmetoder. Även frågor om EU:s frihandelsavtal ökade, liksom antalet frågor om exportkontroll ökade till följd av Kinas kontroller av sällsynta jordartsmetaller samt genom att ett växande antal bolag omfattas av regelverk för produkter med dubbla användningsområden (PDA).

Under 2025 har Business Swedens utlandskontor rapporterat 120 handelshinder (90 under 2024) till Kommerskollegium och utlandsmyndigheterna.

Små och medelstora företagsprogram (SME)

Inom små och medelstora företagsprogrammet erbjuds små och medelstora företag särskilt anpassade tjänster och kompetensutveckling som täcker hela internationaliseringsprocessen. Varje region i Sverige har en dedikerad kontaktperson på Business Sweden, en regional exportrådgivare.

Under 2025 genomfördes som tidigare år statistisk uppföljning av resultat och effekter av Små och medelstora företagsprogrammet. 2025 utökades uppföljningen med enkätdata och två intervjustudier: en med deltagande företag och en med projektledare

från Business Sweden. Effektmätningen är baserad på registerdata som omfattar 4 381 företag (4 266 företag i mätningen 2024) som tagit del av tjänster inom programmet under perioden 2011–2025. Stöd till små och medelstora företag ger goda effekter på aggregerad nivå. Företag som fått rådgivning inom ramen för programmet har 27 procent högre exportomsättning (25 procent under 2024), 5 procent högre överlevnadsgrad (5 procent under 2024) och anställer 7 procent fler medarbetare (7 procent under 2024) tre år efter att de har tagit del av stöd jämfört med en kontrollgrupp bestående av företag som inte tagit del av Business Swedens stöd. Hos små och medelstora företag utan tidigare erfarenhet av exportverksamhet ökar sannolikheten för att företaget i fråga bedriver exportverksamhet med 18 procent (17 procent under 2023) tre år efter deltagandet.

Den ökade ekonomiska aktiviteten i företagen medför spridningseffekter till andra företag och delar av samhället, s.k. samhällsekonomiska effekter. Utvärderingarna visar vidare att den ekonomiska aktiviteten hos samtliga deltagande företag i SME-programmet tre år efter deltagandet motsvarade en ökad omsättningsnivå på 14,8 miljarder kronor. Den ökade ekonomiska aktivitet beräknas dessutom resultera i 6 628 skapade arbetstillfällen, och 1,4 miljarder kronor i skatteintäkter.

Riktat exportfrämjande

Business Swedens insatser inom det riktade exportfrämjandet är anpassade aktiviteter för svenska företag i grupp (till exempel mässor, delegationer, matchningsaktiviteter) och har skalats upp under 2025. Aktiviteterna var marknadsspecifika och genomfördes huvudsakligen av Business Swedens utlandskontor, ofta i nära samverkan med Sveriges utlandsmyndigheter. En majoritet av företagen, 71 procent (61 procent under 2024), förutsåg fler affärer som resultat av deltagandet.

Business Sweden samordnade också svenska bolags deltagande vid det trettionde partsmötet under FN:s klimatkonvention (COP30) i Brasilien med målsättning att matcha svenska lösningar för att accelerera den globala omställningen under parollen ”Sweden – the climate matchmaker”.

Långsiktigt strategiskt exportfrämjande

Inom ramen för riktat exportfrämjande finns även programmet för långsiktigt strategiskt exportfrämjande som syftar till att öka möjligheten för svenska företag att vinna stora exportaffärer. Insatserna bidrar till att uppnå delmålet Öka Sveriges export och riktas mot olika faser av en potentiell affär, och sker i ett nära samarbete inom Team Sweden. Sedan starten av programmet för långsiktigt strategiskt exportfrämjande år 2016 har svenska företag vunnit affärer värda ca 131,6 miljarder kronor, varav det svenska exportvärdet har motsvarat ungefär 52,9 miljarder kronor. Det sammanlagda kontraktsvärdet för 2025 uppgick till ca 34 miljarder (8,6 miljarder under 2024) varav ungefär 10,2 miljarder (6,7 miljarder under 2024) kan räknas som svenskt exportvärde.

Svenska institutet

I linje med regeringens utrikeshandelsstrategi har tonvikten i Svenska institutets uppdrag legat på att positionera Sverige som partner för grön och digital omställning.

Svenska institutet (SI) har tillsammans med Business Sweden tagit fram branschpaket anpassade efter utlandsmyndigheternas behov att presentera och kommunicera svenska styrkor inom olika industrier. Fem nya branschpaket har tagits fram inom gruvnäring, avfallshantering, skogsbruk, jordbruks- och livsmedelssektorn, samt life science. För första gången har även svenska handelskammare använt branschpaketen för att profilera svenska företag i 25 olika länder. Vid COP 30 lanserades kampanjen

”Sweden – Climate Matchmaker” som ramade in Sveriges paviljong och positionerade Sverige som innovationsledare och partner inom grön omställning. SI har även bidragit till ökad synlighet för över 300 små och medelstora företag inom kulturella och kreativa branscher i enlighet med både utrikeshandelsstrategin och Strategin för företag i kulturella och kreativa branscher (skr. 2023/24:111). Detta har enligt uppföljningen lett till både konkreta affärer och nya internationella kontakter.

SI har fortsatt att stärka marknadsföringen av Sverige som destination för internationella talanger, i enlighet med det myndighetsövergripande uppdraget att attrahera och behålla internationell spetskompetens. SI bidrog därmed till det svenska näringslivets kompetensförsörjning och till att positionera Sverige tydligare som en karriärdestination. Genom etableringen av Team Sweden Talent Attraction-grupp har samordningen förbättrats och insatserna blivit mer efterfrågestyrda och riktats mot strategiskt viktiga branscher, målgrupper (t.ex. forskare) och marknader (t.ex. Indien och USA).

SI:s samarbete med utlandsmyndigheter, svenska regioner och näringsliv har fördjupats, bland annat genom 11 talangattraktionsevenemang på prioriterade marknader, nya kommunikationsverktyg och genom etableringen av Talent Attraction Academy, där 15 utlandsmyndigheter har deltagit. Sveriges digitala närvaro har ökat markant genom utbyggt innehåll på sweden.se/work samt förstärkta insatser via LinkedIn, YouTube och riktad mejlkommunikation. Kontot Work in Sweden ökade från 3 000 till 19 000 följare på LinkedIn och nådde nio miljoner personer.

Expo 2025

Världsutställningen i Osaka (Expo 2025) avslutades i oktober 2025. Sverige deltog i en gemensam nordisk paviljong, vilken utgjorde den största gemensamma nordiska främjarsatsningen under decenniet. Expo 2025 organiserades enligt en ny modell där Business Sweden ansvarade för genomförandet i nära samarbete med ambassaden i Tokyo, vilket möjliggjorde ett mer affärsnära deltagande med tydlig koppling till svenska bilaterala intressen.

Utöver att bidra till att stärka Sverigebilden i Japan utgjorde Expo en plattform för näringslivsfrämjande. Totalt deltog över 120 svenska företag varav över hälften små- eller medelstora. Deltagandet fördjupade det strategiska partnerskapet med Japan inom områdena innovation, hållbarhet, näringsliv och samhällsutveckling. Högnivåbesök av både H.M. Konungen och H.K.H. Kronprinsessan samt fyra statsråd användes för att öka Sveriges synlighet och stödja svenska affärsmöjligheter. Den nordiska paviljongen tog emot cirka 1,7 miljoner besökare. SI medverkade bland annat genom Pioneer Prize för små och medelstora innovativa företag, vilket skapade konkreta affärsmöjligheter.

Swecare

Stiftelsen Swecare är en central aktör inom regeringens exportfrämjande arbete och samverkar med offentliga, regionala och akademiska aktörer inom Team Sweden Care and Health. Genom regeringsbeslut (S2025/00740) tilldelades Swecare 8,5 miljoner kronor för att främja internationalisering av svenskt hälsovårdskunnande samt näringslivets bidrag till Ukrainas återuppbyggnad och EU-närmande inom hälso- och sjukvårdssektorn. Under 2025–2026 har Swecare bland annat organiserat företagsdelegationer till Indonesien och Egypten tillsammans med Business Sweden. Stiftelsen stärker internationella relationer inom Life science-sektorn och bidrar till ökad export av svenska produkter och tjänster.

Exportfinansiering

För att underlätta och främja export och internationalisering och konkurrenskraft för svensk industri, och bidra till delmålet Öka Sveriges export, erbjuder AB Svensk Exportkredit (SEK) och Exportkreditnämnden (EKN) exportkrediter respektive exportkreditgarantierer. Det kombinerade erbjudandet underlättar finansieringen av transaktioner med svenska exporterande företag och har stora fördelar för alla inblandade parter.

Exportkreditnämndens verksamhet

EKN erbjuder exportkreditgarantier som ger internationella köpare attraktiva finansieringsvillkor, samtidigt som risken sänks för svenska exporterande företag och affärsbanker. Efter två rekordår var 2025 fortsatt ett år med en hög garantivolym som uppgick till 57,2 miljarder kronor. Utfästelsevolymen nådde en ny högsta notering på 390,2 miljarder kronor, jämfört med 182,9 miljarder kronor föregående år. Det totala ramutnyttjandet uppgick 2025 till 532,4 miljarder kronor, jämfört med 431,2 miljarder kronor föregående år. Den totala ramen för exportkreditgarantier var av riksdagen satt till 625 miljarder kronor för 2025.

Under året garanterade EKN 1 219 nya affärer, varav 345 för små och medelstora företag (SME) (att jämföra med 1 412 nya affärer, SME 374 under föregående år). Garantiverksamheten bidrar positivt till delmålet Öka Sveriges export. Telekom och försvar var de dominerade sektorerna för 2025 års garantigivning. Åtgärder har vidtagits för att öka EKN:s samarbete med små och medelstora exporterande företag. Garantigivningen till små och medelstora företag uppgick 2025 till 2,4 miljarder kronor (2,6 miljarder kronor under 2024).

För att bidra till Ukrainas återuppbyggnad och utveckling efter Rysslands fullskaliga invasion, inrättade regeringen under 2024 de särskilda kreditgarantierna för export till Ukraina. Dessa möjliggör för EKN att erbjuda svenska företag kreditgarantier för samhällsviktig export som har som huvudsyfte att bidra till ekonomisk och samhällelig utveckling och välfärd i Ukraina. För 2025 uppgick ramen till 1 776 miljoner kronor. Garantiramen var utnyttjad med 357 miljoner kronor per den 31 december 2025, varav 176 miljoner kronor i utfärdade garantier. Under 2025 fick EKN även ett särskilt uppdrag med en egen garantiram på 500 miljoner kronor för att garantera försvarsexport till Ukraina (se utgiftsområde 6) – vilket är ett komplement till de svenska donationerna av försvarsmateriel.

Genom förordning (2025:790) om biståndsmedel i kombination med exportfinansiering har EKN uppdragits att hantera ett finansieringsinstrument som möjliggör utbetalning av bistånd i kombination med en exportkredit och exportkreditgaranti. Syftet är att stärka låg- och lägre medelinkomstländers möjlighet att investera i långsiktigt hållbara och ekonomiskt fördelaktiga lösningar, till exempel inom järnväg, sjukvård, vattenförsörjning och elnät. Intresset från företag och banker är stort och flera ansökningar hanteras för närvarande av EKN.

EKN bedriver ett omfattande hållbarhetsarbete som integreras i hela garantigivningen. EKN gör riskbedömningar av miljöpåverkan, mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden i de projekt man stödjer. EKN arbetar också aktivt mot korruption och skatteflykt samt främjar hållbar långivning till låginkomstländer.

Resultatet för EKN år 2025 var positivt (ca 1,4 miljarder kronor). EKN har fortsatt en stabil finansiell ställning med goda marginaler och täckning för eventuella förluster. EKN:s myndighetskapital uppgick vid utgången av december 2025 till 31,6 mdkr (30,2 mdkr året innan).

Tabell 5.3 Exportkreditnämnden

Miljoner kronor

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Utestående garantier	184 331	223 955	248 989	259 189	310 483	272 389
Garantier	*64 691*	*77 125*	*64 816*	*95 682*	*103 609*	*57 219*
Myndighetskapital	24 712	26 060	25 267	27 417	30 209	31 596
Resultat	194	1 603	- 912	2 212	2 798	1 388

Källa: Exportkreditnämnden.

AB Svensk Exportkredits verksamhet

AB Svensk Exportkredit (SEK) tillhandahåller långsiktig finansiering för svenska exportrelaterade transaktioner. Tack vare ett högt kreditbetyg och med staten som ägare kan SEK erbjuda konkurrenskraftiga exportkrediter för att underlätta exportaffärer. SEK:s administration av CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate, CIRR) är ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag) och utvärderades senast våren 2020, då det konstaterades att dessa krediter bedöms som viktiga för att öka exporten hos företag som utnyttjar dem och därmed bidrar till delmålet Öka Sveriges export.

Volymerna för nya exportkrediter visade på en fortsatt god efterfrågan för de statsstödda CIRR-krediter som SEK ställer ut. SEK har tillgång till en låneram i Riksgäldskontoret som används som säkerhet för SEK:s upplåning i CIRR-systemet. 2025 blev ett av de mest affärsintensiva åren i SEK:s historia, med historiskt hög volym av nya affärer med totalt 126 miljarder kronor i nya kredit- och garantiavtal, samt ett mycket gott förtroende på kapitalmarknaden. SEK:s redovisning av CIRR-systemet avseende räkenskapsåret 2025 visar ett underskott på 447 721 893 kr i det särskilda avräkningskontot med staten. Låneramen uppgick under 2025 till 150 miljarder kronor och en del av låneramen, 12 miljarder kronor, fick avse kommersiell exportfinansiering för att kunna finansiera svenska exportaffärer. SEK:s totala utlåningsportfölj uppgick 2025 till 263 miljarder kronor varav CIRR-krediter var 85,6 miljarder kronor och nya CIRR-krediter uppgick till 10,1 miljarder kronor för 2025.

Exportkrediter görs både inom CIRR och inom SEK:s kommersiella verksamhet. Fördelningen mellan dessa beror på hur attraktiv CIRR-räntan är jämfört med den kommersiella räntan SEK kan erbjuda eller den ränta som erbjuds av privata aktörer. Under 2025 såg SEK att kunderna valde kommersiell ränta framför CIRR i större utsträckning än tidigare. Nya exportkrediter utanför CIRR uppgick till 36 310 mnkr under 2025.

Tabell 5.4 Resultat i systemet med statsstödda exportkrediter, s.k. CIRR-krediter

Miljoner kronor

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nya CIRR-krediter	15 500	18 350	11 797	29 481	5 539	16 200	10 102
Utestående CIRR-krediter	76 120	69 163	87 872	94 241	101 361	101 700	85 643
Över-/underskott i CIRR-systemet	-24	-95	-147	-12	166	-7	- 448

Källa: AB Svensk Exportkredit.

5.3.2 Öka utländska direktinvesteringar i Sverige

Investeringsfrämjandet syftar till att attrahera och underlätta för utländska företag att investera och expandera i Sverige och därmed bidra till ökad sysselsättning och tillväxt i hela landet. Business Sweden ansvarar för huvuddelen av det statligt finansierade

investeringsfrämjandet i nära samverkan med Regeringskansliet, statliga myndigheter och andra berörda nationella, regionala och lokala aktörer.

Den strategiska inriktningen för investeringsfrämjandet utgår från styrkeområden inom svenska industri- och teknologiområden som har betydelse för svensk konkurrenskraft. Under 2025 arbetade Business Sweden med sex prioriterade fokusområden för investeringsfrämjandet: energi, transport, industri, digitala teknologier, Life Science och material.

Investeringsfrämjandet bedrivs både i Sverige och på fokusmarknader som USA, Storbritannien, Frankrike, Tyskland, Japan, Sydkorea och Indien och på projektmarknader som Kanada, Norge, Benelux, Italien, Spanien, Schweiz, Singapore, Kina, Taiwan, Australien. Arbetet bedrivs ofta i samverkan med utlandsmyndigheterna.

Tabell 5.5 Indikatorer för delmål Öka utländska investeringar i Sverige

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totalt antal investeringar [1]	72	63	44	47	55	44	35	26
Antal högkvalitativa utländska investeringar av totala antalet [1]	44	38	17	22	19	26	14	7
Antalet öppna investeringsprocesser [1]	1 100	1 223	1 156	1 110	1 170	1 130	1000	Ca 900
Antal nya investeringsprocesser [1]	498	741	512	552	542	461	500	380
Investerarnöjdhet[1] (NKI[2])	88	86	93	90	90	96	90	94
Utländska direktinvesteringar i Sverige[3]	39	91	172	210	557	265	210	293

[1] Uppgifter från Business Sweden som Business Sweden medverkat till. Investeringsprocesser har långa ledtider och kan ofta vara öppna under flera år.

[2] Nöjd-kundindex (NKI).

[3] Uppgifter från Statistiska centralbyrån

Under 2025 stärkte Sverige sin position som mottagarland för utländska direktinvesteringar och placerade sig på 14:e plats globalt, med inflöden på 293 miljarder kronor. Detta kan jämföras med 2024, då Sverige rankades som 16:e största mottagarland med inflöden på 210 miljarder kronor. I Europa var det endast Storbritannien och Tyskland som attraherade större utländska direktinvesteringar än Sverige 2025. Sveriges uppgång under 2025 drevs främst av ett antal stora investeringsprojekt inom avancerad industri, teknik och energi. Ett särskilt framträdande projekt i Sverige var Brookfield Asset Managements investering i AI/datacenter på 95 miljarder kronor, som rankades som den sjunde största investeringen globalt under 2025.

Business Sweden hade vid utgången av 2025 cirka 900 aktiva investeringsprocesser i gång, varav ca 380 (500 under 2024) var nya för året. Under 2025 bidrog Business Sweden till totalt 26 (35) utländska investeringar varav 7 (14) kvalificerades som särskilt strategiska och kvalitativa (så kallade High Quality Investments). För att accelerera främjandet av utländska investeringar i Sverige stod regeringen värd för den internationella investeringskonferensen Join Sweden Summit i februari. Av de 600 deltagarna från 28 länder var 74 procent mer benägna att investera i Sverige efter konferensen, och 78 procent hade en mer positiv bild av Sverige som investeringsland. Konferensen resulterade i minst tre konkreta investeringar i Sverige under 2025, varav en var ovan nämnda Brookfield Asset Managements investering i AI-infrastruktur. Ett 50-tal potentiella investeringar har följts upp efter konferensen Join Sweden Summit och lett till konkreta investeringar. Företag från USA var sammantaget de största utländska investerarna i Sverige 2025, följt av företag från Kina, Sydkorea, Schweiz

och Förenade Arabemiraten. 2025 års kundnöjdhet inom investeringsfrämjandet låg på 94 procent (90 procent). De 26 investeringarna som Business Sweden tillsammans med regionerna bidrog till under 2025 förväntas enligt företagens egna uppskattningar skapa ca 1 100 (2 500) arbetstillfällen under det första verksamhetsåret och ytterligare arbetstillfällen kommande år.

Business Sweden arbetade löpande med att identifiera och utveckla investeringsmöjligheter med särskild potential och med särskild strategisk betydelse för Sverige. Majoriteten av projekten återfanns inom områdena industriomställning och elektrifieringslösningar. Antalet expansionsprojekt, förvärv och kapitalinvesteringar ökade också i Sverige genom Business Swedens arbete. Under 2025 identifierade Business Sweden 146 relevanta bolag med potential för expansionsinvesteringar.

I Business Swedens investeringsfrämjande uppdrag ingår samverkan med regionala investeringsfrämjande aktörer och andra relevanta samarbetspartners. Under året hade Business Sweden samarbetsavtal med 20 regionala investeringsfrämjande organisationer och genomförde två nationella konferenser samt cirka 20 workshops och utbildningsinsatser.

Business Sweden gör en årlig rapportering om investeringsklimat och investeringshinder i Sverige. Business Sweden fick under 2024 ett tilläggsuppdrag att intensifiera arbetet under 2025 med att främja investeringar i den svenska batterivärdekedjan, vilket bidrog till att identifiera investerare på detta område.

5.3.3 Effektivisera den inre marknaden

För att bedöma måluppfyllelsen av att effektivisera den inre marknaden används indikatorer för att se utvecklingen när det gäller utrikeshandelns utveckling med varor och tjänster inom EU:s inre marknad, hinder och nationella särregler och genomförandet av EU-lagstiftning.

Tabell 5.6 Utrikeshandelns utveckling med varor och tjänster inom EU och EU:s inre marknad, EU:s inre marknad definieras som EU samt Norge, Island och Liechtenstein[1]

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2024–2025 förändring i %
Tjänster export EU27	280	319	279	325	412	493	581	603	4
Tjänster import EU27	402	461	395	462	630	693	768	811	6
Varor export EU27	858	904	833	997	1 222	1 309	1 278	1 249	2
Varor import EU27	971	985	927	1 068	1 299	1 369	1 337	1 329	-1
Tjänster export IM[2]	360	405	332	387	509	592	694	715	3
Tjänster import IM	402	461	395	462	630	693	768	811	6
Varor export IM	1 029	1 089	1 010	1 198	1 472	1 534	1 506	1 481	-2
Varor import IM	1 097	1 118	1 058	1 237	1 548	1 592	1 538	1 514	-2

[1] Efter att Storbritannien lämnade EU den 31 januari 2020, består nu unionen av 27 medlemsländer. Hela tidsserien för transaktioner med EU-länder innehåller endast de 27 nuvarande medlemsländerna.

[2] Den inre marknaden.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Den inre marknaden har fortsatt att spela en betydande roll för Sveriges ekonomi med ökad handel, jobb och tillväxt. Nästan två tredjedelar av svensk varuexport gick till länder på den inre marknaden, och 77 procent av importen hade sitt ursprung därifrån. Under 2025 minskade dock varuexporten med 2 procent och varuimporten med 4 procent jämfört med 2024. Tjänsteexporten ökade däremot med 3 procent och tjänsteimporten med 6 procent jämfört med 2024. Tjänsteimportens ökning förklaras

främst av en fortsatt hög efterfrågan på bland annat immateriella rättigheter, forskning och utveckling samt olika typer av företagstjänster, där Storbritannien utgör en betydande motpart.

Kommissionen presenterade i maj 2025 en horisontell strategi för den inre marknaden med ett 50 tal förslag. Arbetet med att undanröja kvarstående hinder för fri rörlighet för varor och tjänster utgör en central del av strategin. Kommissionen presenterade under året en lista med de tio krångligaste hindren och inledde ett arbete med att komma till rätta med dessa. En viktig del i arbetet har också varit att motverka protektionistiska tendenser och undvika införandet av handelshindrande regler som går utöver de krav som följer av EU-lagstiftningen. Tjänstesektorns stora potential för den inre marknaden och EU:s ekonomi och övergripande konkurrenskraft har tydligt lyfts fram, inkl. av Sverige.

Tabell 5.7 Utvecklingen när det gäller hinder och nationella särregler – antalet anmälda föreskrifter samt reaktioner i enlighet med direktiv 2006/123/EG (tjänstedirektivet)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal anmälda svenska regleringar	16	8	11	17	24	6	16	6
Reaktioner från kommissionen eller annan medlemsstat	1	0	1	1	3	2	1	0
Svenska reaktioner på andra länders föreskrifter	0	0	0	0	0	0	0	0

Källa: Kommerskollegium.

Anmälningsproceduren på tjänsteområdet i enlighet med direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet) ledde under år 2025 till totalt 6 nya svenska anmälningar av reglering av tjänster. Det är en minskning med 10 anmälningar jämfört med de 16 anmälningar som Sverige gjorde under år 2024. Sammantaget gjorde medlemsstaterna totalt 57 anmälningar enligt tjänstedirektivet. Sverige fick ingen kommentar från kommissionen under 2025, i form av en begäran om rättsligt förtydligande (legal remark) vilket är en synpunkt från kommissionen om en reglerings innebörd och tillämpning ur ett rättsligt perspektiv. Sverige har 2025 inte heller lämnat några kommentarer på annan medlemsstats anmälan enligt tjänstedirektivet.

Syftet med anmälningarna enligt tjänstedirektivet är att motverka handelshinder. Kommerskollegium rapporterar till Regeringskansliet om de anmälningar som görs inom ramen för tjänstedirektivet. Kommerskollegium har i uppdrag att i samarbete med myndigheter anmäla nya och förändrade krav på tjänsteverksamhet till EU-kommissionen. Under året har också Kommerskollegiums rapporter och expertis använts för att visa hur fri rörlighet för tjänster bidrar till grön omställning.

Tabell 5.8 Utvecklingen när det gäller förbyggande av hinder och information om nationella särregler − antalet anmälda föreskrifter och reaktioner i enlighet med direktiv (EU) 2015/1535

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal anmälda svenska föreskrifter	54	40	69	62	63	54	69	47
Reaktioner från kommissionen eller annan medlemsstat	16	7	9	9	10	9	9	4
Svenska reaktioner på andra länders föreskrifter	6	3	20	9	6	3	6	7

Källa: TRIS-databasen.

År 2025 anmäldes totalt 47 svenska föreskrifter inom ramen för proceduren för tekniska föreskrifter avseende varor och informationssamhällets tjänster i direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster. Av dessa ledde fyra anmälningar till reaktioner från kommissionen eller annan medlemsstat. Årets reaktioner på svenska anmälningar bestod enbart av kommentarer, vilket är den mildare formen av reaktion. Totalt anmälde medlemsstaterna 849 förslag till EU-kommissionen år 2025. Sverige deltar aktivt i processen även om antalet anmälda föreskrifter sjönk något år 2025.

Med stöd av Kommerskollegium fortsatte bevakningen av att andra medlemsstater inte antar nationella regler som kan innebära att nya hinder införs. Ett aktivt arbete med att bevaka och reagera på nationella regler som påverkar den fria rörligheten är viktigt för att säkerställa en väl fungerande inre marknad. Sverige överlämnade sju formella reaktioner på andra länders tekniska föreskrifter, tre av reaktionerna var i form av skarpa reaktioner s.k. detaljerade utlåtanden. Det är en ökning av det totala antalet reaktioner jämfört med föregående år och även en ökning av antalet skarpa reaktioner.

En förutsättning för den fria rörligheten för varor är att varor uppfyller kraven i EU:s produktlagstiftning. Regeringen beslutade i juni 2022 om en nationell strategi för marknadskontroll för åren 2022–2025 (UD2022/04378). Syftet var att främja ett en enhetlig och effektiv marknadskontroll för tillämpningen av harmoniserad unionslagstiftning.

Berörda myndigheter har utvecklat sina arbetssätt och samarbetet mellan myndigheterna har stärkts. I september 2025 överlämnade Swedac ett förslag till en ny nationell strategi för 2026–2029.

5.3.4 Stärka Sveriges handelspolitiska intressen

För att bedöma måluppfyllelsen används följande bedömningsgrunder: utvecklade regelverk och avtal som medför lägre tullar, lättare regelbörda och bättre förutsättningar för handel samt integrerade hållbarhetsaspekter i handelspolitiken.

De fortsatt ökade geopolitiska spänningarna, kriget i Ukraina och fortsatta utdragna handelskonflikter mellan inte minst USA och Kina har påverkat världshandeln och medfört en fortsatt global trend mot försämrad förutsebarhet för företag, ökad protektionism och unilateralt agerande. Världshandelsorganisationens (WTO) förmåga att upprätthålla globala spelregler har satts på prov. Sverige har i denna kontext prioriterat tydlighet kring värdet av fri och regelbaserad handel och värnandet av WTO.

För att utveckla regelverk och avtal har Sverige inom EU drivit en offensiv handelsagenda och aktivt verkat för att försvara det multilaterala handelssystemet, att värna och reformera WTO och dess regelverk, att förhandla och ratificera fler frihandelsavtal och att motverka protektionism. Beslut om förlängning av de tillfälliga handelslättnaderna för Ukraina har lett till att handeln med Ukraina har förenklats. Bland annat har EU:s alla import- och antidumpingtullar tillfälligt tagits bort. Sverige är fortsatt en betydande givare av handelsrelaterat bistånd till Ukraina såväl som till flertalet låg- och lägre medelinkomstländer runt om i världen.

I februari 2025 trädde ett interimsavtal för handel mellan EU och Chile i kraft. Förhandlingar om ett moderniserat globalt avtal mellan EU och Mexiko slutfördes i januari 2025. I september 2025 avslutades förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och Indonesien. Förhandlingarna om ett associeringsavtal mellan EU och Mercosur slutfördes i december 2024 och i februari 2026 gav kommissionen klartecken för provisorisk tillämpning av avtalet. Förhandlingarna om ett frihandelsavtal med Indien avslutades i januari 2026. Förhandlingar pågår med Australien, Thailand, Malaysia, Filippinerna och Förenade Arabemiraten.

Till arbetet för öppen och regelbaserad internationell handel hör också att Sverige fortsatt upprätthåller ett starkt investeringsskydd för svenska investeringar i utlandet. Sveriges bilaterala investeringsavtal med tredje land, vilka skyddar våra utlandsinvesteringar mot bland annat expropriering, är en viktig del av detta skydd. Avtalen skyddar på motsvarande sätt våra partnerländers investeringar i Sverige och kan därför stärka utländska investeringar i Sverige.

De bilaterala investeringsavtalen har blivit föråldrade i förhållande till EU-rätten och måste omförhandlas. Regeringen har därför under 2025 inlett arbetet med att modernisera Sveriges bilaterala investeringsavtal i enlighet med de förfaranden som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1219/2012. Under hösten 2025 inleddes förhandlingar om att modernisera det bilaterala avtalet med Saudiarabien om främjande och ömsesidigt skydd av investeringar (SÖ 2009:19). Vidare inleddes förhandlingar om ett investeringsavtal mellan Sverige och Qatar.

Kommerskollegium

Kommerskollegium har 2025 stöttat regeringen med analyser om EU:s inre marknad, handelspolitik, standardisering, digital handel och säkerhetsrelaterade handelsfrågor. Myndigheten bidrog till arbetet kring EU-kommissionens nya inremarknadsstrategi och publicerade rapporter om bl.a. konkurrenskraft, tekniska handelshinder, mobila betalningar och dataskydd. Flera arbeten fick stor spridning nationellt och internationellt.

Remisshanteringen ökade och Solvit-funktionen som hanterar hinder för fri rörlighet på inre marknaden som privatpersoner eller företag stöter på, tog emot 261 anmälningar om hinder. Genom kontaktpunkter, utbildningar och webbinarier gavs omfattande stöd till företag, myndigheter och privatpersoner, vilket bidrog till bättre regelgenomförande och minskad regelbörda.

I den yttre handelspolitiken präglades året av geopolitiska störningar, särskilt USA:s handelstullar, vilket krävde omfattande analyser och förhandlingsstöd. Myndighetens nyinrättade tulljour hanterade ett stort antal frågor från svenska företag relaterade till dessa tullar. Myndigheten bistod vidare regeringen i arbetet med att analysera och göra ekonomiska beräkningar på olika frihandelsavtal.

Analyser om bl.a. global handel, digitalisering, hållbarhet och tjänstehandel bidrog till att utveckla svensk och europeisk handelspolitik. Heckscher-Ohlin-konferensen fick stort genomslag.

Utvecklingssamarbetet växte med fler program och deltagare. Trade Academy utbildade 73 personer från bl.a. Ukraina, Moldavien och afrikanska länder, och samarbetet med Ukraina och Moldavien fördjupades. Kommerskollegiums arbete med Open Trade Gate Sweden bidrog till nya affärsavtal och att stärka utvecklingsländers export.

Inom ramen för arbetet med ekonomisk säkerhet analyserade Kommerskollegium bl.a. frågor om störningar i leveranskedjor, EU:s beredskapsinitiativ och leveranskedjor. Myndigheten deltog aktivt i nationella och EU-processer.

I juli 2025 fick Kommerskollegium rollen som sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn utrikeshandel och påbörjade uppbyggnaden av sektorns förmåga tillsammans med Tullverket. Viktiga insatser genomfördes för att bygga upp myndighetens egen förmåga. Samtidigt inleddes mer utåtriktat arbete i form av analyser av utrikeshandelns roll i totalförsvaret och ett utvecklingsprojekt för att bättre kunna följa gränsöverskridande handelsflöden.

Inom området utländska direktinvesteringar och sanktioner hanterades 20 granskningsärenden och 83 sanktionsansökningar, och myndigheten stödde arbetet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 av den 19 mars 2019 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen, samt deltog i Sanktionssamverkansrådet.

5.3.5 Säkra en välfungerande europeisk och internationell kvalitetsinfrastruktur

En välfungerande europeisk och internationell kvalitetsinfrastruktur är central för att säkerställa flödet av varor och tjänster samt bidrar till det övergripande målet om en fri, hållbar och regelbaserad internationell handel och en väl fungerande inre marknad. För att bedöma måluppfyllelsen av en välfungerande europeisk och internationell kvalitetsinfrastruktur används indikatorer för att se utvecklingen gällande nationell kundnöjdhet, deltagande i ackrediteringsorganisationer och i internationell standardisering samt samverkan inom svensk standardisering.

Tabell 5.9 Nationell kundnöjdhet

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
4,2	3,9	4,1	4,1	4,1	4,4	4,4	4,4	4,4	4,6	4,7	4,6	4,7	4,7	4,4

Anm.: Värdet representerar medelvärdet på resultatet av en fråga kring kundnöjdheten i Swedacs årliga enkät till de ackrediterade organisationerna om det totala intrycket av Swedac som nationellt ackrediteringsorgan. Värderingsskalan 1–5 där 5 är bäst har använts mellan 2010–2020. Från 2021 har Swedac använt svarsalternativen 1 betyder mycket dåligt, 2 betyder dåligt, 4 betyder ganska bra och 5 betyder mycket bra.

Källa: Swedac.

Utvecklingen av den nationella kundnöjdheten hos ackrediterade organisationer visar en hög kundnöjdhet stabilt över tid. Det är centralt för en avgiftsfinansierad verksamhet och bidrar till en välfungerande europeisk kvalitetsinfrastruktur. Under 2025 har Swedacs handläggningstider för ny ackreditering minskat något till 130 dagar (från 138 dagar 2024). Nästan 98 procent av respondenterna anser att Swedacs verksamhet bidrar till att öka kvaliteten på deras varor eller tjänster. Kundenkäten visade dock att det finns förbättringspotential särskilt när det gäller harmonisering mellan olika bedömare. Under 2025 har antal ackrediterade organ minskat med cirka två procent. Samtidigt har många ackrediterade organ utvidgat sina ackrediteringar till fler områden.

Deltagande i europeiska och internationella ackrediteringsorganisationer

Deltagande och tillsättning av svenska tjänstemän på strategiska positioner i europeiska och internationella ackrediteringsorganisationer ligger på en god nivå. Under

2025 har Swedac inom ramen för arbetet i dessa organisationer arbetat för att harmonisera regelverket för ackreditering. Under 2025 deltog Swedac i bildandet av en ny global ackrediteringsorganisation (Global Accreditation Cooperation Incorporated) som ersätter de två tidigare ackrediteringsorganisationerna IAF och ILAC. Swedac gavs i oktober 2025 bemyndigande att ingå medlemskap i den nya organisationen (UD2025/13478). Swedac tillträdde även som ordförande i det Europeiska samverkansorganet för ackrediterings (European co-operation for Accreditation, EA) harmoniseringskommitté.

Samverkan inom svensk standardisering

Samverkan mellan de svenska standardiseringsorganisationerna har fortsatt att utvecklas, bland annat genom kvartalsvisa möten i den av Svenska Institutet för Standarder (SIS) organiserade strategiska standardiseringsgruppen. Utrikesdepartementet fortsätter att sammankalla den årliga referensgruppen för internationell standardisering med en bredare krets svenska intressenter. Syftet är att diskutera aktuella standardiseringsfrågor som i ökad utsträckning behöver hanteras samlat för att ta tillvara svenska intressen i tider av snabb teknikutveckling och tilltagande stormaktskonkurrens om högteknologi. I detta nätverk ingår standardiseringsorganisationerna, relevanta myndigheter, näringslivet och Regeringskansliet.

Samverkan syftar bland annat till att standardiseringen utvecklas i enlighet med svenska intressenters prioriteringar, med nära koppling till internationella standarder samt en mer koherent lagstiftning på EU-nivå, inom ramen för den pågående översynen av standardiseringsförordningen. Det är en förutsättning för en väl fungerande inre marknad, klimatomställning, säkra konsumentprodukter, global handel, innovation och konkurrenskraft. Exempelvis har frågor som AI, cybersäkerhet, cirkulär ekonomi, energieffektivitet, grön och digital omställning lyfts fram som prioriterade områden, där Sverige kan behöva ta en ännu mer aktiv och strategisk roll i standardiseringen.

Deltagande i europeisk och internationell standardisering

Ett flertal svenska företrädare har eller har haft ledande positioner i det europeiska och internationella standardiseringsarbetet. Detta innefattar för närvarande en plats i den internationella standardiseringsorganisationen ISO, ordförandeposten i den europeiska standardiseringsorganisationen CEN CENELEC samt ordförandeposten i generalförsamlingen för den europeiska organisationen för standardisering inom telekommunikation, ETSI. Vidare har svenska standardiseringsorganisationer en mycket stark ställning i internationell standardisering genom att bland annat leda 25 tekniska sekretariat i den internationella standardiseringsorganisationen samt delta i närmare 500 av ca 800 möjliga tekniska kommittéer. I ljuset av att fler tongivande globala aktörer i ökad utsträckning använder standardiseringen som geopolitiskt verktyg arbetar Sverige även tillsammans med likasinnade länder för att bibehålla den starka ställning som EU:s medlemsländer och näringsliv har haft i internationella standardutvecklande organisationer tekniska kommittéer (ISO, IEC och ITU).

5.4 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har lämnat en revisionsberättelse med reservation för Exportkreditnämnden. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen att Exportkreditnämnden varken har presenterat avgiftsbudget enligt regleringsbrev eller kommenterat väsentliga avvikelser mellan avgiftsbudget och faktiskt utfall. Regeringen har följt upp frågan med Exportkreditnämnden.

5.5 Budgetförslag

5.5.1 2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet

Tabell 5.10 Anslagsutveckling 2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet

Tusental kronor

2025	Utfall	36 654	Anslagssparande	70
2026	Anslag	37 082[1]	Utgiftsprognos	37 152
2027	**Förslag**	**37 781**		
2028	Beräknat	38 119[2]		
2029	Beräknat	38 771[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 37 781 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 37 781 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls (Swedacs) förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.11 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**37 082**	**37 082**	**37 082**
Pris- och löneomräkning[2]	449	785	1 432
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag	250	252	257
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**37 781**	**38 119**	**38 771**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökar med 250 000 kronor 2027 för att finansiera uppgifter till följd av nya och utökade EU-regelverk, särskilt förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet. Anslaget 2:1 *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll Myndighetsverksamhet* ökas med 250 000 kronor fr.o.m. 2027. Anslaget 2:1 *Konsumentverket* inom utgiftsområde 18 minskas med motsvarande belopp.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetpropositionen 2026 innebär tillämpningen av principerna också att tidigare beräknat tillskott på 600 000 kronor för *Stärkt arbete för effektiv kvalitetinfrastruktur* inte genomförs och att anslaget därför inte ökas i enlighet med tidigare redovisade beräkningar.

Regeringen föreslår att 37 781 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet* för 2027.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls (Swedacs) verksamhet avseende ackreditering och liknande kompetensbedömning är avgiftsfinansierad. Myndigheten bedriver därutöver viss tjänsteexport genom medverkan i projekt inom internationellt utvecklingssamarbete, vilka huvudsakligen finansieras av Sida och Europeiska unionen.

Swedac redovisar ett ackumulerat överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten. Överskottet inom ackrediteringsverksamheten kan främst hänföras till ökad effektivitet i verksamheten. Regeringen noterar att myndigheten, efter samråd med Regeringskansliet, planerar att successivt reducera det ackumulerade överskottet.

Tabell 5.12 Budget för avgiftsbelagd verksamhet: Ackreditering

Tusental kronor

Ackreditering	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2025	118 463	113 118	5 345	6 562
Prognos 2026	118 000	118 300	-300	6 262
Budget 2027	118 000	120 000	-2000	4 262

Källa: Swedac.

Tabell 5.13 Budget för avgiftsbelagd verksamhet: Reglerad mätteknik

Tusental kronor

Reglerad mätteknik	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2025	11 449	12 436	-987	2 052
Prognos 2026	13 600	13 600	-600	1 452
Budget 2027	12 800	12 800	-400	1 052

Källa: Swedac.

Tabell 5.14 Budget för avgiftsbelagd verksamhet: Tjänsteexport

Tusental kronor

Tjänsteexport	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2025	9 112	9 351	-239	153
Prognos 2026	8 500	8 800	-300	-147
Budget 2027	12 000	11 853	147	0

Källa: Swedac.

5.5.2 2:2 Kommerskollegium

Tabell 5.15 Anslagsutveckling 2:2 Kommerskollegium

Tusental kronor

2025	Utfall	115 624	Anslagssparande	5 559
2026	Anslag	130 363[1]	Utgiftsprognos	133 986
2027	**Förslag**	**135 243**		
2028	Beräknat	140 823[2]		
2029	Beräknat	142 860[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 139 197 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 139 197 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Kommerskollegiums förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.16 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:2 Kommerskollegium

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**130 363**	**130 363**	**130 363**
Pris- och löneomräkning[2]	1 880	3 425	5 360
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	3 000	7 035	7 137
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**135 243**	**140 823**	**142 860**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget ökas mot bakgrund av det allvarliga säkerhetspolitiska läget och den fortsatta förstärkningen av det civila försvaret. Myndigheten har som beredskapsmyndighet med sektorsansvar särskild betydelse för totalförsvarets utveckling. Med oförändrad anslagsnivå riskerar nödvändig verksamhet inte kunna upprätthållas. Anslaget ökas därmed med 3 000 000 kronor för 2027 och 7 000 000 kronor för 2028 respektive 2029.

Regeringen föreslår att 135 243 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Kommerskollegium* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 140 823 000 kronor respektive 142 860 000 kronor.

5.5.3 2:3 Exportfrämjande verksamhet

Tabell 5.17 Anslagsutveckling 2:3 Exportfrämjande verksamhet

Tusental kronor

2025	Utfall	385 511	Anslagssparande	96 605
2026	Anslag	557 217[1]	Utgiftsprognos	564 217
2027	**Förslag**	**487 867**		
2028	Beräknat	394 567		
2029	Beräknat	394 467		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget avseende exportfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden), för näringslivsfrämjande åtgärder och för främjande av svenska företags affärer kopplade till projektexport och andra typer av offentligt upphandlade affärer. Anslaget får användas för näringslivsfrämjande på strategiska marknader och områden, exportutveckling, förstärkt närvaro i ekonomiskt dynamiska regioner, importfrämjande samt särskilda handelsfrämjande och handelspolitiska åtgärder. Vidare får anslaget användas för utgifter för infrianden av exportkreditgarantier till Ukraina upp till de belopp som motsvarar de avgifter som garantitagarna har betalat.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.18 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:3 Exportfrämjande verksamhet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**568 367**	**568 367**	**568 367**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-80 500	-173 800	-173 900
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**487 867**	**394 567**	**394 467**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetproposition för 2026 innebär tillämpning av principerna också att den med 100 000 000 kronor tidigare beräknade minskningen av anslaget för förstärkning av Exportfrämjande inte genomförs utan medel tillförs anslaget även 2027.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget minskas från och med 2027 med 76 000 000 kronor för utgifter för infrianden av exportkreditgarantier till Ukraina till den del utgifterna inte kan klassificeras som bistånd. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Tillämpningen av principerna innebär vidare att anslaget minskas med 1500 000 kronor för att finansiera motsvarande ökning av anslaget 2:5 *Avgifter till internationella handelsorganisationer*. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Tillämpningen innebär dessutom att anslaget minskar med 3 000 000 kronor för 2027 respektive 2 000 000 kronor från och med 2028. Medlen används för att delvis finansiera ny verksamhet på anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Regeringen föreslår att 487 867 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 394 567 000 kronor respektive 394 467 000 kronor.

5.5.4 2:4 Investeringsfrämjande

Tabell 5.19 Anslagsutveckling 2:4 Investeringsfrämjande

Tusental kronor

2025	Utfall	103 772	Anslagssparande	
2026	Anslag	107 772[1]	Utgiftsprognos	107 772
2027	**Förslag**	**107 772**		
2028	Beräknat	87 772		
2029	Beräknat	87 772		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget avseende investeringsfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) och för utredningsinsatser inom området.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.20 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:4 Investeringsfrämjande

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**107 772**	**107 772**	**107 772**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-20 000	-20 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**97 772**	**87 772**	**87 772**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetproposition för 2026 innebär tillämpning av principerna också att den med 10 000 000 kronor tidigare beräknade minskningen av anslaget för förstärkning av investeringsfrämjande inte genomförs utan medel tillförs anslaget även 2027.

Regeringen föreslår att 107 772 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Investeringsfrämjande* för 2027.

5.5.5 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer

Tabell 5.21 Anslagsutveckling 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer

Tusental kronor

2025	Utfall	25 760	Anslagssparande	1 651
2026	Anslag	26 417[1]	Utgiftsprognos	26 417
2027	**Förslag**	**26 517**		
2028	Beräknat	27 017		
2029	Beräknat	27 217		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifter och bidrag till samt särskilda insatser med anledning av Sveriges deltagande i följande internationella handelsorganisationer:

- Världshandelsorganisationen (WTO)
- Internationella rådet för samarbete på tullområdet (WCO)
- Internationella Byrån för Utställningar i Paris (BIE)

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.22 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**23 517**	**23 517**	**23 517**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	3 000	3 500	3 700
– Ökade avgifter	3 000	3 500	3 700
Överföring till/från andra anslag	1 500	17 50	3 700
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**26 517**	**27 017**	**27 217**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

I förhållande till den beräknade anslagsnivån för 2027 enligt budgetpropositionen för 2026 innebär tillämpningen av dessa principer ett tillskott om 3 000 000 kronor för att hantera ökade avgifter och valutakursdifferenser vid Sveriges utbetalningar till internationella handelsorganisationer. Tillskottet bedöms vara nödvändigt för att Sverige även fortsättningsvis ska kunna fullgöra sina åtaganden och upprätthålla sin ställning som en trovärdig och ansvarstagande medlem i de internationella handelsorganisationerna.

Regeringen föreslår att 26 517 000 kronor anvisas under anslaget 2:5 *Avgifter till internationella handelsorganisationer* för 2027.

5.5.6 2:6 Bidrag till standardiseringen

Tabell 5.23 Anslagsutveckling 2:6 Bidrag till standardiseringen

Tusental kronor

2025	Utfall	45 136	Anslagssparande	
2026	Anslag	45 136[1]	Utgiftsprognos	45 136
2027	**Förslag**	**45 136**		
2028	Beräknat	45 136		
2029	Beräknat	45 136		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till standardiseringen.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.24 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:6 Bidrag till standardiseringen

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**45 136**	**45 136**	**45 136**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**45 136**	**45 136**	**45 136**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetpropositionen för 2026 innebär tillämpningen av principerna att anslagsnivån kommer att vara oförändrat.

Regeringen föreslår att 45 136 000 kronor anvisas under anslaget 2:6 *Bidrag till standardiseringen* för 2027.

5.5.7 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning

Tabell 5.25 Anslagsutveckling 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning

Tusental kronor

2025	Utfall	7 099	Anslagssparande	92 901
2026	Anslag	419 000[1]	Utgiftsprognos	449 000
2027	**Förslag**	**496 000**		
2028	Beräknat	543 000		
2029	Beräknat	100 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till AB Svensk Exportkredit för eventuellt underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det så kallade CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate).

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.26 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**419 000**	**419 000**	**419 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	77 000	124 000	-319 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**496 000**	**543 000**	**100 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Behovet av medel för att täcka utnyttjad anslagskredit till följd av kostnadsökningar under budgetåret 2026 och ökade räntekostnader kopplade till CIRR-systemet beräknas öka väsentligt jämfört med 2026, och med oförändrad anslagsnivå kan nödvändig verksamhet inte upprätthållas. Anslaget ökas därför med 77 000 000 kronor för 2027. För 2028 föreslås en ökning av anslaget med 124 000 000 kronor för att till 2029 åter minska till 100 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att 496 000 000 kronor anvisas under anslaget 2:7 *AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 543 000 000 kronor respektive 100 000 000 kronor.

5.5.8 Exportkreditnämnden

Exportkreditnämndens verksamhet ska bedrivas så att den är självbärande över tid och samtidigt erbjuder de svenska exportföretagen villkor som motsvarar vad konkurrerande företag i andra länder kan erhålla.

Ramutnyttjandet uppgick vid utgången av april 2026 till 553 miljarder kronor för ordinarie exportkreditgarantier och till 48 miljoner kronor för investeringsgarantier. Obundna offerter medräknas till 50 procent i ramutnyttjandet medan bundna offerter och garantier medräknas till 100 procent.

Kreditgaranti för exportkrediter

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 650 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Exportkreditnämndens (EKN) verksamhet har tillsammans med Aktiebolaget Svensk Exportkredits verksamhet i många fall en avgörande betydelse för företagens möjligheter att finansiera exportaffärer. Riskavtäckning är centralt för exportföretagen för att inte få sämre förutsättningar än sina konkurrenter och gå miste om affärer eller få minskad konkurrenskraft internationellt. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 650 000 000 000 kronor.

Tabell 5.27 Ramar för statliga garantier – kreditgaranti för exportkrediter

Belopp angivet i SEK i tkr. Belopp angivet i annan valuta i ental.

Utgifts-område	Ändamål	Ram 2025[1]	Utestående åtaganden 2025-12-31	Ram 2026[1]	Föreslagna garantiramar 2027
24	Exportkreditgarantier	650 000 000	353 701 240	650 000 000	650 000 000

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Kreditgaranti för investeringar

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

För de svenska exportföretagen är det centralt med riskavtäckning för att inte få sämre förutsättningar än sina konkurrenter och gå miste om affärer eller få minskad konkurrenskraft internationellt. Det är viktigt att behålla ramen för investeringsgarantier för den svenska exportindustrins strategiska investeringar.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor.

Tabell 5.28 Ramar för statliga garantier – kreditgaranti för investeringar

Belopp angivet i SEK i tkr. Belopp angivet i annan valuta i ental.

Utgifts-område	Ändamål	Ram 2025[1]	Utestående åtaganden 2025-12-31	Ram 2026[1]	Föreslagna garantiramar 2027
24	Investeringsgarantier	10 000 000	41 448	10 000 000	10 000 000

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Kreditgaranti för att säkra tillgången av råvaror

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Exportkreditnämnden kan fr.o.m. 2022 utfärda statliga kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror genom en s.k. råvarugaranti. En råvarugaranti används för att täcka risken för en långivares finansiering av en utländsk låntagares investering i ett råvaruprojekt om denna låntagare inte klarar att fullfölja betalningarna enligt låneavtalet. En förutsättning för att få en råvarugaranti för ett låneavtal är att låntagaren sluter ett långfristigt leveransavtal med en svensk råvaruimportör.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier som uppgår till högst 12 000 000 000 kronor för att säkra tillgången av råvaror.

Tabell 5.29 Ramar för statliga garantier – kreditgaranti för att säkra tillgången av råvaror

Belopp angivet i SEK i tkr. Belopp angivet i annan valuta i ental.

Utgifts-område	Ändamål	Ram 2025[1]	Utestående åtaganden 2025-12-31	Ram 2025[1]	Föreslagna garantiramar 2027
24	Råvarugarantier	12 000 000	0	12 000 000	12 000 000

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Kreditgaranti för export till Ukraina

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för export till Ukraina som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 1 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Näringslivet kan spela en viktig roll i uppbyggnaden av Ukraina. Den höga riskexponeringen är dock ett hinder för många företag. Svenska företag har efterfrågat exportkreditgarantier från EKN för att dela risken. Mot bakgrund av den för närvarande mycket stora och svårbedömda risken kan EKN inom ordinarie garantimodell dock endast erbjuda garantier i begränsade och mycket specifika fall. Genom en ram om 1 000 000 000 kronor för särskilda exportkreditgarantier för Ukraina ges företag som avser exportera till Ukraina tryggare möjligheter att exportera samhällsviktiga varor och tjänster till landet och kan därmed bidra till återuppbyggnad och hållbar samhälls- och ekonomisk utveckling i Ukraina. Dessa garantier följer inte den ordinarie garantimodellen, där en riskavspeglande avgift tas ut av företagen för att motsvara statens förväntade kostnader. I stället avsätts medel på anslag i statsbudgeten för att täcka eventuella förluster med fördelningen anslaget *1:1 Biståndsverksamhet* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd 900 miljoner kronor och anslaget *2:3 Exportfrämjande verksamhet* inom utgiftsområde 24 Näringsliv 100 000 000 kronor.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för export till Ukraina som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 1 000 000 000 kronor.

Tabell 5.30 Ramar för statliga garantier – exportkreditgarantier till Ukraina

Belopp angivet i SEK i tkr. Belopp angivet i annan valuta i ental.

Utgifts-område	Ändamål	Ram 2025[1]	Utestående åtaganden 2025-12-31	Ram 2026[1]	Föreslagna garantiramar 2027
24	Exportkreditgarantier till Ukraina	1 776 000	357 000	1 776 000	1 000 000

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Kreditgaranti för försvarsexport till den ukrainska staten

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för försvarsexport till den ukrainska staten som uppgår till högst 500 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Att affärer med den ukrainska staten är förknippade med hög riskexponering utgör ett hinder för försvarsmaterielföretag att exportera till den ukrainska staten. Till följd av den för närvarande mycket stora och svårbedömda risken är Exportkreditnämndens möjligheter att erbjuda garantier inom ordinarie garantimodell ytterst begränsade.

Genom en ram för kreditgarantier för försvarsexport ges företag som avser exportera försvarsmateriel till den ukrainska staten tryggare möjligheter till export. Garantier inom en sådan ram följer inte den ordinarie garantimodellen, där en riskavspeglande avgift tas ut av företagen för att motsvara statens förväntade kostnader. I stället avsätts medel på anslaget 1:14 *Stöd till Ukraina* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap för att finansiera eventuella infrianden av garantierna.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 ställa ut kreditgarantier för försvarsexport till den ukrainska staten som uppgår till högst 500 000 000 kronor.

Tabell 5.31 Ramar för statliga garantier – försvarsexportkreditgarantier till den ukrainska staten

Belopp angivet i SEK i tkr. Belopp angivet i annan valuta i ental.

Utgifts-område	Ändamål	Ram 2025[1]	Utestående åtaganden 2025-12-31	Ram 2026[1]	Föreslagna garantiramar 2027
24	Exportkreditgarantier till Ukraina	500 000	0	500 000	500 000

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Tabell 5.32 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2025	1 7522 500	955 000	767 500	31 596 000
Prognos 2026	2 074 200	1 366 000	708 000	32 012 000
Budget 2027	2 268 000	1 517 000	751 000	32 340 000

Källa: EKN

5.5.9 Låneram för AB Svensk Exportkredit

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att för 2027 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för exportfinansiering som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 175 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Statsstödda exportkrediter, s.k. CIRR-krediter, är centrala för exportföretagen för att de inte ska få sämre förutsättningar än sina konkurrenter och gå miste om affärer eller få minskad konkurrenskraft internationellt. En låneram i Riksgäldskontoret säkerställer SEK:s upplåning i CIRR-systemet för att kunna erbjuda företagen långfristiga lån. En del av låneramen avser kommersiell exportfinansiering för att kunna finansiera svenska exportaffärer. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att för 2027 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 175 000 000 000 kronor.

Tabell 5.33 Ramar för statlig utlåning – AB Svensk Exportkredit

Tusental kronor

Utgifts-område	Ändamål	Beslutade utlåningsramar 2025[1]	Lånefordran 2025-12-31	Beslutade utlåningsramar 2026[1]	Begärda utlåningsramar 2027
24	AB Svensk Exportkredit	150 000 000	0	175 000 000	175 000 000

[1] Ramar för 2026 och 2027 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

6 Offentlig upphandling

6.1 Mål för området

Utifrån det riksdagsbundna målet för den statliga förvaltningspolitiken (se utg.omr. 2 avsnitt 4) har följande mål preciserats för den offentliga upphandlingen: Den offentliga upphandlingen ska vara effektiv, rättssäker och ta tillvara konkurrensen på marknaden, samtidigt som innovativa lösningar främjas samt miljöhänsyn och sociala hänsyn beaktas (prop. 2020/21:1 utg.omr. 2).

6.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande resultatindikatorer används vid resultatbedömningen mot det förvaltningspolitiska målet:

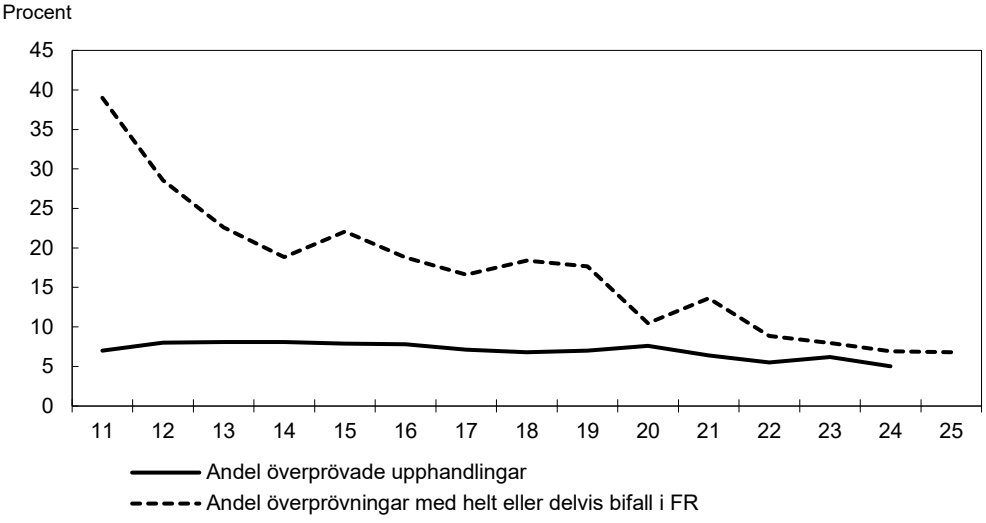
- andel överprövade upphandlingar
- andel överprövningar med helt eller delvis bifall i förvaltningsrätten
- antal anbudsgivare eller antal anbud per upphandling
- andel kontrakt som tilldelats små företag.

I delar av resultatbedömningen beaktas även vissa andra resultat, exempelvis information i rapporter från Upphandlingsmyndigheten.

6.3 Resultatredovisning

6.3.1 Överprövning av upphandlingar minskar

Diagram 6.1 Överprövade upphandlingar och bifall i förvaltningsrätten

Källor: Upphandlingsmyndigheten och Domstolsverket.

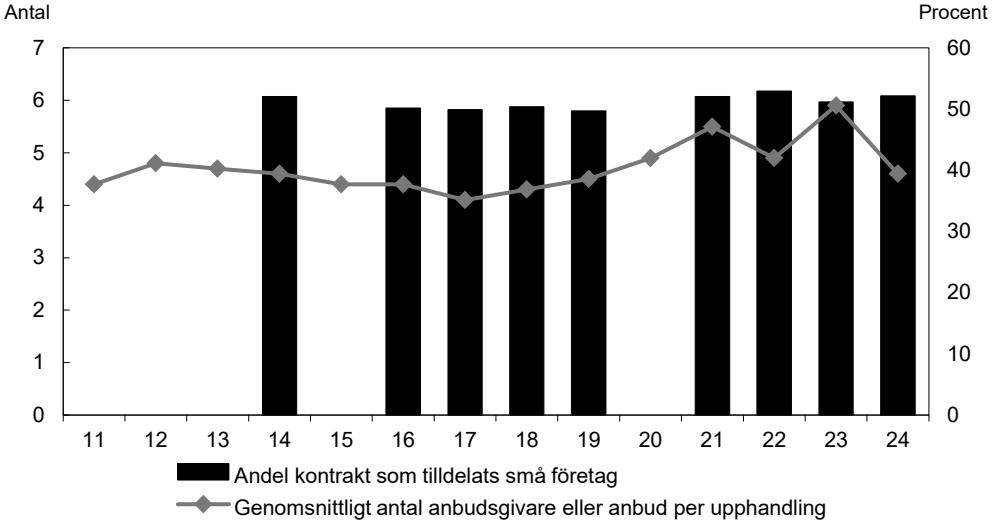
Möjligheten till överprövning av upphandlingar är viktig för rättssäkerheten vid offentliga upphandlingar. Samtidigt kan överprövningar bidra till osäkerhet och förseningar. Av diagram 6.1 framgår att andelen överprövade upphandlingar minskar över tid, även om variationer förekommer mellan enskilda år.

År 2024 annonserades 17 575 upphandlingar och av dem överprövades 878. Det motsvarar 5 procent av alla annonserade upphandlingar, vilket var en minskning med 1,2 procentenheter jämfört med 2023. Uppgifter saknas för 2025, eftersom de offentliggörs senare under hösten 2026. Andelen överprövningar som fick helt eller delvis bifall i förvaltningsrätten sjönk från 6,93 procent 2024 till 6,79 procent 2025 (se diagram 6.1).

6.3.2 Minskning i antal anbud men små företag vinner kontrakt i lika stor utsträckning som tidigare

Det genomsnittliga antalet anbudsgivare eller anbud per upphandling, och andelen kontrakt som tilldelats små företag, ger en indikation på utvecklingen av konkurrensen i offentliga upphandlingar och i vilken utsträckning upphandlingar utformas på ett sätt som främjar deltagande av små företag.

Diagram 6.2 Genomsnittligt antal anbudsgivare eller antal anbud per upphandling och andel kontrakt som tilldelas små företag

Anm.: Fram t.o.m. 2020 avser statistiken antal anbudsgivare. Från och med 2021 avser den antal anbud per upphandling. Det saknas uppgifter för 2011, 2012, 2013, 2015 och 2020.

Källa: Upphandlingsmyndigheten.

År 2024 uppgick det genomsnittliga antalet anbud per upphandling till 4,6, vilket var en minskning jämfört med 2023, då genomsnittet uppgick till 5,9 (se diagram 6.2). Uppgifter saknas för 2025, eftersom de offentliggörs senare under hösten 2026. Samtidigt visar utvecklingen över en längre period att anbudsnivåerna har varit stabila, även om nivån har varierat något mellan åren. År 2024 uppgick andelen upphandlingar med enbart ett eller två anbud till 38,1 procent, vilket var en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med 2023. Andelen kontrakt som tilldelades små företag uppgick till 52 procent 2024. Resultatet har varit stabilt över tid och varierat mellan 50 och 53 procent per år under 2014–2024 (se diagram 6.2).

Åtgärder för att stärka konkurrensen, underlätta deltagandet och främja innovation i offentlig upphandling

Av den nationella upphandlingsenkät som Upphandlingsmyndigheten genomförde 2025 (upphandlingsenkäten) framgår att ca 70 procent av kommunerna, men endast ca 29 procent av de statliga myndigheterna, arbetar med att underlätta för små och medelstora företags deltagande i upphandlingar (Fi2026/00697). Det är en minskning jämfört med föregående mätning 2022, då motsvarande andelar var 82 respektive 58 procent (Upphandlingsmyndigheten 2023:1). I regleringsbrevet för 2024 fick Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att identifiera åtgärder som förenklar för företag

att delta i offentliga upphandlingar. Uppdraget redovisades i mars 2026 i rapporten Uppdrag om åtgärder för att förenkla för företag att delta i offentlig upphandling (KN2024/01501). I rapporten framhålls bl.a. behovet av samlade inköpsdata, fortsatt dialog med näringslivet och ett mer strategiskt inköpsarbete. Vidare fick Kammarkollegiet i februari 2026 i uppdrag att genomföra en förstudie om att inrätta ett dynamiskt inköpssystem för innovativa digitala lösningar för den offentliga förvaltningen, inom ramen för den statliga inköpssamordningen. Syftet med systemet är bl.a. att stärka Sveriges digitala suveränitet och underlätta för mindre företag att leverera digitala lösningar till den offentliga förvaltningen. Uppdraget redovisades i augusti 2026 (Fi2026/01744).

6.3.3 Åtgärder för bättre tillgång till och användning av upphandlings- och inköpsdata

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har i rapporten OECD Integrity Review of Sweden (2025) påtalat behovet av en starkare datadriven styrning och uppföljning av de offentliga affärerna i Sverige. Organisationen framhåller att bristen på central insamling och analys av upphandlingsdata skapar ett informationsvakuum, som försvårar tidig upptäckt av riskmönster och korruptionsindikatorer. Mot bl.a. denna bakgrund fick Statskontoret i mars 2026 i uppdrag att lämna förslag på hur en nationell upphandlingsdatabas och en analysfunktion för inköps- och upphandlingsdata kan etableras (Fi2026/00599). Databasen ska bl.a. öka transparensen vid offentlig upphandling och därmed förbättra effektiviteten och konkurrensen samt motverka korruption. Analysfunktionen ska möjliggöra identifiering av avvikelser som kan utgöra korruption eller andra oegentligheter, samt systematisk uppföljning och analys av konkurrens och effektivitet i de offentliga affärerna. Uppdraget ska delredovisas senast den 16 december 2026 och slutredovisas senast den 31 maj 2027.

Av upphandlingsenkäten framgår att 32,9 procent av de upphandlande organisationerna har en digital inköpsprocess. I juni 2025 fick Statskontoret i uppdrag att föreslå åtgärder för att öka digitaliseringen av statens inköp. Uppdraget redovisades i mars 2026 (Fi2026/00997). Statskontoret föreslår bl.a. att det i Upphandlingsmyndighetens instruktion tydliggörs att myndigheten ska följa upp de statliga myndigheternas arbete med digitala inköp. Regeringen beslutade den 21 maj 2026 om ändring i förordningen (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten. Ändringen innebär bl.a. att myndigheten årligen ska följa upp och analysera utvecklingen av de statliga myndigheternas arbete med elektroniska inköpsprocesser.

6.3.4 Ytterligare åtgärder för att uppnå målen för den offentliga upphandlingen

Färdplan för de offentliga affärerna

I färdplanen för de offentliga affärerna 2025–2030 (Fi2025/01827) har den nationella upphandlingsstrategin kompletterats med tre nya inriktningsmål. De nya målen innebär bl.a. att offentliga affärer ska vara attraktiva för alla leverantörer, att endast seriösa aktörer ska kunna tilldelas offentliga kontrakt samt att regelverk och upphandlande organisationer ska säkerställa tillgången till nödvändiga varor och tjänster vid kris och ytterst krig. I december 2025 fick Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att bl.a. främja genomförandet av färdplanen. Uppdraget ska i den delen delredovisas vid vissa tillfällen 2027–2029 och slutredovisas senast den 30 september 2030.

Miljöhänsyn och sociala hänsyn

Upphandlingsmyndigheten arbetar kontinuerligt med att förvalta och utveckla kriterier för miljömässigt hållbar upphandling. Enligt Upphandlingsmyndighetens statistik om annonserade upphandlingar 2025 angav 24 procent av de upphandlande myndigheterna och enheterna att miljöhänsyn beaktas, t.ex. genom krav, villkor eller andra åtgärder. Andelen ökade med 0,5 procentenheter jämfört med 2024. Statistik från 2023 och tidigare kan inte redovisas på ett jämförbart sätt, eftersom det först fr.o.m. den 1 januari 2024 blev obligatoriskt att i annonser ange huruvida det av upphandlande myndigheter och enheter ställs krav på, anges villkor om eller i övrigt tas hänsyn till miljö.

Av upphandlingsenkäten framgår att 11 procent av de upphandlande organisationerna arbetar för att underlätta idéburna organisationers deltagande i upphandlingar. Upphandlingsmyndigheten har fått i uppdrag att bl.a. föreslå åtgärder för hur den idéburna sektorns andel av den offentliga marknaden kan mätas och synliggöras samt lämna förslag till lag om idéburet offentligt partnerskap (Fi2026/00595). Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 mars 2027.

En förstärkt roll för Upphandlingsmyndigheten

Vissa uppgifter inom området elektronisk inköpsprocess överfördes från Myndigheten för digital förvaltning till Upphandlingsmyndigheten den 1 juli 2026. Det innebär att Upphandlingsmyndigheten har fått ett samlat ansvar för att främja elektroniska inköpsprocesser i samband med offentlig upphandling och inköp. Upphandlingsmyndigheten har i och med detta också fått rollen som s.k. Peppolmyndighet för Sverige. Peppol är ett internationellt nätverk för elektroniska inköp. Som Peppolmyndighet ansvarar Upphandlingsmyndigheten för att förvalta, utveckla och sprida användningen av Peppolnätverket inom Sverige, vilket möjliggör säker och standardiserad digital handel och e-fakturering mellan företag och den offentliga sektorn. Upphandlingsmyndigheten har vidare i uppdrag att förbereda inordnandet av Kammarkollegiets uppgift att upphandla samordnade ramavtal så att uppgiften kan inordnas i myndigheten den 1 januari 2027 (Fi2025/01825).

6.3.5 Åtgärder för att offentliga kontrakt enbart ska gå till seriösa leverantörer

Av upphandlingsenkäten framgår att 31,3 procent av de upphandlande organisationerna har styrdokument för att motverka arbetslivskriminalitet. Omkring 30 procent av företagen uppfattar att deras förutsättningar att delta i offentliga upphandlingar påverkas av konkurrens från oseriösa företag.

Ett effektivt arbete med att utestänga kriminella och oseriösa aktörer är avgörande för att skydda särskilt utsatta arbetstagare och främja sund konkurrens mellan företag. Att upphandlande myndigheter och enheter säkerställer, där det är behövligt, att leverantören och eventuella underleverantörer följer arbetsrättsliga villkor m.m. har därför stor betydelse för arbetet med att förebygga arbetslivskriminalitet och skapa en trygg och sund arbetsmiljö för arbetstagarna. Riksrevisionen konstaterar i granskningsrapporten Arbetsrättsliga villkor i offentlig upphandling (RiR 2025:21) att arbetet med att ställa och följa upp sådana villkor inte fungerar effektivt, och rekommenderar regeringen att säkerställa att upphandlande myndigheter får ett utökat stöd rörande arbetsrättsliga villkor och att den utreder hur uppföljningen av arbetsrättsliga villkor kan centraliseras. Även Upphandlingsmyndigheten har efterfrågat fler åtgärder mot arbetslivskriminalitet (Fi2025/00915).

Upphandlingsmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten fick i december 2025 ett gemensamt uppdrag att utveckla formerna för och tillgängliggöra ett operativt och verksamhetsnära stöd för kommuner som hjälper dessa att motverka arbetslivs- och välfärdskriminalitet i inköpsprocessens olika delar (Fi2025/02383). Stödet ska bl.a. göra det enklare för upphandlande myndigheter att ställa arbetsrättsliga villkor i upphandlingar och att följa upp dessa villkor. Uppdraget ska delredovisas vid vissa tillfällen 2026–2028 och slutredovisas senast den 31 december 2028.

Riksdagen beslutade den 27 maj 2026 att anta förslagen till ändringar i upphandlingslagstiftningen och lagstiftningen om valfrihetssystem samt följdändringar i angränsande lagstiftning i propositionen Förenklad leverantörskontroll vid offentlig upphandling (prop. 2025/26:177, bet. 2025/26:FiU42, rskr. 2025/26:303). Lagändringarna innebär bl.a. att Bolagsverket ska ansvara för ett samordnat system för registerkontroller och att upphandlande myndigheter i valfrihetssystem ska kunna utesluta olämpliga sökande på i stort sett samma grunder som i samband med offentlig upphandling. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2026.

6.4 Den årliga revisionen

Riksrevisionen har i sin årliga revisionsberättelse för Upphandlingsmyndigheten lämnat ett uttalande med reservation. Riksrevisionen konstaterar att Upphandlingsmyndigheten inte har fördelat verksamhetens totala intäkter och kostnader enligt resultatredovisningens indelning. Det är inte förenligt med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen har följt upp frågan med myndigheten. Upphandlingsmyndigheten kommer framöver att föra en löpande dialog med Riksrevisionen vid strukturförändringar av årsredovisningen, ha ett mer frekvent erfarenhetsutbyte med andra myndigheter om deras årsredovisningar och ta del av relevanta statliga utbildningar på området.

6.5 Budgetförslag

6.5.1 3:1 Upphandlingsmyndigheten

Tabell 6.1 Anslagsutveckling 3:1 Upphandlingsmyndigheten

Tusental kronor

2025	Utfall	98 399	Anslagssparande	6 451
2026	Anslag	125 311[1]	Utgiftsprognos	127 267
2027	**Förslag**	**126 917**		
2028	Beräknat	128 499[2]		
2029	Beräknat	117 877[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 126 917 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 114 733 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Upphandlingsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.2 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 3:1 Upphandlingsmyndigheten

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**125 311**	**125 311**	**125 311**
Pris- och löneomräkning[2]	1 917	3 503	5 403
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-311	-315	-12 837
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**126 917**	**128 499**	**117 877**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028 och 2029 är preliminär.

Upphandlingsmyndigheten har under 2026 övertagit Myndigheten för digital förvaltnings uppgifter inom området elektronisk inköpsprocess, e-faktura och Peppol, och med oförändrad anslagsnivå kan nödvändig verksamhet inte upprätthållas. De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär därför att anslaget ökas med 3 750 000 kronor fr.o.m. 2027. Anslaget 2:1 *Digitaliseringsmyndigheten* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskas med motsvarande belopp fr.o.m. 2027 (se vidare utg.omr. 22 avsnitt 5.3.1).

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär också att den tillfälliga satsningen att utreda hur den idéburna sektorns andel av den offentliga marknaden kan mätas och synliggöras och ta fram förslag på en lag för samverkansformen idéburet offentligt partnerskap upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 126 917 000 kronor anvisas under anslaget 3:1 *Upphandlingsmyndigheten* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 128 499 000 kronor respektive 117 877 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.3 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Upphandlingsmyndigheten

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat 2027
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Uppdragsverksamhet						
varav samordnade ramavtal	*26 251*	*2 479*	*125 000*	*-131 066*	*-6 066*	*22 663*

Källa: Kammarkollegiet.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att avgifterna för samordnade ramavtal redovisas under avgiftsfinansierad verksamhet vid Upphandlingsmyndigheten fr.o.m. 2027. Tidigare redovisades avgifterna för samordnade ramavtal under avgiftsfinansierad verksamhet vid Kammarkollegiet inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Uppgiften att upphandla samordnade ramavtal överförs från Kammarkollegiet till Upphandlingsmyndigheten den 1 januari 2027, vilket aviserades i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 2 avsnitt 7.5). Kammarkollegiet och Upphandlingsmyndigheten fick i oktober

2025 i uppdrag att förbereda överföringen samt inordnandet av uppgiften (Fi2025/01825 och Fi2025/01831). Om avgifter för denna uppgift inte överförs, kan nödvändig verksamhet vid Upphandlingsmyndigheten inte upprätthållas.

Den samordnade ramavtalsupphandlingen uppvisade ett ackumulerat överskott, efter 2025 års resultat, om 26 251 000 kronor. Enligt prognosen kommer det ackumulerade överskottet att fortsätta minska årligen. Det finns dock en viss osäkerhet kring kostnaderna för 2027 på grund av inordnandet av verksamheten i Upphandlingsmyndigheten den 1 januari 2027.

Bilaga 1

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:319) om Transportstyrelsens olycksdatabas

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning av betänkandet En effektivare organisation av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13) 2

2 Förteckning över remissinstanserna (FI2025/00348) 3

1 Sammanfattning av betänkandet En effektivare organisation av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13)

I sitt betänkande föreslår Utredningen om en översyn av mindre myndigheters uppgifter och organisering att en myndighet med ett samlat ansvar för analyser och utvärderingar inom hållbar tillväxt och infrastruktur, särskilt transportinfrastruktur, skapas genom en sammanläggning av Trafikanalys och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys). Förslaget syftar till att skapa bättre förutsättningar att leverera heltäckande och tvärsektoriella analyser. Sammanläggningen föreslås ske genom att Trafikanalys befintliga uppgifter och verksamhet i sin helhet överförs och inordnas i Tillväxtanalys. Enligt förslaget avvecklas Trafikanalys som egen myndighet och Tillväxtanalys byter namn för att bättre spegla myndighetens breddade ansvarsområde.

2 Förteckning över remissinstanserna (FI2025/00348)

Efter remiss har yttrande avseende förslag 6.4 En myndighet med ett samlat ansvar för analyser och utvärderingar inom hållbar tillväxt och infrastruktur inkommit från Arbetsgivarverket, Fackförbundet ST, Kammarkollegiet, Konjunkturinstitutet, Lunds universitet, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Naturvårdsverket, Region Sörmland, Skattebetalarnas förening, Statens energimyndighet, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Stockholms kommun, Stockholms universitet, Svenskt näringsliv, Sveriges akademikers centralorganisation Saco-S, Sveriges Kommuner och Regioner, Södertörns högskola, Tillväxtverket, Trafikanalys, Trafikverket, Transportstyrelsen och Verket för innovationssystem.

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig men avstått: Adda AB, Arbetsförmedlingen, Barnombudsmannen, Bokföringsnämnden, Centrala studiestödsnämnden, Centrum för rättvisa, Civil Rights Defenders, Delegationen för migrationsstudier, Diskrimineringsombudsmannen, Ekonomistyrningsverket, Expertgruppen för biståndsanalys, Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, FAR, Finansinspektionen, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forum för levande historia, Försäkringskassan, Göteborgs kommun, Göteborgs universitet, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Inspektionen för socialförsäkringen, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Institutet för mänskliga rättigheter, Jämställdhetsmyndigheten, Katrineholms kommun, Kommerskollegium, Kommissionen för skattenytta, Kärnavfallsfonden, LO, Mediemyndigheten, Migrationsverket, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för digital förvaltning, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Myndigheten för kulturanalys, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Myndigheten för tillgängliga medier, Myndigheten för totalförsvarsanalys, Myndigheten för vårdanalys, Nämnden för svensk redovisningstillsyn, Offentliganställdas förhandlingsråd, Pensionsmyndigheten, Region Stockholm, Revisorsinspektionen, Riksarkivet, Riksgäldskontoret, Riksrevisionen, Service- och kommunikationsfacket Seko, Socialstyrelsen, Statens försvarshistoriska museer, Statens maritima och transporthistoriska museer, Statens servicecenter, Statistiska centralbyrån, Statskontoret, Studieförbundet näringsliv och samhälle, Svenska institutet för europapolitiska studier, Sveriges a-kassor, Sveriges antidiskrimineringsbyråer, TCO, Umeå universitet, Upphandlingsmyndigheten, Utrikespolitiska institutet och Västra Götalandsregionen.